

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

**KADIN ERKEK FIRSAT EŞİTLİĞİ
KOMİSYONU**

TUTANAK DERGİSİ

01 Mart 2012 Perşembe

KADIN ERKEK FIRSAT EŞİTLİĞİ KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

01 Mart 2012 Perşembe

---0---

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı (1/572)	1:44

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:44
Binnaz TOPRAK (İstanbul)	4:5, 6, 9:10, 14, 43
Sebahat TUNCEL (İstanbul)	5, 11, 30:32, 35
Gürkut ACAR (Antalya)	5:6, 34, 35, 37:38, 41:42
Ruhsar DEMİREL (Eskişehir)	6, 7, 11:13, 27:30
Ayşe Nedret AKOVA (Balıkesir)	7, 18, 26:27, 43
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı) (Gazi antep)	7:9, 10, 13, 14, 15:16, 17, 21, 23, 25, 28, 35, 36:37, 38:40, 41, 42, 43, 44
Mahmut TANAL (İstanbul)	4, 13:14, 32:36
Gölşen ÜLKER (Kadın Dayanışma Vakfı Temsilcisi)	16:17, 25, 26, 36:37, 39:40
Canan GÜLLÜ (Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu Başkanı)	17:18
Prof. Dr. Adem SÖZÜER (İstanbul Hukuk Fakóltesi)	18:19, 22:23
Vildan YİRMİBEŐOĐLU (KA.DER Genel Sekreteri)	19
Sema KENDİRCİ (Türk Kadınlar Birliği Genel Başkanı)	19:21, 25, 35, 38:39, 40
Gökcen ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya)	17, 21:22
Hülya GÜVEN (İzmir)	22:23
Sedef KÜÇÜK (İstanbul)	24:25

Berrin SÖNMEZ (Başkent Kadın Platformu Derneği Temsilcisi)		26
Sevna SOMUNCUOĞLU (Uçan Süpürge Temsilcisi)		32, 34
Elçin CAVLAN (Şiddete Son Platformu Temsilcisi)		34
Ayşe Gülsün BİLGEHAN STK Temsilcisi	(Ankara)	36 38
Kemalettin AYDIN	(Gümüşhane)	42
Tülay KAYNARCA	(İstanbul)	42

Açılma Saati: 11.16

Kapanma Saati: 14.33

1 Mart 2012 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.16

BAŞKAN: Başkan Vekili Öznur ÇALIK (Malatya)

BAŞKAN VEKİLİ: Binnaz TOPRAK (İstanbul)

SÖZCÜ: Tülay KAYNARCA (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, çok kıymetli STK'lar, sivil toplum örgütümüzün değerli mensupları; ben bütün arkadaşlarımıza hoş geldiniz diyorum ve değerli basın mensuplarımızın da yoğun ilgisine teşekkür ediyoruz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun 24'üncü Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı'nın 6'ncı toplantısını açıyorum. Yeterli çoğunluğumuz vardır.

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Başkanımız Sayın Azize Sibel Gönül, Birleşmiş Milletler Kadının Statüsü Toplantısı için Amerika'da, öğleden sonra inşallah gelecek, bu konuda onların da destekleri bizlerle beraber.

Ben, bugün gündemimizde çok önemli bir yasa tasarısı var ve gündeme geçmeden önce bu yasa tasarısıyla ilgili bazı hususlara kısaca değinmek istiyorum, sonra sözü hem Sayın Bakanımıza hem sivil toplum örgütlerimize hem de milletvekillerimize vereceğim.

Değerli milletvekilleri, bilindiği gibi aile içi şiddetin önlenmesi 1998 yılında yürürlüğe giren 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun kapsamında düzenlenmiş ve dört maddeden oluşan, oldukça kısa ve ayrıntıya girmeyen bu Kanun'un hem aile içi hem de aile dışında kadına yönelik şiddetin önlenmesinde yetersiz kaldığı hepimizce malumdur ve son yıllarda kadına yönelik artan şiddet olaylarıyla kendini gösteren bu husus sivil toplum örgütlerince, milletvekillerimizce ve Bakanlığımızca da sürekli dile getirilmiş ve bu her platformda dile getirilen şiddetle ilgili çözüm önerilerini de birlikte paylaştık ve biz Türkiye olarak Avrupa Konseyinin İstanbul Sözleşmesi'ni ilk imzalayan ülkeyiz ve kadına yönelik şiddetin önlenmesinde 4320 sayılı Kanun'la yetinilmesi tabii ki düşünülemezdi. Kadına yönelik şiddetin önlenmesinde daha kapsamlı ve günümüz şartlarına cevap verebilecek nitelikte yasal düzenleme en temel insan hakkı olan yaşam hakkının korunmasının yanı sıra ülkemizin uluslararası taahhütleri açısından da çok temel bir gerekliliktir. Uluslararası sözleşmelerin, CEDAW'ın, Çocuk Hakları Uluslararası Sözleşmesi'nin dâhil olmak üzere bizim Anayasa'nın 90'ncı maddesi her hâlükârda uluslararası sözleşmeleri iç hukukun üstünde belirlemiş olsa bile bizim 4320'yi bunlarla uyumlu hâle getirmemiz gerekiyordu. Hem Avrupa Konseyi İstanbul Sözleşmesi hem CEDAW'la uyumlu hâle getirebilmek hem de kadının insan hakkı ihlalini ortadan kaldırmak için yapmış olduğumuz bu çalışmayı hep beraber çok yoğun çalışmalar neticesinde bu hâle getirdik ve özellikle Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'nın görüşülmesi Komisyonumuzun bugünkü gündemini oluşturmakta. Tasarıyla, kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması, şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin esas ve usulleri düzenlemekte. Bu kapsamda kurumların şiddetle mücadelesinin her aşamasında aktif rol alması hedeflenmekte. Şiddete uğrayanların çok yönlü olarak korunması, desteklenmesini amaçlayan tasarı, şiddet uygulayan ve uygulama ihtimali bulunanların rehabilite edilmesi adına da çok önemli kararlara imza atmaktadır.

Uzun altyapı çalışması sonucu Komisyonumuza gelen bu yasa tasarısı için ben öncelikle Sayın Bakanımıza ve bütün çalışma arkadaşlarına çok teşekkür ediyorum. Yıllardan beri 4320'yi uygulayalım, değiştirilim ve kadınlarımızı daha fazla nasıl koruyalım diye mücadele ederken, bugün gündemimize gelen bu tasarı, Sayın Bakanımızın bakanlığı döneminde iktidarıyla, muhalefetiyle, bütün milletvekillerini, sivil toplum örgütleriyle, medyasıyla, akademisyenleriyle, ilgili tüm tarafları uzunca bir süre dinleyerek ve onlarla istişare ederek bu tasarinin son hâlini vermiş ve bugün Komisyonumuza gelmiş vaziyette ve gündem konumuz Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 30/1/2011 tarihinde sevk edilen (1/572) esas numaralı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'dır ve müsaadenizle genel gerekçeyi okutmak istiyorum.

Genel gerekçe:

Anayasa'nın 90'ncı maddesinde, usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası antlaşmaların kanun hükmünde olduğu, bunlar hakkında Anayasa'ya aykırılık iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurulamayacağı, usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak

ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyumsuzluklarda milletlerarası antlaşma hükümlerinin esas alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Türkiye tarafından 1985 yılında imzalanan ve 1986 yılında yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi'ne (CEDAW) göre Sözleşme'ye taraf devletler, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini gidermekle yükümlü kılınmıştır. Birleşmiş Milletler CEDAW Komitesinin 19 No.lu Genel Tavsiye Kararı'nda, kadınların insan hak ve temel özgürlüklerinden yararlanılmasını etkisizleştiren ya da ihlal eden cinsiyete dayalı şiddetin İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 1'inci maddesi anlamında ayrımcılık olduğu belirtilmiştir.

Birleşmiş Milletler Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması Bildirgesi'nde kadına yönelik şiddet "İster kamusal isterse özel yaşamda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel, psikolojik acı veya ıstırap veren ya da verebilecek olan cinsiyete dayalı bir eylem uygulama ya da bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma" şeklinde tanımlanmaktadır.

Tüm bu uluslararası yükümlülüklerin ve insan haklarına saygılı, sosyal hukuk devleti olma konusundaki kararlılığın ilk sonucu olarak Anayasa'nın 10'uncu ve 41'inci maddelerinde değişiklikler yapılmıştır. Bu düzenlemelere göre devlet, kadın-erkek eşitliğinin fiili olarak hayata geçirilebilmesi için her türlü tedbiri alacak, pozitif ayrımcılık yapabilecektir. Ayrıca çocuklar konusunda da uluslararası platformda taahhüt ettiği korumayı gerçekleştirecektir.

Son yıllarda başta kadınlar olmak üzere kişilere karşı işlenen şiddet olayları toplumumuzu sarsan boyutlara ulaşmıştır. Her geçen gün yaşanan dayak, işkence ve cinayet gibi şiddet olayları görsel ve yazılı basında izlenmektedir. Bu olaylara daha çok kadınlar ve çocuklar maruz kalmaktadırlar.

Kadına yönelik şiddet, en yoğun olarak aile içinde yaşanmaktadır. Şiddet, fiziksel, psikolojik, ekonomik açıdan mahrum bırakma ve cinsel şiddet dâhil, çok çeşitli şekillerde görülebilmektedir. Şiddet mağduru kadınlarda, öz güven eksikliği, kimlik sorunu, toplumsal yaşama katılımı ve kendini ifade etmede sorunlar yaşanmaktadır. Diğer yandan şiddet yetersiz beslenmeye, kronik hastalıkların artmasına, geçici ve kalıcı hastalıklara, kronik ağrılara, anne ölümlerine ve intiharlara neden olmaktadır.

Şiddete tanık olan çocuklarda ruhsal davranış bozuklukları ve okulda başarısızlık görülmekte ve ileriki yaşantılarında şiddet uygulamaya eğilimli bireyler olarak yetişerek şiddetten olumsuz etkilenmektedirler. Bu konu yalnızca kadınlar, erkekler ve çocuklar açısından değil, aynı zamanda toplumumuzun geleceğinin sağlığı açısından da çok önemlidir.

Kişilere yönelik şiddet, bir insan hakkı ihlalidir. Bu nedenle günümüzde bu sorun özel alan sorunu olmaktan çıkarak toplumsal alanda tartışılmakta ve mücadelesi bir devlet politikası olarak kabul edilmektedir. Kadın-erkek eşitliğinin sağlanması, kadının insan haklarının teminat altına alınması devletlerin sorumluluğundadır.

Aile içi şiddetin önlenmesi amacıyla hazırlanan ve 1998 yılında yürürlüğe giren 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'un günümüzün ihtiyaçlarına cevap vermediği görüldüğünden kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin esas ve usulleri kapsayan ve düzenleyen bu tasarı hazırlanmıştır.

Şiddet eylemlerine maruz kalan kişilere ve aile bireylerine koruma vaat eden bu tasarının uygulanması aşamasında, şiddet mağdurunun ikinci bir mağduriyet daha yaşamaması adına, temel bir takım ilkelere uyulması zorunluluğu doğmaktadır. Bu bakımdan hizmetin sunulmasında insan haklarına dayalı, adil, etkili ve süratli bir usul izlenmesi, hakkında koruma tedbir kararı verilen kişilere hizmet sunulmasının insan onuruna yaraşır şekilde yerine getirilmesi, hizmetin sunulması ve yürütülmesi sırasında kişiler arasında ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, siyasal veya diğer fikir yahut düşünceleri, felsefi inanç, millî veya sosyal köken, doğum, ekonomik ve diğer toplumsal konuları yönünden ayırım yapılmaması, koruyucu tedbir kararı verilmesi ve uygulanması sırasında hakkında koruma tedbiri verilen kişilerin durumları dikkate alınarak özel ihtimam gösterilmesi; kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler, vakıf, dernek ve diğer sivil toplum kuruluşları, gönüllü gerçek ve tüzel kişiler ile özel sektörün iş birliği içinde çalışması ve bu konuda toplumsal sorumluluğun paylaşılmasının sağlanması ve son olarak bu tasarı kapsamında verilen hizmetin ülke çapında eşit ve dengeli sunulması unsurları hem uluslararası hukuktan hem de Anayasa'dan kaynaklanan bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu tasarı, öncelikle en temel insan hakkı olan yaşam hakkının korunması, kadın cinayetlerinin son bulması amacıyla kurumların şiddetle mücadelenin her aşamasında aktif rol almasını sağlamayı hedeflemektedir. Yine bu tasarıda devletin şiddeti

önlemesi, şiddete uğrayanı çok yönlü koruması ve şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan kişinin, verilecek koruyucu tedbir kararları ile rehabilite edilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca, tasarıda medya organlarına sorumluluk yükleyen yeni düzenlemelere yer verilmiştir. Zira modern medya araçları ve özellikle televizyonun, bireylerin bilgi, kanaat, tutum, duyu ve davranışlar üzerinde büyük oranda şekillendirici ve belirleyici bir etkilene gücüne sahip olduğu herkes tarafından kabul edilmektedir. Televizyon ile ilgili olarak gerçekleştirilen "içerik analizleri" ve "kanaat-davranış araştırmaları", televizyon programlarının aile, eğitim, iş, yaş ve cinsiyet, doğum ve ölüm gibi birçok toplumsal gerçeklikler konusunda etkilerinin olduğunu, programlarda sergilenen mesajların bireyler üzerinde etki yaptığını ortaya koymaktadır. Öte yandan, medyanın önemli bir bilgi yayma, geniş halk kitlelerini bilgilendirme aracı olma niteliği de bulunduğundan, bireyleri koruma, kuvvetlendirme ve dengeleme amaçları doğrultusunda da çok önemli hizmetler yerine getirebileceği, onların yaşam alanlarına, evlerine kadar taşınan farklı mesajları çok sayıda insana iletebileceği kuşkusuzdur. Medyada defalarca yinelenerek verilen şiddet görüntülerinin, bireylerin beyinlerinin ve kalplerinin derinliklerine işleyerek kalıcı izler bıraktığı özellikle de özdeşim kurma eğilim ve ihtiyacında olan bireyleri derinden etkilediği göz önüne alınmalıdır. Ayrıca toplumsal rollerle ilgili örnek davranış kalıpları ve hayatta ilgili örnek yaşam modellerinin bireylere sunulması toplumumuzdaki bireylerin kişiliklerine olumlu etki yapacak ve toplumumuzun daha sağlıklı gelişmesine katkı sağlayacaktır.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, kanun tasarımızın genel gerekçesini okuttuk ve özellikle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından hazırlanan bu yasamızla, töre veya başka maksatlarla kadınlara yönelik cinayetlerin önlenmesine yönelik etkili tedbirler getiriliyor ve ilk kez Türkiye'nin onayladığı Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin gerekleri yerine getiriliyor; etkin kurumsal yapılar ve tedbirler oluşturularak kadınlara yönelik her türlü ayrımcılığın ortadan kaldırılması ve kadın-erkek eşitliğinin sağlanmasına katkı sağlanıyor; Türkiye'nin taraf olduğu tüm uluslararası sözleşmeler esas alınıyor; insan onuruna, değerine ve sosyal devlet ilkesine uygun, adil, etkili ve süratli bir uygulama yapılmasının önü açılıyor; çocuk, kadın ve diğer aile bireylerine yönelik şiddetin ağırlığına ve niteliğine göre gerekli, uygun ve orantılı tedbirler getiriliyor; son Anayasa değişikliğiyle kabul edilen kadınlara ilişkin pozitif ayrımcılık düzenlemesi hayata geçiriliyor; şiddet mağdurlarına ve çocuklarına maddi yardım ve ücretsiz sağlık yardımı yapılıyor; şiddet mağdurlarına yedi gün yirmi dört saat esasına göre hizmet veren şiddet izleme merkezleri kuruluyor. Ayrıca koruyucu tedbir kararlarına aykırı davranan, şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali olan kişi, üç günden on güne, on beş güne, bir aya ve en fazla altı ay olmak üzere zorlama hapse tabi tutuluyor. Şiddetin önlenmesi için alınacak tedbirlerin izlenmesi ve uygulanması için teknik araçların kullanılması öngörülüyor ve "Bunlar yönetmelikle düzenlenebilir." deniyor. Tasarı kapsamında korunan bireylerle ilgili olarak acil durumlarda mülki amir tarafından, gecikmesinde sakınca olan hâllerde ise ilgili kolluk amirlerince koruyucu tedbir kararlarının alınabilmesine imkân sağlanıyor. Korunan bireylerle ilgili olarak mülki amir tarafından kendisi, beraberindeki çocuklara barınma sağlanıyor, geçici maddi yardım yapılması sağlanıyor ve bunun ücreti yasamızca belirleniyor. Hayati tehlikesinin bulunması hâlinde geçici koruma altına alınması, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde bu tedbirlerin ilgili kolluk amirlerince verilebileceği hükme alınıyor. Bu kanun kapsamında alınacak tedbir kararları talep veya başvuru üzerine delil veya belge aranmaksızın hâkim tarafından derhâl veriliyor. Bununla birlikte zorunlu hâllerde duruşma yapılabilmesi de öngörülüyor. Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde mülki amirlerce ve kolluk tarafından tedbir kararları verilirken de delil ve belge aranmıyor.

Tasak ile düzenlenen bir diğer önemli husus da şiddeti uygulayan ve uygulama ihtimali olan bireylerle ilgili olarak hâkim tarafından verilecek önleyici tedbir kararlarına örnek olarak; müşterek konuttan veya bulunduğu yerden derhâl uzaklaştırılması sağlanıyor, korunan bireylere yaklaşmaması, bulundurulması veya taşınmasına kanunen izin verilen silahları kolluğa teslim ediyor, silah taşınması zorunlu olan bir kamu görevi ifa etse bile bu görevi nedeniyle zimmetinde bulunan silahı kurumuna teslim ediyor, korunan bireylerin buldukları yerlerde alkol ya da uyuşturucu bağımlılığı varsa bunlarla ilgili hastane ve bakım hizmetleri, tedavi hizmetleri veriliyor, sosyal güvencesi olmayan şiddet mağdurları ile şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunan kişilerin rehabilitasyonu, tedavisi, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından gerçekleştiriliyor ve TRT Kurumu ile ulusal, bölgesel ve yerel yayın yapan televizyon kuruluşları ve radyolara toplumsal cinsiyet eşitliği, kadınların çalışma yaşamına katılımı, şiddetle mücadele mekanizmaları konularında yayın yükümlülüğü getiriliyor ve bu kanun kapsamındaki başvuruların ve verilen kararların icra ve infazı için yapılan işlemlerden harç ve posta giderleri de dâhil hiçbir masraf alınmıyor.

Arkadaşlar, bu vesileyle gerekçemizin okunmasından sonra İç Tüzük'ün 23'üncü maddesi uyarınca tasarının tümü üzerinde görüşülmesini oylarınıza sunuyorum...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Usul açısından bir sorun var ama?

AYŞE NEDRET AKOVA (Balıkesir) – Evet, benim de usul açısından var.

BAŞKAN – Siz, Komisyon üyesi değilsiniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değilim ama yaptığınız bir hata var.

BAŞKAN – Tamam, ama müsaadeniz olursa Komisyon üyesi arkadaşlarımıza öncelikle söz vermek istiyorum.

Binnaz Hanım...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım, ben de bir genel açıklama yaptıktan sonra Komisyon üyelerine versek daha doğru olmaz mı?

BAŞKAN – Peki, Sayın Bakanım.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Benimki de usulle ilgili bir şey de Sayın Bakan.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Ben genel bir açıklama yapayım ondan sonra...

BAŞKAN – Müsaadenizle tümü üzerinde görüşmeye geçmeden Sayın Bakanımıza sözü verip...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama usul, esastan önce gelir. Mesela ben üyesi değilim, tamam, üyesi olan arkadaşımız usul açısından söz istiyor. Yani yanlış kapıdan girersek varacağımız sonuçlar yanlış olur.

BAŞKAN – Mahmut Bey, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda hepimizin ortak kararı, kanaati siyasetin her şeyin üzerinde geldiği kadın hak ve özgürlükleri konuşulduğunda bir cümle sarf etmiştik biz. Mevzubahisi kadınsa gerisi teferruat.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama doğru yapmıyorsunuz.

BAŞKAN – Müsaade ederseniz...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – 4 Nisanda verdiğimiz bir kanun teklifi, otuz dört maddelik, hiç bundan bahsetmiyorsunuz. Sanki siz bunu yeni bir buluşmuş gibi bunu gayet rahat anlatıyorsunuz. Yani bunun üzerinden siyaset yaptığınız sizin bu açıklamalarınızla belli. Sizin, Cumhuriyet Halk Partisinin 4 Nisan 2011 tarihinde verdiği otuz dört maddelik teklifi niye anlatmıyorsunuz gerekçesiyle birlikte?

BAŞKAN – Mahmut Bey, müsaade ederseniz...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sadece sanki yeni bir buluşmuş gibi bugüne kadar üç tane teklifi anlatıyorsunuz.

BAŞKAN – Mahmut Bey, müsaade eder misiniz?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bunlarla birlikte bakıldığında siyaset yaptığınız belli.

BAŞKAN – Sayın Bakan, Binnaz Hanım usul hakkında söz istiyor.

Buyurun Binnaz Hanım, söz sizin.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Aslında sonra da söyleyebilirim eğer siz daha önce konuşmak istiyorsanız. İsterseniz açıklama... Usulle ilgili bu Komisyonun görevi, tali Komisyon olmasıyla ilgili bir şey söyleyecektim de.

Ben her şeyden önce Sayın Bakan Fatma Şahin'e teşekkür etmek istiyorum bu yasa üzerinde ne kadar çok çalıştığını, bu meseleyi ne kadar ciddiye aldığını biliyorum ve de çeşitli kadın örgütleriyle temas kurup büyük ölçüde de isteklerini ilk tasarlarda yerine getirmişti ama maalesef pek çok şeyde olduğu gibi anladığımız kadarıyla bu Bakanlar Kuruluna gittiğinde değiştirildi. Neyse bunu daha sonra konuşacağız da teşekkür babında bunu söylemek istedim.

Usul hakkında söylemek istediğim şu: Şimdi burada bir Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu var. Ben "fırsat" kelimesine de karşıyım ama öyle belirlenmiş onun için müsaadenizle "Kadın Erkek Eşitliği Komisyonu" diyeceğim. Böyle bir Komisyon var ve böyle bir yasa da tam da bu Komisyonunun görev alanına girmelidir diye düşünüyorum. Bu Komisyonun üyelerinin büyük bir çoğunluğu kadın, kadın meselesine kafa yormuş insanlar, bunu bilen insanlar ve de bu taslak üzerinde, taslağın çeşitli safhalarında çalışmış olan insanlar. Şimdi bu Komisyon asıl komisyon olarak kabul edileceğine Adalet Komisyonu asıl komisyon kabul edilmiş bizim bu Komisyonumuz tali komisyon olarak geçiyor. Ben bunun fevkalade yanlış olduğu kanaatindeyim, hatta bir dilekçe hazırladım hem bu Komisyon Başkanlığına sunacağım hem de Adalet Komisyonu Başkanlığına sunacağım. Evet, yani "şiddet" deyince tabii ki yasalarla ilgili bir tarafı var, kolluk kuvvetleriyle ve yaşamayla ilgili bir tarafı var. Tabii ki Adalet Komisyonu da buna bakmalıdır ama bence tali komisyon olarak bakmalıdır. Şunu da hatırlatayayım ki Adalet Komisyonunda bir tek kadın var. Yani bu kabul edilemez. Kadınlara yıllardır bağıyor hep erkeklerin olduğu komisyonlardan kadınlara aleyhine çıkan kanunlar hakkında söylenmiş feminist grupların, kadın

örgütlerinin söylediği o kadar çok söz var ki. Böyle bir komisyon varken bizim tali kabul edilmemizin yanlış olduğunu düşünüyorum. Nitekim, burada şimdi alalecele biz üç beş dakikada bir şeyler söyleyeceğiz, öğleden sonra ikide Adalet Komisyonuna havale edilecek.

Sayın Bakan, siz de takdir edersiniz ki bu böyle olmaz. Hakikaten de bu kanunun çeşitli maddeleri üzerinde önergelerimiz var, kadın örgütlerinin de aynı zamanda, bunlar değişik önergeleri. Bunu çok uzun boylu tartışmamız lazım. Böyle bir saatte iki saatte halledip de öbür komisyona havale edeceğimiz bir mesele değildir. Ben bunu söylemek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Binnaz Hanım' a ben teşekkür ediyorum.

Tabii ki komisyonlara havale, esas ve tali komisyonlar madde 23' te şöyle tarif ediliyor: "Tasarı, teklif veya kanun hükmünde kararnamelerin hangi komisyonlarda görüşüleceği, esas ve tali komisyonların hangisi olacağı, işin komisyonlara havalesi sırasında Başkanlık tarafından tespit edilir." yani Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız hangi komisyon esas komisyon, hangi komisyon da tali komisyon olacağına karar veriyor."

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Evet ama itiraz edilebilir.

BAŞKAN – Bununla alakalı olarak yani yüreğindeki soracak olursanız, evet, bizim de ortak kararımız Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun ana komisyon olmasıdır. Bu çünkü uzun zamandan beri buradaki bütün arkadaşlarım, masanın etrafında oturan insanlar ve bunun mücadelesini veren insanlar ana komisyon olma hakkını elde etmeleri gerekirdi ama tali komisyon olarak Başkanlığımızın takdiri. Bu konuda İç Tüzük' ün 23' üncü maddesini uygun görüşle...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ama itiraz hakkı var.

BAŞKAN – Şimdi, Komisyonumuza devam ediyoruz.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – İtiraz hakkı var, yani bu usulü bir şey...

BAŞKAN – Usul hakkında Sebahat Hanım söz istiyor.

Buyurun.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Ben öncelikle Sayın Bakanımıza ve sivil toplum örgütlerinin, kadın örgütlerimizin temsilcilerine teşekkür ediyorum ve hoş geldiniz diyorum.

Gerçekten önemli bir konuyu konuşuyoruz. Binnaz Hanım' ın itirazına ben de katılıyorum çünkü Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu hep tali komisyon olarak kalmaya devam ediyor ne yazık ki. Bu bir anlayış aslında. Bu kanun meselesinde de toplumsal cinsiyet eşitliğinin esas alınmaması, ailenin korunmasının başına eklenmesi bile bu yaklaşımı ifade ediyor diye düşünüyorum.

Kanun hakkındaki görüşlerimizi ifade edeceğiz ancak bir şeye itirazım daha var. Şu an sadece Bakanlığın hazırladığı gerekçe okundu ama bu konuda bizim de önergemiz var. Adalet Komisyonuna saat 14.00' te gideceğiz, CHP' nin var, bizim var Barış ve Demokrasi Partisinin. Dolayısıyla, aslında ana komisyonda bunlar konuşulurken Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda hele bu konuda çalışma yapan ve bütün siyasi partilerin olduğu bir yerde bunlardan bahsedilmemesi, sadece Hükümetin hazırladığı kanun tasarısının okunması, gerekçesinin okunması bence hem eşitlik şeyine uygun değil hem de bundan bahsedilebilirdi yani hepsinin gerekçesi okunmayabilirdi. Bunun da ben sıkıntılı olduğunu düşünüyorum. Yani mesele sadece ana komisyon meselesi değil, biz de böyle bakıyoruz kendimize. Yani ana komisyon olarak tamam, şey yapılmamış, siz Tüzük' te okudunuz ama sonuçta bu konuda çalışmayı yürüten ve şey yapan kurumlar var, onların önergeleri var. En azından söylenebilirdi, yani dediğim gibi, elimde dosya var, 14.00' te bunları görüşeceğiz şeyde, bir bu.

İkincisi de bu konuda Sayın Bakanımızdan rica ediyoruz, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun daha etkin çünkü asıl mesele burası ve bunun bütün bakanlıkların üzerinde hatta bütün komisyonların üzerinde etkili olması gerekiyor çünkü eşitlik çerçevesinden bakmayan bir yerden politika üretmek problemlidir. Bunu bir şekilde çözsük iyi olur. Yani tali bir meselede özellikle yani Türkiye' deki bütün sorunlar kadın meselesiyle ilgili, eşitlik meselesiyle ilgili, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu çünkü hep tali komisyon oldu şimdiye kadar, biz ana komisyon olarak hiçbir iş yapmadık. Ana komisyon olması konusunda da sizden de özel bir ricamız var.

Teşekkür ediyorum.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Başkan, ben de usul hakkında...

BAŞKAN – Gürkut Bey, pardon...

Sebahat Hanım, CHP' nin, BDP' nin kanun tekliflerinden bahsetti.

Arkadaşlar, 98'den itibaren, 4320 gündeme geldiği andan itibaren tüm siyasi partilerin o günden bugüne sayısızca teklifleri var. Eğer biz bu teklifleri gündeme alacak ve bunları konuşacak olursak tekrar geriye döneriz. Dolayısıyla, uzun zamandan beri konuşulan ve Bakanımızın da çok ciddi özverisiyle bütün siyasi partilerin, söyledim, iktidarıyla muhalefetiyle bütün milletvekillerimizi tek tek dinledi "Teklifiniz var mı, öneriniz var mı?" diye de konuştu. Dolayısıyla, teklifleri son 98-2012 yılları arasındaki teklifleri yeniden değerlendirelim ve burada dile getirelim dersek buna ne zamanımız ne de vücudumuz yetmez.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, daha yeni... Özür dilerim. 1 Ekim 2011'de Sayın Başkan.

BAŞKAN – Mahmut Bey, müsaade ederseniz...

Buyurun Gürkut Bey.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Ülkenin en önemli sorununu görüşüyoruz. Bu da kadına yönelik şiddetin ne kadar yürek sızlatıcı bir boyutta olduğu artık açık ve kesin olarak bütün Türkiye tarafından kabul ediliyor ancak ne var ki bu işin çok aceleye getirildiği kanısındayım çünkü kanun tasarısı elimize ancak dün geçti, tasarımı daha dün bize teslim ettiler. Buradaki yazıyı size okumak istiyorum, Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonunun yazısı bize geldi: "29/2/2012 ve bugün 14.00'te toplanacağız." dediler. On bire alında bu toplantı. Yirmi dört saat içinde, yani dün akşam biz saat sekiz buçuk civarında Büyük Millet Meclisinin Genel Kurulundan çıktık, bu cebimize konulmuş olarak gece evlerimize gittik, sabaha kadar bunun üzerinde çalıştık her bir Komisyon üyesi, şimdi buraya böyle geldik. Şimdi, bakınız, tabii, saygı duyuyorum, bu iş çok acildir, yürek yakıcıdır, toplumu yakmaktadır ama bu iş eğer bu kadar aceleye getirilirse buradan sağlıklı sonuçlar çıkmaz. Nitekim, bu konuyla ilgili kadın kuruluşlarının bize gelmiş birçok başvurusu da var. O nedenle, bizim bu tasarımı inceleyecek kadar bize vakit bırakmamıştır bu Komisyon çalışması. Bu kadar aceleye gerek yoktur. Yani kanunlar da tıpkı adalet gibidir, eğer fırında fazla kalırsa yanar, eğer fırından erken çıkartılırsa bu sefer çığ çıkar. Yani bir kanunu yapacaksak bunu sağlıklı, soğukkanlı, düşünerek taşınarak, her madde üzerinde tartışarak yapmalıyız. Üstelik de biz şimdi burada saat on birde toplanıyoruz, öğleden sonra 14.00'te ana komisyon olan Adalet Komisyonunda tekrar toplanacağız. Bir defa, biz kesinlikle bu Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu olarak ana komisyonun bu Komisyon olması gerektiğini Adalet Komisyonuna ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bildirmeliyiz, önce bu sorunu halledelim, sonra da bu konu üzerinde daha ayrıntılı görüşürüz diyorum ben.

Şimdilik bu kadar.

Sağ olun.

BAŞKAN – Peki, Gürkut Bey, Teşekkür ediyoruz.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Çok kısa olarak, şunun devamı olarak usulle ilgili bir şey söyleyeceğim.

Şimdi, siz dediniz ya, 23'üncü madde "Meclis Başkanı karar verir." diye ama İç Tüzük'ün bir de 34'üncü maddesi var, orada diyor ki okuyorum: "Bir komisyon, kendisine havale edilen tasarı veya teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dâhilinde görürse, gerekçeli olarak tasarı veya teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir." Biz bunu isteyeceğiz. Yani aynı dilekçeyi hem buraya sunacağım hem de Adalet Komisyonuna sunacağım çünkü hakikaten bu bizim ihtisasmız dâhilindedir Adalet Komisyonunun değil bu mesele.

Çok teşekkür ederim, kusura bakmayın.

Ama yani özetle söylemek istediğim, bugün burada bunu tartışmak üzere bence karar alamayız aydınlığa kavuşmadan.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) - Sayın Başkan, söz talebim var.

BAŞKAN – Usul üzerinde mi Ruhsar Hanım.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Evet.

BAŞKAN – Şunu söylememiz gerekir ki Gürkut Bey, fırında yemek o kadar fazla kaldı ki yani yıllardan beri fırından bu yemek bir an önce çıksın diye herkes ayrı ayrı mücadele ediyor. Dolayısıyla, fırında yemeğin yandığını düşünmüyorum. Fırındaki yemek zamanında çıkarılmıştır ama görüşerimizi ve önerilerimizi belirtmek adına zamanımız var ve konuşacağız.

Ruhsar Hanım, buyurun, söz sizin.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Efendim, herkese merhabalar tekrar. Keşke Komisyonumuzun daha konforlu bir odası olsaydı. Hakikaten son derece havasız ve sıkıntılı bir ortam. Konu da sıkıntılı olunca bence giderek gün içinde tansiyon artacaktır. O yüzden belki bir çay servisi falan iyi olur diye düşünüyorum. Biz Türk insanları çay severiz.

Sayın Bakan, bu konuda daha önce de karşılaştık konuşma fırsatımız olmadı çünkü bir grup toplantımızın olduğu gün sabah kahvaltıya çağırılmıştınız. O yüzden ben mümkün olursa bugün ilk kez görüş bildireceğim ama usul hakkındaki konuşmada şunu söylemek istiyorum: Biz yasama organının üyeleri, yani hepimiz zaten yasamanın içindeyiz. Her çıkacak yasa Adalet Komisyonuna

gidecekse yasama organında bizlerin bulunmasının bir anlamı olmaz. Burası bir ihtisas komisyonu ve bu da uzmanlık isteyen bir konu. Bu odada bulunan herkes, yalnız masanın etrafından bulunan değil, bu odada bulunan herkesin, basın da dâhil çünkü onlar çok şeyin görgü tanığı, herkesin bu konuda söyleyecek sözü olduğuna inanıyorum ancak şu konuyu tespit değil bir gerçek olarak görüyorum ve bunu paylaşmak istiyorum: Nasıl ki 25 Kasım sözleşme yetiştirilmek için imzaya koşulduysa bu da muhtemel ki 8 Martı yetiştirilmek diye. 8 Martı yalnızca, 8 Martı yetiştirmek için bir şeyi koşarak biz yad edeceksek biz bence hiçbir şey yapmayalım. Bu manasız bir şeydir, anlamsızdır, içeriksizdir. Eğer biz bir daha ki 8 Martlarda daha başka konuları konuşmak istiyor isek bunun İç Tüzük, Anayasa, her tür insan hakkıyla hiçbir çatışması olmayacaktır. Sayın Bakan bence bu konuda irade gösterebilir, Sayın Meclis Başkanıyla da görüşün, bence bir acelemiz yok. Gerekirse sabaha kadar oturalım, yine yetiştiririz ama burası asli komisyon olmak zorundadır. Bizler hepimizin yasamanın üyeleriyiz. Bizler yasanın ne olduğunu, nasıl çıkarılabileceğini, bir kanunun nasıl hazırlanabileceğini bilen insanlarız. Teknokrat arkadaşlara saygı duyuyorum yanlış anlaşılma olmasın ama hepimiz bu yollardan geçtik, hepimiz neyin nasıl yazılacağını biliyoruz. Şunun bile kanun tasarısı hazırlama konusundaki birtakım usule aykırı şeyler olduğunu hepimiz görebiliyoruz. Dolayısıyla, böyle bir aceleye gerek yoktur. 8 Martı yetişmekse bu bir usulsüzlüktür zaten. Ben yalnızca Milliyetçi Hareket Partisini temsilen değil, inanıyorum ki Mecliste bulunan bütün arkadaşlarım aynı kanaattedir, ben Sayın Bakanın gönlünün de öyle olduğunu zannediyorum. Buranın asli fonksiyonu yalnızca aile içi, Ailenin Korunması Kanunu çerçevesinde değil bütüncül olarak toplumdaki şiddetin önlenmesinde kadının yeridir herhâlde ve Sayın Bakandan rica edelim, Sayın Meclis Başkanıyla görüşün. Yasama organının üyesi olan bizler buranın asli komisyon olana kadar da bence oturuma ara verelim. Kişisel olarak bir protestoysa bunu yapmayı hak görüyorum, partim adına hak görüyorum.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Destekliyorum ve de Sayın Bakandan rica edelim.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Lütfen, Sayın Bakan bu konuda bir tavır koysun.

BAŞKAN – Ruhsar Hanım, çok teşekkür ediyorum.

Nedret Hanım, buyurun, söz sizde.

AYŞE NEDRET AKOVA (Balıkesir) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım; ben öncelikle hem Komisyonun bir de Sayın Bakanımın hakikaten samimi bu yasa taslağını hazırlaması konusunda, yetişmesi konusunda gayretlerini ve samimiyetini biliyoruz, güveniyoruz kendisine. Yalnız, arkadaşlarımızın söylediği gibi, bu Komisyonumuzun ana komisyon, Adalet Komisyonunun da tali komisyon olması lazım. Onun için, öğleden sonraki komisyonunun bu konuda yetkisizlik verip bize tekrar göndermesi ve Sayın Bakanın da bu konuda Meclis Başkanıyla temasa geçerek bizim bu konuda aktif rol oynamamız lazım. Yani biz kendi haklarımızı bu Komisyonda sağlayamıyorsak yarınlarda bu yasa değişikliği konusunda da bizim tabii, maddeler üzerinde değişiklik önerilerimiz var, onları günü gelince, saati gelince paylaşacağız sizlerle ancak öncelikle şu aradaki hakkımızı Komisyonumuz olarak Sayın Bakanımızdan Meclis Başkanıyla görüşerek sağlamanı rica ediyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür diliyorum, bu, Bakanın yetkisinde değil, Komisyonun yetkisinde.

AYŞE NEDRET AKOVA (Balıkesir) – Yok yok o manada değil, devreye girsin.

BAŞKAN – Müsaade ederseniz, Komisyon da yerinde Bakanlık da yerinde. Siz her konuşmacının arkasından söz alırsanız...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim, yani tasarı burada çok açık.

BAŞKAN – Ben kimin yetkisinde olduğunu biliyorum, müsaadeniz olursa.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Öğleden sonraki komisyon da...

BAŞKAN – Burada yetkiyle alakalı bir ortak karardır yani.

Arkadaşlar, öncelikle şunu söylemem gerekir ki Komisyonun ana komisyon ya da tali komisyonla ilgili olarak Başkanlık yetkiyi kullanırken yedi-sekiz tane imzadan geçiyor, Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcısı, Kanunlar Kararlar dâhil olmak üzere, üst üste hepsinin uygun görüşüyle bize "Tali komisyonunuz." dendi. Biraz evvel söyledim, tekrarlamakta mahzur görmüyorum, hepimizin yüreğinde, Sayın Bakanımın da inanıyorum ki -şimdi söz vereceğim- onun da yüreğinde KEFEK'in ana komisyon olmasıydı ama bizim amacımız üzüm yemek, bizim amacımız bu kanunu çıkarmak ve bununla ilgili olarak yapacağımız işlemlerde aksaklıklar, eksiklikler varsa bunları konuşalım. Dolayısıyla, bizim tali komisyon olarak söyleyeceklerimiz ana komisyona intikal edecektir.

Sayın Bakanım, söz sizde.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, sivil toplum kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, değerli basın mensupları, sevgili hocalarım; hepimizi sevgiyle, saygıyla

selamlıyorum ve Komisyonun bu çalışmanın inşallah çok başarılı, toplumumuz adına önemli bir soruna çözüm bulacak radikal tedbirlerin olduğu bir gün olarak tarihe geçmesini temenni ediyorum.

Şimdi, önemli olan şeyin bir irade beyanı olduğunu, burada özellikle kadına yönelik şiddetin toplumsal bir sorun olduğunu, bunun bir insan hakları ihlali olduğunu, bir halk sağlığı sorunu olduğunu artık hepimiz kabul ediyoruz. Bugün bu masada oturan ve 80'li yıllardan beri bu mücadelede birikimi olan, tecrübesi olan, bu süreci ve bu aşamaları tek tek geçirmiş birçok arkadaşım var hem milletvekili olarak hem sivil toplum kuruluşu temsilcileri olarak. Dolayısıyla, bu bilgi birikimini, bu tecrübeyi hakikaten çok önemseydiğimi ifade etmek istiyorum ve şu aşamaya gelmesi noktasında gece gündüz bizimle gayret gösteren, bizimle çalışan bütün arkadaşlarıma bütün gönüllümlerle, ülkemizin bütün kadınları adına teşekkür ediyorum.

Şimdi, özellikle sizin açıklamada bulunduğunuz kanunun temel yapısıyla ilgili baktığınız zaman, Medeni Kanun'a, medeni hâline bakılmaksızın kadını koruyan, kapsamını genişleten, tek taraflı ısrarlı takibi içine koyan ve uluslararası bugün en taze olan Avrupa Konseyinin İstanbul Sözleşmesi'ndeki tanımını aynen koyan, şiddetle ilgili kısımda "ihtimal dahi olsa" şeklinde kadının yaşam hakkını koyan, kapsayan, tanımlayan önemli bir yasal altyapıyla karşı karşıyayız. Bizim buradaki tek hedefimiz, buradaki bütün partileri temsil eden bütün arkadaşlarımızın da tek hedefinin kadının yaşam hakkı olduğunu biliyoruz. O yüzden, zaten biz şiddetle mücadelede partiler üstü kalmayı başarıp hızlı bir şekilde hareket etmeyi ve bütün sivil toplum kuruluşlarıyla, yaşam şekilleri ne olursa olsun, düşünceleri ne olursa olsun beraber aynı masada oturup bu sorunu nasıl çözeriz tecrübesiyle bugüne geldiğimizi ifade etmek istiyoruz.

Geldiğimiz noktada, biz temel olarak bu yasal altyapıyı oluşturduktan sonra, Başbakanlığa gönderdikten sonra, biraz sonra geneli üzerindeki ve maddeler üzerindeki olabilecek eleştirilere önceden cevap vermek adına bunu özellikle söylemek istiyorum. Ben hukukçu değilim. Hukuken kanunu yapmak adına tanımların içerisinde zaten genel gerekçede olduğu için yeniden tanımlamalara, ikinci defa hukuki olarak kanun yapma tekniği açısından ihtiyaç olmadığını belirtildiğinden dolayı birkaç tane tanımın çıkarıldığını ifade etmek istiyorum.

Ayrıca, Ceza Muhakemeleri Kanunu'nda yer alan ihbar kısmının aslında Ceza Muhakemeleri Kanunu'nda, burada hocamız var, beraber çalıştık, yer aldığı için, zaten çalıştığı için Anayasa'nın 90'ıncı maddesinde uluslararası sözleşmeler, temel hak ve hürriyetler bakımından daha üstünse burada iç hukukun üstünde olduğuyla ilgili önemli bir anayasa değişikliğini hep beraber başardığımız için bu kanunun temelindeki bugün değişiklik olarak söylenen ve Başbakanlığa giderken ortak olarak mutabakatta kaldığımız fakat "Oradan değişerek geldi." şeklindeki itirazın tamamen hukuki, teknik altyapıdan kaynaklanan bir bakış açısı olduğunu, kadının insan hakkının, kadının yaşam hakkının ruhuna dokunacak bir şey olduğunda buna önce ben Bakan olarak karşı çıktığımı, çıkacağımı, bundan sonraki süreçte de ben bütün yüreğimle inanıyorum, benimle beraber çalışan arkadaşlarımızın da, başkanlarımızın da, vekillerimin de inandığına inanıyorum ama hukukçular burada, orada Ceza Muhakemeleri Kanunu'nda olan şeyin burada da olmasında hiçbir mahzuru yok. "Genel gerekçede olan şey tanımda da girsin, hiçbir mahzur yok." denen bir süreç yaşandığı zaman gelebilecek bütün yapıcı önerileri bugüne kadar nasıl aldysak tek taraflı ısrarlı takibi, bizim sayın vekilimizin söyledikten sonra "Çok doğrudur, hemen gereğini yapalım." dedikten sonra ve özellikle bizim kanunun ruhuna baktığımız zaman "Kadını nasıl koruyacağız, gece yarısı terliğiyle, çocuğuyla kapıda kalmış kadını nasıl koruyacağız?" dediğimiz, derhâl koruma sistemini hayata koyduğumuzda mülki amire düşen görev nedir, hâkime düşen nedir, aile mahkemesi hâkimi ne şekilde görev alacaktır, koruma tedbiri ne şekilde alınacaktır, önlemek için ne yapılması gerekir? Burada her biri çok somut bir şekilde yazılmıştır. Koruma tedbirlerinde mülki amire düşen görevlerle beraber hâkime düşen görevler nelerdir, bunlar da yazılmıştır ve çok ciddi, şiddet uygulayan bir erkeğin canını yakacak, tapusuna şerh koyan ve zorunlu hapsi de getiren çok radikal bir değişim yapılmıştır. Bu değişimlerden dolayı, ben, "Neden Fırsat Eşitliği Komisyonu esas komisyonu değildir?" diye sizden önce itiraz ettiğim zaman, tamamen yapılan değişimler adalet sistemini değiştirdiği için, aile mahkemesi hâkimlerinin Türk adalet sistemini değiştirdiğinden dolayı... Çünkü çok basit tedbirler değil, temel hak ve özgürlüklerini alan, yapıcı ve radikal tedbirler geliyor Hocam. Ondan dolayı, esas komisyonun Adalet Komisyonu olmasına karar verildiğini, asla Fırsat Eşitliği Komisyonunu ikincilleştirme, asla kadını ikincilleştirme, bu Komisyon üyelerini küçük görme babında olmadığını, yapılan değişimin radikal tedbirlerin, adalet sistemimizdeki değişimden kaynaklı bir değişim olduğu bana söylendi Sayın Milletvekili. Bu şekilde karar verildiği söylendi ama Adalet Komisyonuna hep beraber gideriz, saat ikide, hep beraber gideriz masada gerekli mücadeleyi de yaparız ama bana verilen bilgi, tamamen sistemi değiştiren bir zorunlu hapis gibi ilk kez, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk kez uygulanan bir şey var, "Ben sana uzaklaştırma veriyorum, eğer sen buna uymuyorsan ben senin temel hak ve özgürlüklerini elinden alıyorum ve sana ceza veriyorum, hapsediyorum." denen çok ciddi, radikal tedbirler olması münasebetiyle bu esas komisyon ve tali komisyon değişimi yapılmıştır.

Gelebilecek eleştiriler noktasında baştan şunu söylüyorum: Kanunun ruhuna dokunan, kadının yaşamının değişmesinde “Şu konduğu zaman kadının yaşam hakkını koruyacağız.” dediğin her şeyin biz de beraber yanında olduğumuzu ama hukuken, hukuki temellerden kaynaklı birtakım tedbirlerden dolayı yapılan değişimin mantığının bu olduğunu ama vereceğiniz bütün yapıcı önerilere de baştan hazır olduğumuzu ifade etmek istiyorum. Zaten, o yüzden hamuru kurarken, yani biz burada yasal altyapıyı oluştururken oturduk, beraber çalıştık. Arkadaşlarımız şahit, “Biz biliyoruz, bizim dediğimiz doğru değil, gelin, beraber yapalım, hep beraber bunu başaralım.” Dedik. O yüzden, eğer bugün ve yarın, bugün öğleden sonra da bunu geçirebilirsek Sayın Milletvekilim haklı olarak, Sayın Vekilim de çok haklı olarak bize deniyor ki: “Akşam verildi, sabah elimize...” çok haklısınız, empati yapıyorum, aynen dediğinize katılıyorum ama bir taraftan da günde 3-4 tane kadının şiddete maruz kaldığı, yaşam hakkının elinden alındığı bir Türkiye’de yaşıyoruz. O yüzden, bir an önce bu sürecin hızlanmasının... Ha, 8 Martta olduğu zaman da Parlamentoda partiler üstü bir duruşta, şiddette bakın, bütün kadınlara bir mesaj olarak “Biz sizin yaşam hakkını önemsiyoruz ve size 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nden önce bunu Parlamento olarak çıkartıyoruz.” denmesinin yalnızca iktidar partisinin lehine yazmayacağını, Türk toplumu adına bütün partilerin seçmenlerinin ve kadınlarının olumlu bir şekilde bir iz bırakacağına ben inanıyorum. Çıkartabilirsek de bu konuda sizden yardım istiyorum, çok da memnun olacağımı ifade etmek istiyorum ama her türlü öneriye de baştan hazır olduğumuzu ifade etmek istiyorum ve şu ana kadar verdiğiniz bütün destekten dolayı da teşekkürlerimi sunuyorum ve Sayın Başkana sözü bırakmak istiyorum.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Bence usul bitmiş değil ama niye bitiyor ki usul!

BAŞKAN - Binnaz Hanımcığım, şöyle bakın...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ben, bir şey öneriyorum, bir şey söyleyebilir miyim. Yani usulün bittiğine dair nasıl karar verdik şu anda? Fatma Hanım bir şey söyledi...

BAŞKAN – Ama müsaade edin, Sayın Başkan Vekilim, müsaade edin.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Tamam ama ben usul hakkında devam etmek istiyorum.

BAŞKAN – Tamam, müsaade edin.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hayır, “Binnaz Hanım” dediniz, oradan veriyordunuz, “usul bitti” diye arkadaşlar kendileri karar verdiler.

BAŞKAN – Müsaadenizle.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Tabii.

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza biz çok teşekkür ediyoruz ve en az benim kadar Sayın Bakanımızı tanıyorsunuz ve yüreğinin samimiyetini biliyorsunuz ve bu konudaki yapmış olduğu çalışmalarda sizlerin samimi tekliflerini nasıl aldığını da çok iyi biliyorsunuz, dolayısıyla bunu tekrar yeniden işte alelacele geçirilecek, gece yarısı geçirilecek, bir günlük, bir gecede okunup geçirilecek bir yasa tasarısı olduğu için değil, gerçekten her gün yeni insanlarımıza, yeni kadınlarımıza kıyım yapıldığını düşündüğümüz için bir an önce çıkarılsın istiyoruz ve çok önemli bir şeyi Sayın Bakanım hatırlattı, özellikle suçlara ilişkin saklı tutulan hükümler var yasa tasarısında ve orada diyor ki bu yasa tasarısındaki hükümlerle birlikte sadece hâkim, koruyucu ve önleyici tedbirleri almıyor, aynı zamanda başka suç işlediyse de, silahıyla ya da uyuşturucu kullandıysa da Türk Ceza Kanunu’na istinaden suç işleyene cezai müeyyide uygulayabiliyor. Dolayısıyla adaletin köklü bir değişimi olduğu için Adalet Komisyonu ana komisyon olarak Meclis Başkanlığımız tarafından uygun görülmüştür.

Binnaz Hanım, son söz, buyurun lütfen.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Şimdi, ben demin de söyledim yani buradaki, komisyondaki herkes, Sayın Bakanla temas etmiş, bu konu üzerinde çalışmış herkes Sayın Bakanın samimiyetine, kararlılığına şahittir ve çalışkanlığına, enerjisine; hakikaten öyle ve ben teşekkür ederken samimiyetle teşekkür ettim. Yalnız şöyle bir şey var: Şimdi, bu sadece ve sadece şey açısından değiştirilmiş değil bu taslak, işte kanunlarla ilgili kanuni dil açısından değiştirilmiş değil. Evet, bu kadın örgütleriyle birlikte hazırlandı ama son geldiği noktada kadın örgütlerinin büyük bir çoğunluğunun çok ciddi itirazları var buna yani biz bunu burada tartışmadan Adalet Komisyonuna falan havale edemeyiz, bugün de tartışmamızın mümkün olmadığını düşünüyorum.

Bakın, kanunun başlığı bile değişmiş, “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine...” Şimdi, kadını ailenin bir parçası olarak tanımladığınız sürece hakikaten... Hâlbuki bu mesela kadın örgütlerinin önerisi “Kadın ve aile bireylerinin şiddetten korunmasına dair kanun tasarısı.” Şimdi, dolayısıyla bu tamamen farklı bir felsefeyi yansıtıyor bu “Ailenin Korunması”nı başa alıp ve “Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi” dediğinizde.

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Toparlamak için şunu söylüyorum: Hakikaten ben de katılıyorum Sayın Bakan, siz de öncülük edin, bunun içeriğine burada şu anda girmeyelim, 8 Marta yetiştirmenin önemli olduğunu ben de düşünüyorum, keşke yetiştirebilseydik ama çok az vakit kaldı, 8 Marta yani belki de gene yetişir; çalışırız, yetiştiririz.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Hocam, yetiştiririz inşallah.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Tamam yetişiyor ama yani bugün bunu böyle alacele havale etmenin fevkalade yanlış olduğunu düşünüyorum.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Dinleyeceğiz, bütün teklifleri dinleyeceğiz, olabilecek bütün görüşleri alacağız.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Evet.

Bunları uzun uzun tartışmamız lazım burada, kadın örgütleri de söz alacaklardır yani bir saat, iki saat içinde bitirebileceğimiz bir şey değil.

Son bir şey söyleyeyim: Sembolik olarak da bu komisyonun esas komisyon olmasında ısrar etmenin ben çok önemli olduğunu düşünüyorum. Yani bu böyle her konuda tali bir komisyonsa bizim ne işimiz var, niye bu kadar vakit harcıyoruz bu komisyonda? Hemen istifa edelim o zaman.

BAŞKAN – Estağfurullah.

Binnaz Hanımcığım, Sayın Bakanımın getirdiği öneri şu ben yanlış anlamadıysam: Biz tali komisyon olarak görüşelim.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ama tali komisyon olarak görüşmeyelim diyorum ben de, anladım Sayın Bakanın söylediğini.

BAŞKAN – Hayır ama şu anda Başkanlığın yani takdir hakkının ötesinde, biraz evvel adaletin yasaların içinin değiştirilmesinden kaynaklanan ana komisyon Adalet Komisyonu olmuş ve buna “Hayır, biz ana komisyon olalım.” şeklinde itirazımızın kabul görmeyeceğine dair bir kanaat bildirip, şöyle söyleniyor.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ee, görmesin.

BAŞKAN – Ama Binnaz Hanımcığım, Sayın Bakanımın söylediği teklife kesinlikle katılıyorum, biz arkadaşlarımızla hep beraber tali komisyon olsak da buradaki raporumuzu çıkaralım ve ana komisyon Adalet Komisyonu olarak saat 2’deki toplantıya biz tali komisyon olarak görevimizi bitirelim ama oraya gittiğimizde de orada da ana komisyonda gene görüş ve düşüncelerimizi, bu konudaki görüş ve önerilerimizi...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ne anlamı kaldı şekerim o zaman mücadele yapmanın, hiçbir anlamı yok.

BAŞKAN – Sayın Bakanımın söylediği tam da bu noktada herhâlde.

Sayın Bakanım, buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Şimdi, şu yasanın başlığı, ismiyle alakalı biz ilk önce “Kadına Şiddet”le ilgili kısmı koyduğumuz zaman sivil toplum kuruluşlarının birçok temsilcisinden bize şu söylendi: 4320’yi toplum kabullendi, “Ailenin Korunması Kanunu” şeklinde bir kanunun varlığını kendi yaşamında ve uygulamalarda hissetti. Eğer burada bu kanunla ilgili kısmı tamamen kesip atarsanız yeniden, sıfırdan yeni bir süreci başlatacağız. Bize “Ailenin Korunması” ile ilgili kısımda çok ciddi manada teklif geldi, arkadaşımızın görüşü olabilir ama ben altı aydır bütün sivil toplum kuruluşlarıyla beraber çalışan bir kardeşinizim. Bana söylenen şuydu: 4320, 1998 yılında başladı, son on yılda aile mahkemelerinin kurulmasıyla ciddi manada uygulamalarda yaşama girdi, insanlar, kadınlar bunu öğrendi. Eğer siz direkt buna “Şiddetle Mücadele Kanunu” dersiniz öbürüyle olan bütün bağlantısını kesmiş olursunuz. “Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi” dediğimiz zaman hem kadının şiddetten korunmasını hem de öbür yasayla olan bağlantısını koyan bir başlık olduğunda bu algıyı yönetiriz, dendi.

Şimdi, benim üzüldüğüm taraf, yapılan her türlü değişimde burada bir muhafazakâr bakış açısı şeklinde, bunlar kadını değil, aileyi korumaya çalışan bir bakış açısı şeklinde algılanıyor. Ben bunun bir ön yargı olduğunu düşünüyorum. Kanunun temeline baktığınız zaman, her şeyi bırakın tanıma baktığınız zaman “kadın” dediğinizde daha önce birçok eleştirilerinizin yok olduğu, medeni hâliyle ilgili kısımdaki bütün tereddütlerinizin gittiği güçlü bir tanımlama geldi. O yüzden bu tür eleştirilere, yapıcı olan her türlü eleştirilere açık olduğumuzu fakat ön yargılarla olan süreçte de bunun doğru olmadığını, birbirimizi empati yaparak, anlayarak ve şu kanunun ruhuna baktığınız zaman radikal tedbirleri alan bir anlayışın nasıl o şekilde algılanması gerektiğini veya ne şekilde ön yargılara maruz bırakıldığını da komisyonun takdirine bırakıyorum ama başlıktaki temel mantık sivil toplumdaki gelen yirmi yıllık tecrübeden dolayı bize verilen öneriydi, bunun üzerine biz bunu yaptık.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Bari 2'nci olarak koysaydınız.

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Arkadaşlar, genel görüşmeye geçtikten sonra size söz vereceğim.

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER - Sayın Başkan, ayrılmak istiyoruz, o zaman kalkıp gidelim bir şey konuşmadan.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Ben de Sayın Bakana bir soru sormak istiyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, ama şu anda sadece konuşulan, usul hakkında arkadaşlarımıza söz verdik, daha genel görüşmeye açmadık, yoksa sivil toplum örgütlerimiz olmazsa olmazımız. Değerli arkadaşlarım, yani bu konuda öncelikle komisyon üyesi arkadaşlarım usul konusunda söz talep ediyor.

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER - Bu konuyla, içerikle çok bağlantılı.

BAŞKAN – Ama şimdi İç Tüzük'ümüz usul konusunda milletvekillerimizin konuşmasını öngörüyor, o yüzden kusura kalmayın ne olur.

SAFİYE SEYMENOĞLU (Trabzon) - Genel görüşmeye geçelim.

BAŞKAN – “Genel görüşmeye geçelim.” diyorsunuz ama hâlâ usul konusunda...

Sebahat Hanım, buyurun.

Çok kısa olursa lütfen.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Ben, tabii, Sayın Bakanımın bu kanun tasarısı hazırlanırkenki çabasını biliyorum, bizim Grubu da ziyaret etti, kadın örgütleriyle çalışmalar yürüttü yani bu konuda biz önerilerimizi ifade ettik, daha samimi ortamda tartışmalar yürüttük ama kendisi de biliyor ki yani bu ailenin korunması meselesi belki biraz şey olacak ama ideolojik bir mesele diye düşünüyorum. Yani “muhafazakârlık” diye ifade ettiniz de, çünkü şöyle bir perspektiften bakarsanız, erkek egemen sistemin kendisine her gün ürettiği alan bu aile kurumunun kendisi.

BAŞKAN – Sebahat Hanımcığım, usul konusunda...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Tamam, bir saniye ama bu konu...

BAŞKAN – Genel konuşuyorsunuz ama yani usul konusunda ben...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Hayır, Sayın Bakan şöyle dedi: “Yapıcı önerileri dikkate alacağım.” Onu merak ediyorum yani şimdi.

BAŞKAN – Ama tamam, o zaman geneli üzerinde lütfen. Yani ben biraz sonra tekrar söz vereceğim.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Bir saniye Sayın Başkan, bitireyim.

Şimdi, özellikle bu gerekçelerde de aslında, mesela Anayasa'nın 90'ıncı maddesine atıfta bulunmak, Anayasa'yı değiştirmeyi tartıştığımız bir yerde buna atıfta bulunmak ilginç bir şey. İkinci bir atıf da, toplumsal cinsiyet eşitliği meselesi ama bu kanun tasarısına bakıyoruz ki bu şey yok. Yani şimdi ben mesela Sayın Bakandan şunu merak ediyorum.

BAŞKAN – Sebahat Hanımcığım, bu konuda, biraz sonra genel görüşmeyi açalım, ondan sonra görüşlerinizi alalım, oldu mu lütfen.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Tabii, biz bu şeyler üzerinde konuşacağız, diyelim ki samimi öneriler meselesinde bizim önerilerimiz ne kadar dikkate alınacak çünkü altı aydır siz öneri alıyorsunuz, altı aydır biz bu şeyleri, hatta daha fazla oldu sanki, görüşlerimizi ifade ediyoruz. Tabii ki biz de istiyoruz, mesela 8 Martta gerçekten Türkiye'de bütün kadınlara böyle bir şey armağan edelim, hani şiddetin son bulduğu, şey yaptığı... Mesela, ben o konuda zaman noktasında bir şey demiyorum, 8 Martta böyle bir şeyin çıkması evet ama buradaki itirazlarımızı ortadan kaldırmıyor, o açıdan daha sağlıklı bir çalışma... Şimdi, şöyle bir şey görüyorum çünkü Komisyon Başkanımızda da o var: Hemen alırsanız bunu yapalım, buradan da şeye göndereyim. Ya, bu bizi bir şeye götürmez yani...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – “Sizi dinleyelim.” diyorum.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Ama altı aydır samimi önerilerimizi sunuyoruz yani.

BAŞKAN – Peki, ben, arkadaşlar, usul konusundaki görüşmeleri kapatıp İç Tüzük'ün...

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) - Söz talebimiz var ama yani yeterince görüşmeyeceksek... Hakikaten var yani söz taleplerimiz var.

BAŞKAN – Usul konusunda mı Ruhsar Hanım.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Usul adına yapılırken bazı içeriksel açıklamalar yapılıyor, bir tespitte bulunmak istiyoruz.

BAŞKAN – Ama Ruhsar Hanımcığım, istirhamım şu: Yani usul hakkında eğer söyleyeceğiniz cümleler varsa alayım ama genel görüşmeyi açalım ondan sonra gene...

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Bir tespit yapmak istiyorum efendim.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ama usul meselesi hallolmadan nasıl genel görüşme açıyoruz.

BAŞKAN – Genel görüşmeyi açtığımız anda sivil toplum örgütlerimizden söz talebi var. Benim sizden istirhamım...

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) - Var, tabii ki var...

BAŞKAN – Ama müsaade edin, o zaman usulü kapatalım, genel görüşmeyi açalım.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) - Usule ilişkin.

BAŞKAN – Ama usul konusunda başka bir söylenecek bir sözümüz yok ki.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, oylamaya koyun lütfen.

BAŞKAN – Peki. Efendim...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Bu kadar baskılamayın Sayın Başkan, biz burada iyi bir iş yapmaya çalışıyoruz.

BAŞKAN – Evet.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Derdimiz şöyle değil, karşılıklı laf yarışı değil yani.

BAŞKAN – Sebahat Hanımcığım, ben katılıyorum, biraz evvel dedim ki...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Bu şeye baskı yapıyorsunuz, bırakın konuşalım yani.

BAŞKAN – Sebahat Hanım, bakın, “usul konusunda” dediğimiz anda usulü konuşacağız ve eğer usul konusunda oy birliğimiz varsa genel görüşmeye geçeceğim, o zaman bütün arkadaşlarımız genel görüşmede görüşlerini dile getirsinler. Usul konusunda şu an yapabileceğimiz işlemleri söyledik ve hep beraber saat 2’de Adalet Komisyonuna gidelim, sivil toplum örgütlerimiz de dâhil olmak üzere, bu masanın etrafında bulunan bütün arkadaşlarımız Adalet Komisyonuna gidelim, orada gene eksiklerimizi, yasayla ilgili önerilerimizi getirelim.

Ruhsar Hanım, çok kısa, buyurun lütfen.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Saat 2’de Adalet Komisyonuna muhtemelen birçoğumuz gideceğiz ama oraya gitmemiz demek, bu yapılmış olayı onaylamamız demektir, “Siz bir iş yaptınız, biz bununla yetinmeyiz ama ‘evet’ demeye geldik buraya.” demektir. Dolayısıyla bu, usulün ta kendisidir, bunun usule uygunluğu diye bir şey olamaz ama usul hakkındaki konuşmalar çerçevesinde Sayın Şahin’in yaptığı açıklamada şöyle bir cümle var. Diyor ki: “Bu adalet sistemini değiştiren bir şey, tutukluluk veriyoruz.” Öyleyse biz zaten “Şiddeti önlemeyi değil, şiddet oluştuktan sonra kimi hapsedeceğiz”i konuşacağız. Bizim derdimiz şiddetin önlenmesi.

Peki, o zaman ben başka bir şeyi daha tespit etmek istiyorum. Çek-senet düzenlemesiyle ilgili yasal düzenleme benim hatırladığım kadarıyla Plan ve Bütçede görüşüldü asli komisyon diye, götürüp de çekini, senedini ödemeyen mahkemeye, hapse düşecek, biz bunu Adalet Komisyonuna götürüldüm, demediler. Burası yasama organı, buradaki her şey zaten yasa çerçevesinde olur. Bu yasal düzenlemenin sonunda eğer bir cana kasıt varsa, bu, isterse çocuğunu okula götürmemek için olsun, isterse çekini, senedini ödememek için olsun hepsi sonuçta mahkemeye gider, hapse de gider, başka bir şeye de gider. Biz her şeyin ucunu... Sonuçta o zaman “Hepimiz ölümlüyüz, e, öyle de ölsek, böyle de ölsek olacak.” deyip kestirebilir miyiz? Kestiremeyiz. “Bunun sonunda mahkûmiyet var, biz bunu Adalet Komisyonuna götürüldüm.”, hayır. Ben şu konuda buradaki kadınların hepsinin irade göstereceğini sanıyorum. Affedersiniz beyler, çok özür diliyorum, kadın ortak paydası olması itibarıyla çok özür dilerim. Bence, biz, burada görüşmeyi Sayın Başkan Vekili ve Sayın Bakan Sayın Cemil Çiçek’e iletsinler. Bu bir kadın duruşudur. Sayın Çiçek de Sayın Genel Sekreter de kimlerden geçtiyse imzadan bunu bilsinler. Bu Mediste kadın sayısını çoğaltmak değil, kadının sesini duyurmak benim görevim, yoksa ben bu eleştirilerimi gider Genel Kurula yasa indiğinde yani muhalfet yapmak istiyorsam orada çok daha acılarını da söylerim. Bu, bize bir yol aldırılmaz. Bugün bile gazetelere bakın en az beş tane şiddet olayı var kadına yönelik, çocuğa yönelik.

Dolayısıyla Sayın Başkan Vekili, sizden ve Sayın Bakandan rica ediyoruz, Sayın Cemil Çiçek’e bunu ifade etsinler, gerekiyorsa Meclis Başkanı buraya gelsin, bizi ikna etsin buna. Biz, buraya, yalnızca kadınız, 79 tane olduk, ne mutlu demeye gelmedik. Bu sivil toplum kuruluşları, bizler, hekim, hukukçu, sosyal çalışmacı, her neyse, bunca yıl bunun için mücadele etmedik.

Sayın Başkan bunu kabul edecek, buranın asli komisyon olduğunu ve bunun gereği neyse yapılacak, 8 Mart günü Genel Kurulun açılış saatine kadar gerekirse burada kalırız, çalışırız. Bizim derdimiz insanların şiddete uğramaması, yoksa hapse atılmak için bu yapılıyorsa, evet, bu o zaman şiddeti önleme değil, “Şiddetten sonra yaşama becerisi göstermiş kadınlar için ne yapacağız, şiddet yapan adamları nasıl tutuklayacağız...” O zaman doğrudur, Adalet Komisyonudur. Ben burada bir irade konulmasını istiyorum.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gazi antep) – Yirmi üç madde var, o bir madde ya.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Bir madde için Adalet Komisyonuna gidiyor Sayın Bakanım. Bir madde için mi Adalet Komisyonuna gidiyor Sayın Bakan? Lütfen.

BAŞKAN – Ruhsar Hanım, bakın, koruyucu tedbirlerle birlikte üçüncü bölümde özellikle “Şiddet önleme ve izleme merkezlerinin kurulması ve merkezlerin kurulması destek hizmetleri ve kurumlar arası koordinasyon” denen bir bölüm var.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – O zaman niye Adalet Komisyonuna gidiyoruz Sayın Başkanım, bunu izah edin?

BAŞKAN – Ruhsar Hanım, bu konuda gerekli izahatları yaptığımızı düşünüyorum.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Çocuğunu okula yollamayan aileler için de yasal yaptırımlar var, gerekiyorsa mahkûmiyet. Eğitim işi dururken bunu da mı Adalet Komisyonuna vereceğiz? Burası zaten yasama organı...

BAŞKAN – Efendim, mahkemeler...

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Ben burada bu kadar kadın ve erkekten irade bekliyorum.

BAŞKAN – Ruhsar Hanımcığım...

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Komisyonunun kuruluşunun felsefesine aykırı bir şey bu, cumhuriyet felsefesine aykırı bir şeyler yapılıyor, bunlara ses çıkarmak, komisyonun kuruluş felsefesine aykırı bir şey yapılıyor, buna ses çıkarmak... Hayır efendim, biz öğleden sonra Adalet Komisyonuna gidip de “Biz orada bunu konuştuk ama e, ne yapalım siz ağabeyler böyle uygun buldunuz...” Hayır efendim, artık yalnızca ağabeyler konuşmayacak, o ağabeyler bilecek ki burada bu ablalar, bu kadınlar bir grup kadının iradesi için burada. Bu toplumun yüzde 50’ si kadınsa bu komisyon bunun asli komisyonudur.

BAŞKAN – Ruhsar Hanımcığım, ben teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, İç Tüzük’ ün 23’ üncü maddesi uyarınca tasarının tümü üzerinde...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben, özür diliyorum, son bir cümle söylemek istiyorum...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Ama Sayın Başkan, yaşam böyle tüzüksel bir mesele değil yani burada başka bir mesele konuşurken...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Son bir cümle Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tasarının tümü üzerinde görüşülmesini öneriyorum...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim, bakın, yani son bir şey var, bunu aceleye getirip...

BAŞKAN – Tasarının tümü üzerinde görüşülmesini...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hayır, bunu yapmayalım, Allah aşkına!

BAŞKAN – Kabul edenler ve kabul etme...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, böyle yapamazsınız yani.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hayır, bunu yapmayalım, lütfen yapmayalım, hakikaten yapmayalım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Böyle oy çokluğuyla bu olmaz.

BAŞKAN – Tamam.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şu anda Adalet Komisyonunda...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Yani iyi giden bir komisyon...

BAŞKAN – Gürkut Bey, ben size söz vermedikçe siz konuşamazsınız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Benim adım “Gürkut” değil bir defa, benim adım Mahmut Tanal. Söz verir misiniz bir zahmet.

BAŞKAN – Tamam, pardon, Mahmut Tanal. Her defasında ikinizin isimlerini birbirine karıştırıyorum. Çok benziyorsunuz, her defasında ona “Mahmut”, size “Gürkut” diyorum lütfen ama siz de şunu bilin: Siz komisyon üyesi değilsiniz ve siz komisyon üyesi olmadan nice komisyon üyesi arkadaşlarım konuşma talep etti...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bana Tüzük’ te öyle bir hüküm gösterir misiniz.

BAŞKAN – Evet.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – “Komisyon üyesi olmayan konuşmadı.”, bana bir hüküm gösterir misiniz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, ben...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir dakika, gösterir misiniz.

BAŞKAN – Başkanın takdirindedir, Başkanın takdirindedir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Böyle bir şey yok. Gösterir misiniz takdirindedir.

BAŞKAN – Mahmut Bey, lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bana gösterir misiniz. Lütfen bu konuda söz verir misiniz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, ben İç Tüzük'ün 23'üncü maddesi uyarınca tasarinın tümü üzerinde görüşülmesini öneriyorum.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Bunu yapma, hakikaten yapma.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Bunu yapabilirsiniz, AKP'nin oylarıyla...

BAŞKAN - Tasarinın tümü üzerinde görüşülmesini kabul edenler ve etmeyenler arkadaşlar... Kabul edenler...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ben söz istiyorum.

BAŞKAN - Arkadaşlar...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şu anda Adalet Komisyonundan asli görevli hiç kimse yok. Saat 2'de görüşeceğimiz Adalet Komisyonundaki Adalet Komisyonu üyesi tüm arkadaşlar Amerika'da. Niçin Amerika'da? Arabuluculuk yasa tasarısı orada nasıl oluyor, nasıl uygulanıyor, onun için gittiler. O komisyonun asli üyelerinin çoğu da orada. Peki, o zaman o üyelerin çoğu oradaysa asli komisyonun alanına giren bu konuyu burada niye görüşmeyi çekiniyoruz biz.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Bu komisyonunun üyeleri de oradalar, Amerika'da.

BAŞKAN – Mahmut Bey, sizden istirhamım şu: Bakın, arkadaşlar, biz bu yasa tasarısı üzerinde hepimiz çok emek sarf ettik, hepimizin istirhamı bunun bir an önce çıkması.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Kamuoyunda yanlış bir şey yapıldı diye...

BAŞKAN – Mahmut Bey, ben...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Siz izin vermeyince ben mecburen konuşmak zorundayım.

BAŞKAN – Ama size izin vermiyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Bakan İstanbul Sözleşmesi'nden bahsetti. Bakın, İstanbul Sözleşmesi'nde geçerlilik maddesi var, ne yazıyor? Ben size net okuyorum: “On tane Avrupa ülkesinin imzasıyla birlikte yürürlüğe girdi.” diyor. İmzalamazlarsa ne zaman biz bundan yararlanırsınız?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Oylayalım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, İç Tüzük'ün 23'üncü maddesi uyarınca tasarinın tümü üzerinde görüşülmesini öneriyorum.

Tasarinın tümü üzerinde görüşülmesini kabul edenler...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ben önce teklif verdim şey diyerek, Adalet Komisyonuna gitsin. Neden o yapılmıyor? İlk teklifi ben verdim.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Tek tek isimler kayda geçsin efendim, kimlerin evet, kimlerin hayır verdiği kayda geçsin.

BAŞKAN – Peki.

Safiye Seymenoğlu, Nurdan Şanlı, Nurcan Dalbudak, Fatma Salman Kotan, Tülay Kaynarca, Gökçen Özdoğan Enç, Canan Candemir Çelik. Kabul edenleri okudum.

Kabul etmeyenler: Binnaz Toprak...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Etmiyorum ve çok şiddetle kınıyorum böyle yapmanızı da, hakikaten şiddetle kınıyorum. Bu komisyon partiler üstü kararlar alıyordu, burada bir uyum var ve bunu bu şekilde yaparak bu uyumu bozuyorsunuz. Herkes, şurada her konuşan Bakandan da sizlerden de rica ettiler yani ayıp bir şey bunu yapmak.

BAŞKAN - ...Nedret Akova, Ruhsar Demirel, Sebahat Tuncel, Sedef Küçük ve Hülya Güven.

Evet, teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – “Gürkut Acar”ı yazmadınız efendim.

BAŞKAN – “Gürkut Acar” pardon.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Başkan, bakın, bu komisyondan bugüne kadar her şey oy birliğiyle geçti.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Evet, hepsi geçti, destek de verdik yani yapmayın bunu.

GÜRKUT ACAR (Antalya) - Sayın Başkan, izin verir misiniz usul hakkında.

Bakınız, bugüne kadar her şey...

BAŞKAN – Usulü kapattık, şu anda...

Arkadaşlar, 8' e 7 kabul edilmiştir.

Ben genel görüşmeye geçiyorum.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Başkan, usul hakkında bir şey söyleyeyim.

Bakın, bu komisyonda bugüne kadar her şey oy birliğiyle geçmiştir. Bakın, Sayın Başkan olsaydı bu yöntemi uygulamazdı.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Partizanlık da yapılmamıştı.

BAŞKAN – Bakın, Gürkut Bey, bu konuda...

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Yani kesinlikle şeyi oylaması lazımdı.

BAŞKAN – Size söz vermedim, bir müsaade edin, bir şey söyleyeceğim.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ama ayıp ettiniz, hakikaten ayıp ettiniz.

BAŞKAN – Binnaz Hanımcığım, bakın, bu komisyonun kuruluşundan itibaren komisyonda var olan...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Destek verdik, Bakana da şeye de...

BAŞKAN – Bakın, kurucu komisyon üyesi olarak hepimizin ortak kanaati, ortak oy birliğiyle ve Başkanlık Divanımız dâhil olmak üzere bu şekildeydi ama şimdi yani amacımız üzüm yemek, amacımız bu yasayı çıkarmak sizden istirhamım.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Kimse bağcıyı dövmek istemiyor yani...

BAŞKAN – Hayır, usul konusunda söylüyoruz.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Ama usul, usul değil burada, birkaç kişi söyledi, usul işin çok aslına ait bir şey ve sürekli üzüm yiyenler ve bağcıyı dövmek isteyenler olarak...

BAŞKAN – Yok, yok, estağfurullah, ben size söylemedim.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Başkalarına da söyleme ama biz de bağcı dövmek istemiyoruz, hiç öyle bir şeyimiz yok.

BAŞKAN - Arkadaşlar, genel görüşmeye geçmek istiyorum ve öncelikle Sayın Bakanımıza genel görüşme üzerine söz vermek istiyorum, sonrasında da sivil toplum örgütlerimize söz vereceğim.

Evet, Sayın Bakanım, buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; geneli üzerinde baktığımız zaman burada aslında ilk konuşmamda da söylediğim işin temelinde derhâl koruma sistemini hayata geçirmek için yeni bir yasal altyapı hazırlanıyor. Burada özellikle “İdari olarak mülki amirlerin yetkisi nerede başlıyor, nerede bitiyor; koruma tedbirleri nerede başlıyor, nerede bitiyor; önleme tedbirleri nerede başlıyor, nerede bitiyor?” şeklinde işin temel yapısal dönüşümünü başaran ve kadının yaşam hakkını koruyan esas temeli burada özellikle genel gerekçede anlatmak istiyorum. Derhâl koruma sisteminde, sizin de ilk konuşmayı açtığınız zaman, belge aranmaksızın ve derhâl verecek şekilde, kolluk kuvveti de dâhil, hızlı bir şekilde kadının yaşamını koruyacak sistem hayata geçiyor. “Hâkimler burada nerede devreye geçiyor?” diyecek olursanız, temel hak ve özgürlükleri ilgilendiren kısımlarda, eğer burada temel hak ve özgürlüklerle alakalı bir bölümse burada aile mahkemeleri hâkimleri devreye giriyor, ikisinin beraber yani İçişleri Bakanlığı ile Adalet Bakanlığının mülki amirlerle, aile mahkemesi hâkimlerinin, cumhuriyet savcılarının hangi alanda ne yapmalarını gerektiren temel bir yasa olarak karşımızda duruyor.

Burada önemli tedbirlerden bir tanesi de, birincisi kadının yaşam hakkını korurken, ikincisi de şiddet uygulayan erkeğin sürekli şiddet uygulaması durumunda yapılması gereken tedbirler çok net bir şekilde ifade ediliyor. Burada öfke kontrolü, stres gibi sağlıkla ilgili kısmın tedavi edileceği, hem koruyucu olarak kadının hem de önleyici olarak erkeğin sağlık sisteminden istifade edeceği bir mekanizma hayata geçiyor. Mali olarak da bütün karşılığını bizim Bakanlığımız şu anda devreye alıyor. Bizim Bakanlığımızın görevi şu anda koordinasyon izleme ve takip ve destek mekanizmalarını kuvvetlendirme. Destek mekanizmalarına baktığımız zaman da kimin neye ihtiyacı varsa, her bir bireyin hukuki destek, psikolojik destek, ekonomik destek ile geçici mali yardım gibi çok net... O sırada kadın sığınma evindeki kadınlarla konuştuğumuz zaman burada ciddi manada ekonomik desteğe ihtiyaçları olduğunu, bu süreci geçirirken yanlarında olmamız gerektiği talebiyle geçici maddi yardım çok net bir şekilde konulmuştur. Gereken ve talep eden bütün kadınlarımıza geçici mali yardım verilecektir.

Silahla ilgili, silah bulundurma ile ilgili önemli tedbirler alınmıştır. Gizlilikle ilgili önemli tedbirler alınmıştır. Kadının yaşamıyla ilgili süreçte gerektiğinde kimliğini değiştirme ve gerektiğinde estetik yaptırarak tedbirleri alacak radikal düzenlemeler

hayata geçmiştir. Kadın izleme merkezlerinde de yapmak istediğimiz şey bu işin UYAP sistemiyle bağlantılı şekilde biz kendi bünyemizde tamamen bunu kontrol altına almak istiyoruz. Her bir kadın nerede, eğer sığınma evindeyse, sığınma evinden önce, sığınma evinden sonra onun yaşamını takip edip, en son, ben, birey olarak, kadın olarak kendi yaşamımı artık devam ettirebilecek durumdayım; alınacak her türlü tedbiri aldınız ve ben artık şu anda bundan sonraki süreçte kendi hayatımı devam ettirecek güce geldim, diyene kadar da Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olarak izleme merkezlerini yapılandırıyoruz. Ayrıca kadın sığınma evlerini yeniden yapılandırıyoruz, bu konuda da yine önemli radikal tedbirler alıyoruz, hem sayılarını artıracak hem de içeriğini artıracak, o kadın sığınma evine geldiği zaman içeride kaldığında yalnızca barınma ihtiyacı değil, fiziksel ihtiyacı değil, gıda ihtiyacı değil, her türlü ihtiyacı, eğer meslek kursuna gitmek istiyorsa meslek kursunun orada açılacağı, okuma yazma istiyorsa, diploma istiyorsa orada, sığınma evinde kurs açılacağı yeni bir yapıyı, yeni bir dönemin de bu şekilde başlangıcını hayata geçirmeyi, bu konuda yapısal değişimlere de bir başlangıç olduğunu ifade etmek istiyorum ve genel olarak bu yapı ortaya çıktığı zaman tabii ki akşamdan sabaha bir anda düzelmeyebilir ama bu alınan tedbirlerle de birçok kadının yaşamına dokunacağımızı, olumlu dokunacağımızı, onun yaşam hakkını korurken birey olarak güçlendirecek destek mekanizmalarında yanında olacağımız yeni bir yapının da başlangıcı olduğunu ifade etmek istiyorum ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyorum.

Gerçekten çok önemli radikal kararların alındığı bu yasa tasarısıyla ilgili milletvekili arkadaşlarımızın affına sığınarak öncelikle sözleri sivil toplum örgütlerine vermek istiyorum.

Söz alan arkadaşlarımız kendilerini tanıtarak konuşmaya başlarsa memnun olurum.

Buyurun.

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Gülşen Ülker adımı, Kadın Dayanışma Vakfı ve iki yüz otuz altı kadın örgütünü temsilen Şiddete Son Platformu adına söz alıyorum.

Tabii, biz kızgınız ve şaşkınlız, gerçekten bunu belirtelim. Bu yasanın, taslağın Meclise geldiği günden bu yana birkaç gündür hızlı bir şekilde haberleşiyoruz örgütlerle; en, en içimizden gelen şey bizim çok emeğimiz geçti, doğru, çok çalıştık ama bu emeği helal etmiyoruz. Sayın Bakan, siz ediyor musunuz ve nasıl iç rahatlığıyla emeğinizi helal ediyorsunuz, bunu da anlamıyoruz. Doğru, geceler boyu çalıştık, 19 Eylül'den beri çalışıyoruz ama bu yasa, bu taslak kadın örgütlerinin taslağı değil, bu ifadeden lütfen vazgeçilsin istiyoruz. Kadın örgütlerinin çok emeği vardır ama kadın örgütlerinin emeği görülmemiştir. Bu taslak, kadın örgütlerinin dile getirdiği, ısrar ettiği, geceler boyu çalıştığı taslak değildir. Bizim burada istediğimiz ve konuştuğumuz şey, Bakanlıktan çıkan taslağın, Başbakanlığa gönderilen taslağın aynen buraya geleceği ve eksikler var çünkü onda da eksiklikler olduğunu söylemiştik, beyan etmiştik, o da tamamen sahiplendiğimiz bir taslak değildi ama birçok şeyin de hani girdiğini düşündüğümüz bir taslaktı, eksikleri burada giderecektik ama biz şu an, eksik bulduğumuz taslağın peşine düştük yani “Niye bu taslak aynen geçmiyor?” diye. Dolayısıyla, bunun hani böyle bilinmesi çok önemli bizim için. Bu taslak bizim taslağımız değil. Dolayısıyla, bu maddelerle ilgili, o anlamda görüş belirtmeye de gelmedik.

KEFEK'in asli Komisyon olması bizim de öncelikli talebimiz. Buna, burada dile getirilen gerekçelere gerekli cevaplar da verildi. Bu, bu Komisyonun işidir. Bu, üç günde beş günde bitecek bir şey değildir. Tabii ki kadına yönelik şiddetle ilgili, bu şiddetin geldiği yerle ilgili hepimizin bilgisi var. Biz, Sayın Bakan da söyledi, neredeyse otuz yıla yakındır bu alanda çalışıyoruz ama bu yasanın bu geldiği hâliyle bir şiddeti önleme, şiddetle mücadele etme yasası olmadığını düşünüyoruz. 1998 yılında tartıştığımız noktaya geri döndüğümüzü düşünüyoruz. Yasanın adından başlamak üzere, yasanın adına dair eleştirimizi biz böyle istedik diye açıklanmasından en hafif deyimimle, çok üzüntü duydum. Bizim orada her zaman söylediğimiz 4320 sayısı bütün kadınların kafasına kazındı hem biz hem kamuda eğitimlerinde bunu verdi. Biz, 98'den beri 4320'de ailenin korunmasının çıkmasının mücadelesini vermiş örgütleriz. Bu çıkmıştı ve kadını merkeze alan bir yasaydı, adıyla en azından, tekrar ailenin konmasını biz istemedik, böyle açıklanması da hiç hoş değil, doğru değil. Burada bu yasanın mantalitesini belirtiyor ailenin korunmasına dair ifadenin konmasıyla. Bu Hükümet, bu yasayı oylayacak herkes şuna karar vermeli, aileyi mi korumak istiyor kadını mı? Aileyi koruyacaksa kadınlar öldürülmeye devam edecek. Bu yasanın gerçekten etkili bir şekilde ortaya çıkmasını, kadınların hayatlarına değinmesi isteniyorsa ayrıntılı biçimde burada tekrar tartışılması gerekiyor asli komisyon olarak.

8 Marta yetiştirilmek istenmesi şık bir hareket olarak görülebilir ama bu, kadınların en istemediği şeydir. Eğer Hükümet ve Sayın Bakan bir jest yapmak istiyorsanız 8 Martta ne olur bu yasayı çıkarmayın. Bu, kadınlar için 8 Martta çıkmış, emeklerini n yok

sayıldığı, kadınları, şiddetle mücadeleyle merkeze almayan bir yasa olarak çıkmış olacaktır çünkü kadın-erkek eşitliğine ilişkin bütün ifadeler...

BAŞKAN – Hangi maddelere istinaden...

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Ben maddelerle ilgili, biz zaten size ilettik maddeleri.

Bakın, kadın-erkek eşitliğine ilişkin bütün ifadeler yasadan çıkmıştır. İstanbul Sözleşmesi'nin tanımında, kamusal ve özel alanda meydana gelmesi ve şiddetin kadına yönelik bir ayrımcılık biçimi olduğu ve kadına yönelik ayrımcılıktan kaynaklandığı ifadesi, yani bir tanımın bile başını, sonunu almayıp ortası konulmuştur. Bu, Avrupa Konseyi İstanbul Sözleşmesi'ne uygun bir yasa değildir, bunu ilk günden beri dile getiriyoruz. O yüzden biz gerçekten Meclise soruyoruz ve şimdiden sonra sormaya devam edeceğiz, meydanlarda 8 Martın temel, neredeyse, noktası hâline geldi bu. Avrupa Konseyinin İstanbul Sözleşmesini bu Meclis niye 25 Kasım'da onayladı? Onu onayladıysa bu yasayı nasıl hazırladı? Bu ikisinin arasında tutarsızlık var. Bu da bizim için, İstanbul Sözleşmesi bu yasa sürecinde görmüştük, bir şekildi, hoş bir şeydi 25 Kasım'da onaylandı. Şimdi, hoş bir şey gibi 8 Martta onaylanmış, çok karşı çıktığımız bir yasa var. Dediğim gibi, gerekçe çok açık ama hani bu yasanın kendi genel gerekçeye uymuyor bir kere. Bu yönden de bakılmasını istiyoruz. Biz bundan sonraki görüşme süreçlerine de katılmayı düşünmüyoruz kadın örgütleri olarak. Bu yasa da bizim yasamız değildir. Biz sözümüzü, bugüne kadar olduğu gibi, her mecrada söylemeye devam edeceğiz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Gülsün Hanım, çok teşekkür ediyorum.

Yalnız, ne olur, eleştirilerimizde birazcık insafli olalım. “98'e geri dönüş” dersiniz çok...

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Ne yazık ki öyle, bu, insafı ilgili bir şey değil.

BAŞKAN – Bu konuda çok önemli...

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Yani “üzüm yiyeceğiz” diye...

TÜRKİYE KADIN DERNEKLERİ FEDERASYONU BAŞKANI CANAN GÜLLÜ – Şimdi, ihbar yapamayacağız, yani kadının, yasadaki ihbar.

BAŞKAN – Canan Hanım, mikrofonu açmayınca geçmiyor. Dolayısıyla, hemen söz vereceğim size.

Sadece şunu hatırlamamız gerekir: Yıllardır, otuz yıldır çalışan, yirmi yıldır çalışan, ben on beş yıldır çalışıyorum. Dolayısıyla, hepimizin mücadelesi kadının hak ve özgürlükleri, insan hak ve özgürlükleri ve bu yasadaki da inanıyorum ki yüreğimizin çok su serptiği maddeler var, tamamen hepsi bizim “evet” diyeceğimiz maddeler. Eksikleri var mıdır onları konuşalım ama tamamen birdenbire baş aşağı yapıp “hiçbir şey yapılmamış” dersiniz yapılan çalışmaya haksızlık etmiş olursunuz diye düşünüyorum.

Canan Hanım, buyurun söz sizin.

TÜRKİYE KADIN DERNEKLERİ FEDERASYONU BAŞKANI CANAN GÜLLÜ – Platformun üyesi olarak ben de çok fazla konuşmayacağım, söylediklerimin arkadaşımın hepsine katılıyorum ama biraz önce Sayın Bakanım dedi ya: “Plastik cerrahi, estetik operasyonlara bile gideceğiz.” Galiba onu çok kullanacağız çünkü ben yaklaşık altı ay önce Cebeci'de Hukuk fakültesinin önünde şiddeti ihbar eden, ona destek olan hukukçu arkadaşımın ceza aldığı, şiddeti önleme adına çalıştığı bir ülkede şimdi ihbar yapamayacağım. Yani kadının komşum olarak ya da sokaktaki müdahilliğini yapamayacağım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Canan Hanım, yaparsınız, bakın, size söyledim. Ceza Muhakemeleri Kanunu'nda olduğu için çıkartıldı “Yeniden koyalım.” diyorum. Koyalım, “yok” demiyorum yani benim anlatmaya çalıştığım şey bu. Hukuk, yasa yapma tekniği adına bunu hazırlayanların zaten “Ceza Muhakemeleri Kanunu'nda olduğu için gerek yok.” dendi “Eğer gerek varsa koyalım.” diyorum ben de. “İhbar kaldırıldı.” demeyelim, ihbar kaldırılmadı, ihbar orada duruyor. Ha, bunu da yeniden koymamız gerekiyorsa, güçlenecekse “koyalım” diyorum, ben bir irade beyanından bahsediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, “İhbarı koyalım.” diyor ve bu bizim önerimiz içerisinde olsun, Adalet'e götürelim arkadaşlar.

GÖKÇEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – “Malumun ilanı” diyorlar hukukta.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Evet “O zaten var.” diyorlar, yeniden koyalım o zaman.

BAŞKAN – Canan Hanım...

TÜRKİYE KADIN DERNEKLERİ FEDERASYONU BAŞKANI CANAN GÜLLÜ – Koyalım ama var olandı...

BAŞKAN – Ama tamam yani amaç zaten müzakere etmek.

TÜRKİYE KADIN DERNEKLERİ FEDERASYONU BAŞKANI CANAN GÜLLÜ – Bu süreç içinde ben de teşekkür ediyorum, Fatma Hanım ciddi anlamda desteğini esirgemedi ve zaten sıkıntı olan da o. Bakanlığın bu kadar desteğini, sivil toplum örgütlerinin bu kadar katkısına rağmen, hani “tırpanlama” diyoruz, siz diyorsunuz ki: “Tamam, burada, yasada var. Burada olmayınca o tarafa yargıç ya da kolluk kuvveti bakar, sorunu halleder.” Bizim sorunumuz da bu zaten. Yargıdaki arkadaşların uluslararası sözleşmeye bile atıfta bulunmadıkları bir dönemde yaşıyoruz. Hepsinin bunları okumadığı, bilgisinin eksik olduğu... Biz alan çalışmacılarız, yani yüreğimiz onun için yangın, dilimiz onun için bugünlerde keskin. Ne olur, sizler de bizleri anlayışla karşılayın bu anlamda.

8 Martta çıksın. 8 Martta çıkıp da 10 tane kadının hayatını kurtarmaktan öte bir işe yaramayacaksa hepimizin emeğine, gönlüne hakikaten yazık olur ama ben diyorum: Sizinle beraber yine bu yasada Adalet Komisyonuna gitmesin, oturalım, 8 Marta kadar yemeden, içmeden, yatmadan çalışalım, doğru bir şekline ulaşalım.

Çok özür diliyorum, ayrılmak durumundayım bu anlamda ama bunlarla ilgili notumu da size, Başkanlığınızda bildiriyorum.

BAŞKAN – Canan Hanım, çok teşekkür ediyorum.

Benim de notlarım arasında, Sayın Bakan, ihbarla ilgili suçlara ilişkin saklı tutulan hükümlerde 6'ncı maddenin birinci fıkrasının sonunda gelmek üzere, ihbarla ilgili durumu koyalım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Koyalım Başkanım.

BAŞKAN – Bizim de talebimiz bu konuda, arkadaşlarımızın da oylarına sunalım.

AYŞE NEDRET AKOVA (Balıkesir) – Canan Hanım'ın gönlünün rahat etmesi için bu konuda değişiklik teklifimiz var zaten, bizler de hazırlıyoruz.

BAŞKAN – İhbarla ilgili yani bizim kanaatimiz de bu doğrultuda, hemfikiriz.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Adem Hocamızın bir söz talebi var Sayın Başkanım, çok emeği var, sivil toplumla beraber çalıştı.

BAŞKAN – Adem Hocam, buyurun.

PROF. DR. ADEM SÖZÜER – Komisyona çağırıldım, çok teşekkür ederim.

Büyük bir sevinçle akşam hazırlanırken her ihtimale karşı, birlikte çalıştığım arkadaşlarımı aradım. Niye bu kadar sevinç içinde olduğumu anlamadılar. Sonra sordum, onların biraz seslerinde tuhafılık vardı. Sonra, taslağın değiştiğini ben de dün akşam öğrendim ve arkadaşarımla tabii, konuştum İstanbul'daki sivil toplum örgütleriyle. Ben de bir an için “Acaba, gelmesem mi?” dedim. Onlar “Gidelim ve değişiklikleri sağlamaya çalışalım.” dediler. Sayın Bakanım ile sabah görüştük o da öyle söyledi. Şimdi bazı şeyleri söylemek istiyorum.

Benim zaten aslında bu çalışmaya katılmamın nedeni, Ceza Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu sürecinde olduğum için o kanunlarla bir çelişki olmasın, orada olanlar burada olmasın. Doğru ama şimdi bazı şeyler var. Bu kanun sadece suçlarla ilgili değil. Yani ben de bunu yeni öğrendim, kadın örgütlerinden öğrendim, her zaman da yeni şeyler öğreniyoruz. Bu kanun sadece suçlarla ilgili değil, dolayısıyla, buradaki ihbar da sadece suçlarla ilgili değil. O yüzden bunun konulmasında fayda var.

Başka bir şey daha söyleyeceğim. Kadın örgütleri zannediliyor ki “Vur deyince öldürsünler bu şiddet uygulayanları.” Hayır, tam aksine, kadın örgütleri şunu istiyor, orantılı bir uygulama olsun. Eğer bir şiddet uygulama olayında bu insanlar tekrar bir araya gelecek. Çok hafif bir tedbirle biz bir uzlaşma, bir arada beraberliğin sürmesini mümkün kılıyorsak o hafif tedbir uygulansın ancak yaşamsal tehlike, riskler arttıkça en sert tedbirler fakat süratle uygulansın. Yani bana verilen hep örnek, her gün de gördüğümüz, kadınlar ceplerinde koruma kararı tedbiriyle öldürülmesin. Dolayısıyla, şu yanlış anlaşılma olmasın, kadın örgütlerinin “Hep daha çok cezalandırılсын, hep daha şiddetli cezalandırılсын.” diye bir talepleri yok. Orantılı olsun, zamanında, yerinde etkin olarak uygulansın.

Bir örnek daha vereceğim. Şimdi burada teknik takip ve izleme var. Şimdi, bu da yine kadın örgütlerinin, bizim de desteklediğimiz bir şekilde değiştirildi “Hâkim kararı gelsin ve hayati tehlike durumunda olsun.” dendi. Neden? Teknik takip ki burada dikkat ederseniz, kapsamı ve koşulları belli olmadığı için insanın gününün her saatini izleyebilen bir teknik takip de olabilirdi. O yüzden, “Hayati tehlike gibi önemli bir durumda uygulansın bu ve o yüzden hâkim kararıyla olsun.” dedik. Bu da mesela taslaktan çıkarılmış, bu da konulması gerekiyor.

Bir de başka bir örnek daha vereceğim: Biz bu davalara Aile Bakanlığının katılmasını, müdahil olmasını arzu ediyorduk. Hatta ben biraz daha, Aile Bakanlığı kanalıyla STK'ları da önermişim ama hakikaten Türkiye'deki sistemde bu STK'ların katılması biraz problemlidir ama tamam “Aile Bakanlığı katılсын.” dendi. Şimdi, arkadaşlar, demişler ki daha sonra taslak üzerinde çalışanlar, ilk bakışta haklı bir gerekçe gösteriyor: “Ceza Muhakemesi Kanunu'nda 'katılma' diye bir düzenleme var, burada ayrık bir düzenleme

olmasın.” İlk bakışta makul geliyor yani sanki başka hiçbir kanunda katılmayla ilgili bir şey yok diye, hâlbuki Bankalar Kanunu’na baktığınız zaman, TMSF veya BDDK banka davalarına nasıl katılıyor? Ceza Muhakemesinden dolayı değil ki onun kendi özel kanunundan. Demek ki böyle özel düzenlemeler de var. Dolayısıyla, bunu da bir örnek olarak vermek istiyorum. Başka örnekler de verebilirim ama...

BAŞKAN – Adem Bey...

PROF. DR. ADEM SÖZÜER – Zaten iki cümle söyleyeceğim.

Şimdi, bazı değişiklikler hakikaten önemli değil ama metne baktığımız zaman yani ne değişmiş, ne değişmemiş benim gibi Karadenizliler kolay anlasın diye arkadaşlar boyayarak gönderiyor, o zaman anlıyorum. İşte kırmızılar böyle, sarılar şöyle. Bir bakıyorum, bir ton sarı var, çok şey değişmiş. Bunların bazıları gerçekten önemli değil ama böyle çok şey değişmiş görünce insanlar hayal kırıklığına uğruyorlar. Yani “birey”, “kişi” bence mühim değil ama önem verilsin “birey” kalsın ama siz her maddede değiştirdiğiniz zaman yani bu önemsiz gibi değişiklikler de her neyse çok önemli değişikliklermiş gibi görünüyor. O yüzden, burada bana İstanbul’daki kadın örgütlerindeki arkadaşlarımın söylediği, benim buraya katılmam, bu taslaktaki kanunun ruhuna, özüne uygun şeylerin tekrar konulması, Sayın Bakanım da hem konuşmasında söyledi hem sabah da bana söyledi, böyle bir çalışma için tekrar buradayız. Ben şuna da şahitlik yaptım: Bu taslağa son şekil, son tarih, gece saat 04.30’du, Hülya Gülbahar Bilecik’teydi, ben İstanbul’daydım, kadın örgütleri masalarının başındaydı, Bakanlıktaki arkadaşlar da Sayın Bakanımız da taslağa o şekilde son şekli verilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Adem Bey, çok teşekkür ediyorum.

Buyurun.

KA.DER GENEL SEKRETERİ VİLDAN YIRMİBEŞOĞLU – KA.DER’in Genel Sekreteriyim, aynı zamanda hem Haklı Kadın Platformu hem de Şiddete Son Platformu çerçevesi içerisinde arkadaşlarımın söylediklerini önemli bir kısma katılıyorum.

Yalnız, bir şey söylemeden geçemeyeceğim. Şimdi, bu yasaya baktığınız zaman eksiklikler ve sorun olanları hemen hemen yedi başlık altında toplamak mümkün. Bunların içerisinde belki en önemlisi “Devletin vatandaş korumada gereken özeni göstermesi.” diye, uluslararası literatürde bir kavram var. Bu hukuki bir kavram. Burada devlet, vatandaşını korumak zorunda, bunun için önce bir tehdit konusunda önlemek zorunda, yargılama, tazmin gibi yükümlülükleri var. Bu yasanın içerisinde yer alması gereken önleme ve koruma. Burada baktığımız zaman çok önemli bir şeyi hatırlatmak istiyorum: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Opus kararında biz niçin yargılandık ve mahkûm olduk? Oradaki konu doğrudan doğruya eşitlikte yani kadın-erkek eşitliğini gerçekleştirme konusunda bir çalışma olmaması, Türkiye’de devletin, hükûmetin bunu yapmaması konusunda çok ağır bir eleştiriye maruz kaldık ama bakıyoruz ki tasarıdan çıkarılan kadın-erkek eşitliği, fiilî eşitlik, toplumsal cinsiyet eşitliği ve ev içi şiddet gibi kavramların ve tanımların çıkmaması gerekir, bu çok önemli ve hatta eğitim ve hak bilinciyile ilgili yapılanlara baktığımız zaman da burada meslek gruplarına toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimlerinin verilmesi lazım. Bunlar eşitlikle bağlantılı, yani doğrudan doğruya mantığını ortaya koyuyor.

Bir diğeri de uluslararası insan hakları standartları. Şu anda KEFEK’in oluşumu bile aslında uluslararası insan hakları standartlarıyla alakalı bir şey. Hani biz bir tüzüğe takılıp kalmışız. Yani biz Anayasa’nın 90’ıncı maddesinde bile uluslararası sözleşmelerin önemini belirtmişiz ve önceliğini koymuşuz ortaya. Ben bu bağlamda asli komisyonun KEFEK’in işi olduğu konusunda özellikle hemen hemen birçok arkadaş ve milletvekili arkadaşlarımız konuşurken Ruhsar Hanım çok detaylı değindi, kendisine teşekkür ediyorum. Bu konuda çok hassas davranılması lazım. Bu konu gerçekten partiler üstü bir mesele ve ben yani tabii ki kadınların çok olması lazım ama erkeklerin de gösterdiği desteğin devam etmesi diye düşünüyorum.

Adına gelince, aynı şeyi tekrarlamak istemiyorum ama bu sadece “ailenin korunması” diye başlamaması gerektiğini, 4320 herkesin anladığı ve öğrendiği bir şey ama aile değil. Burası bir ev içi şiddet, yani kim olursa olsun ama ailenin önüne kadının mutlaka geçmesi gerektiğini de belirtmek istiyorum.

Diğer arkadaşlarımız zaten açıkladı.

BAŞKAN – Vildan Hanım, çok teşekkür ediyorum.

Buyurun efendim.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Türk Kadınlar Birliği Genel Başkanım, aynı zamanda Şiddete Son Platformunun katılımcısıyım ama bir belki farklılığımı da söylemeliyim, 1998 yılında hazırlanan 4320 sayılı Yasa’nın bütün hazırlık çalışmalarına noktasına, virgülüne kadar katılan birisiyim, 2007’deki değişikliğe katılan birisiyim, yönetmeliğin

yapılmasında bizzat bulunan birisiyim. Bütün bunları şunun için söylüyorum: 4320 bizim için çok tanınan, çok bilinen ve uygulanması için de çok mücadele verilen bir yasa.

Sayın Bakanım, ben de isim konusunda şunu söyleyeceğim: Bizim oradaki ısrarımız şuydu, bizim kadınlarımız 4320 sözünü öğrendiler, aile sözünü değil. Onun için, şunu önermiştik “4320 sayısı kalsın, onda değişiklik öngören bir yasa tasarısı düzenlensin.” demiştik. O kabul görmedi. Siz hani “Ailenin korunması istendi.” dediğiniz için ben de bunu açıklamak gereğini duydum. Sevgili arkadaşımın da söylediği gibi, aile bireylerinin şiddetten korunması yani tasarının eski hâlinde aile bireylerinin şiddetten korunmasına dair lafı, ev içindeki şiddeti belirlesin anlamında istemiştik biz ve sözleşmenin öngördüğü de buydu zaten. Şimdi tabii, sadece isim için bir açıklama yapmaya çalışıyorum ama bence buna gerek yok. Biz burada, herkesin elinde var mı bilmiyorum ama ben, Sayın Başkana sunmak istiyorum. Bizim emeğimiz olan, katkımız olan, beğenmesek dahi, Sayın Bakandan aldığımız söz üzerine “Eksikleri tamamlarız komisyonlarda.” demesi üzerine şu, Başbakanlığa gönderilen taslakla şu anda önümüze gelen taslak arasındaki farkı size bırakacağım. Bu kırmızılar, var olan ve ne yazık ki hiçbir gerekçe gösterilmeden çıkartılan hükümler ve karşılığında sarı olanlar da sonradan eklenenler.

Şimdi ben küçük bir örnek vereceğim, demin arkadaşım “ihbar mecburiyeti” dedi, “koyarız” dediniz. Sorun sadece ihbar mecburiyeti değil, “4320’den geri gidiliyor.” dedi arkadaşım, bunu örnek göstererek gitti. Sayın Bakanım da hatırlayacaklar, biz çok birlikte çalıştık, o bizim yol arkadaşımız, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ihbar mecburiyetini yaygınlaştırmak için spot reklamlar yaptı ve aylarca yayınlandı bu. Yani hatta reklamın birisinde, spotun birisinde şu vardı: Alt katta dayak yiyordu bir kadın, üst kattaki komşuya uyarı yapılıyordu “Sakin ilgisiz kalma.” diye. Şimdi tabii, ihbar mecburiyeti bir örnek fakat hangi birisi...

BAŞKAN – Bu konuda ortak karar çıktı yani.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Tabii ama benim şöyle bir itirazım var: Ben bir avukatım, bir hukukçuyum ve bütün deminki saydığım deneyimlerimden hareketle de kanun yapma tekniğini de öğrendim. Yani çok çünkü katıldık, bu işlerin içinde bulunduk. O kadar çok farklılık var ki hangi birisini kullanalım? Örneğin, yani birçoğu var ama rahatsızlıkların örneği olsun diye söyleyeceğim: Eğitim maddesinde biz, “toplumsal cinsiyet eğitimi” diye eğitim koymuştuk, toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi koymuştuk. Koca maddede bir tek bu sözcükten, bu eğitim başlığından rahatsız olunur ve çıkartılırsa biz bu yasanın iyi niyetine nasıl güven duyalım? Koca maddede, altında da çıkartılan hükümler var ama eğitim bu Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun içinde öngördüğümüz eğitimlerde çok ilginç, bir cümle çıkmış “Eğitimler şu kadar, şunlar, şunlar yapılacak.” ama çıkan cümle “toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi” cümlesi.

Şimdi bakın, bu arada, tabii, alanda çalışan ve teknik insanlar olduğumuz için çok daha dikkate değer bir şey söyleyeceğim. Biz, 4320’de de dosya üstünde yapılsın, kararlar acil verilsin derdindeydik ve uygulamada da aile mahkemelerinde bunu mümkün olduğu kadar hayata geçirdik. Şimdi, ne kadar ilginç bir düzenleme getirilmiş, bizimki çıkmış, kırmızıda göreceksiniz ama örnek diye söylüyorum bütün bunları. “Hâkim, tedbir kararını duruşma yapmaksızın ve gerektiğinde şiddet uygulandığı hususunda delil veya belge aranmaksızın...” Ne demek “gerektiğinde”? Ben bir hukukçuyum ve soru soruyorum. Burada hukukçu olan bütün arkadaşlarımızın bunu bilmesi lazım. Ne demek “gerektiğinde”? Yasa metninde bu kadar soyut, bu kadar anlamsız, bu kadar yoruma açık bir tek sözcüğü eklediğiniz zaman yasa amacından çıkar.

Bir başka örnek vereceğim: Demin duydum, kulak misafiri olduğum için duydum “malumun ilanı” dediniz, bazı konularda malumu ilan etmek zorundayız. Bu bir özel yasa. Herkes 90’ncı maddeye atıfta bulunuyor. Bakınız, ben size bir örnek vereceğim. 90’ncü madde var. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Türkiye’yi kadının soyadı meselesinden mahkûm etti. Peki, sizce Anayasa Mahkememizden hangi karar çıktı? Avrupa İnsan Haklarının mahkûmiyet kararına rağmen, 90’ncü maddenin varlığına rağmen, Anayasa Mahkemesi kadının kızlık soyadını kullanması meselesini reddetti. Ret gerekçesi ne? Ailenin huzuru bozulmasın. Yapmayınız arkadaşlar, malumu ilan etmek zorundayız bazen. Özel yasa yapıyoruz “Kadını koruyacağız.” diyoruz, “Aile fertlerini koruyacağız.” diyoruz. O zaman ısrarla söylüyorum, bütün bu kırmızıyla düzenlenmiş olan, çıkartıldığı öngörülen, beğenmediğimiz tasarımı bile şu anda savunmak zorundayız. Aldık ama Sayın Bakana güvenerek çünkü o dedi ki: “Söz veriyorum...” Birlikte çalıştık, gece gündüz birlikte çalıştık. Ben o teknik heyetteydim bu, Başbakanlığa gönderilen tasarımı hazırlayan teknik heyetlerden birisiyim, beraberdik Sayın Bakanla. Eğer buna bile sahip çıkmak zorunda kalıyorsak biz ve eğer değişiklik yapılacaksa ve konuşulacaksa buranın asli komisyon olması önerimizle birlikte Başbakanlığa gönderilen tasarı üzerinde çalışılacaksa, tartışılacaksa ve onun düzenlemelerinde bizim eksik gördüklerimiz gündeme getirilebilecekse hem bu Komisyonunda bütün emeğimizi vermeye razıyız hem Adalet Komisyonunda, hangi komisyonunda istiyorsanız bu emeğimizi vermeye razıyız ama eğer baz olarak bu alınmayacaksa ve bize, Meclise sevk edilen taslak, şu

yani ikinci bölüm verilecekse biz sivil toplum örgütleri olarak bu tasarinin arkasında değiliz çünkü bu tasarı bizim tasarıımız değil. Emeğimiz olan tasarı solda duran tasarıdır. Katılmamız isteniyorsa, katkıda bulunmamız isteniyorsa onun yanındayız, savunacağız. “Eksiklerinin giderilmesi” sözüne, Sayın Bakanım güvenererek burada bulunacağız ama eğer öbürünü tartışacaksak ve burası hakikaten tali niteliğini sürdüreceyse ben de bütün bu kırmızılardan her birini tek tek konuşmaya vaktimizin olmayacağını da biliyorum. Onun için, özür dileyerek muhtemelen hepimiz Komisyonu terk etme kararını alıyoruz.

Bunu da size sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Ben de var.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Varsa keşke değerlendirseydiniz.

BAŞKAN – Yani sarı, kırmızı, yeşil işaretlenmiş notlar elimde, ben biliyorum.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Kırmızılar sivil toplumun ekledikleriydi, niçin çıktığına dair gerekçe bile yok.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANİ FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sema Hanım...

Başkanım müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANİ FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Beraber çalışılan kısımda tanımlar kısmı var. Tanımlar kısmının çıkarılmasının nedeni “Genel gerekçede var.” diye. Şiddet İzleme Merkezinde, Şiddet İzleme Merkezi bölümünde o tanımlar açıkça açıklandığı için çıkarılmış “Yeniden koyalım.” diyorum. Hepsini koyalım mantığı genel görüşme olarak...

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Yani eski tasarıyı istiyoruz.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANİ FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Tamam, ben de onu diyorum işte.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Tamam alalım tekrar. Eğer eski tasarıyı konuşacaksak buradayız.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANİ FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Yani orada “Neden, genel gerekçenin içinde var.” diye çıkarıldı “Yeniden koyalım.” diyorum.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Efendim, eski tasarıyı tartışacaksak, çok açık söyledim, sizinle mutabakata vardığımız ve...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANİ FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Tamam, ben de aynı şeyi söylüyorum.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Onu konuşacaksak varız.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANİ FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Çıkarılmasının nedeni, genel gerekçede olduğu için çıkarılmıştır. Her maddede tanım yeniden yapıldığı için çıkarılmıştır. “Bu tanım burada olsun.” diyorsanız, “koyalım” diyorum.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Efendim, eski tasarıımızda mutabık mıyız, onun eksiklerini gidermek için mutabık mıyız?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANİ FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Evet, aynı şeyi söylüyorum, mutabıkız.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Eski tasarı, Başbakanlığa sunulan tasarı, bizim emeğimiz olan tasarı...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANİ FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Orada zaten o dediğim kısımlar ilave edilince eskiyle yeni aynı. Çıkarılan kısımları koyacağız o kadar.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Kırmızılarımız aynen kalacak.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANİ FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Evet.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Tamam, o zaman mesele yok.

GÖKÇEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Bir cümle ilave edebilir miyim, çok az?

BAŞKAN – Buyurun.

GÖKÇEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Malumun ilanıyla ilgili, hocam bir şey söyledi. Tek bir cümle ilave edeceğim.

Öncelikle, ihbar mecburiyeti olmalı düşüncesine katıldığımı belirterek bunu ifade edeceğim. Bazen düzenleme yapılıyorken “malumun ilanı” diyerek oradan çıkartılabiliyor ve çek tasarısı hazırlanıyorken de biz başka bir platformda bunu görüştük ve “toplumsal

algı farklı oldu” diye, malumun ilanı olmasına rağmen, o maddeyi tekrar koyduk. Burada da olmalı diye düşünüyorum. Sayın Bakanım da onu ifade ettim sadece. Yanlış algılama olmasın diye yapıyorum açıklamayı.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sema Hanım, çok teşekkür ediyorum.

Sözü Sayın Bakanım verdim ve herhâlde samimiyetin farkındasınız. Farkındasınız, yani sizlerin getirdiği öneriler bizlerin de bilgisinde, Komisyonun da bilgisinde ve hepimizin ortak adım atabileceği çok güzel yollar kat ediyoruz, Semacığım inşallah birlikte raporumuzu şekillendireceğiz.

Peki, sözü Hülya Hanım’a veriyorum.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri, sivil toplum kuruluşlarımızın sayın temsilcileri; hoş geldiniz diyoruz sizlere.

Şimdi, bu tasarının tabii ki böyle bir iki saat içinde değil aslında çok daha detaylı tartışılması gerekiyordu. Bir de genel gerekçede dikkatimi çeken bir konu oldu. Burada, genel gerekçede diyor ki: “Son yıllarda başta kadınlar olmak üzere kişilere karşı işlenen şiddet olaylarının toplumumuzu sarsan boyutları ulaşmıştır.” Şimdi, on yıllık bir Hükümet süresince giderekte bu boyutlara ulaşmış olması çok anlamlı. Yani bu aslında Hükümetimizin sınıfta kaldığını gösterir. Devam ediyorum: “Her geçen gün yaşanan dayak, işkence ve cinayet gibi şiddet olayları görsel ve yazılı basında izlenmektedir. Bu olaylara daha çok kadınlar ve çocuklar maruz kalmaktadır.” Şimdi, bunun devamı diye söyleyecek olursak, aile içi şiddetin önlenmesi amacıyla hazırlanan ve 1998 yılında yürürlüğe giren 4320 sayılı Kanun’un günümüzün ihtiyaçlarına cevap vermediği görüldüğünden şeklinde bir yeni kanun tasarısı öneriyoruz.

Öncelikle tabii ki teşekkür ederiz, gerçekten üzerinde çalıştığınız bir kanun tasarısı ama benim gördüğüm sadece 1998 yılında değil 2007 yılında değişiklik olmuş ve bu sizin dönemimizde, İktidar döneminizde ve oradaki maddelere baktığımız zaman bugün yeni olarak getirilen bir kısım maddelere, hatta eğer yanlış görmediysem daha fazlası bile var. Mesela, “Varsa silah veya benzeri araçlarının genel kolluk kuvvetlerine teslim etmesi.” Zaten vardı...

BAŞKAN – Ama güvenlik taşıma ruhsatı olan ve görevleri dolayısıyla olanlar yoktu Hülya Hanım, yeni eklendi onlar.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Aile bireylerini iletişim araçlarıyla rahatsız etmemesi, mesela bu da güzel, bunun eksikliğini gördüm, yani takip var ama iletişim araçlarıyla rahatsız etmemesi konusunda eklenmesinde yarar var diye düşünüyorum. Yani, daha ileri bir kanun tasarısı yapılmış.

BAŞKAN – Söylediğiniz tüm konular şu an yasa tasarımızın içinde, iletişim de dâhil olmak üzere.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Bu da neyi gösteriyor, aslında yapılan kanunların da kâğıt üstünde kalmaması... Yani, bütün bunlar 2007 yılında konulduğuna göre hâlâ şikâyetlere rağmen kadınlar öldürülebiliyorlarsa o zaman bir eksiklik var ki bunu da kendimize veya Hükümetin, Bakanlığımızın kendine sorması lazım.

Taslakta bir konu daha benim dikkatimi çekti. İkinci bölümde, koruyucu ve önleyici tedbirlere ilişkin hükümlerin, 3’üncü maddenin ikinci fıkrasında diyor ki: “Kolluk amiri evrakı en geç kararın alındığı takip eden ilk iş günü içinde mülki amirin onayına sunar. Mülki amir tarafından kırk sekiz saat içinde onaylanmayan işlemlerin uygulanmasına son verilir.” Yine, 5’inci madde -Hâkim tarafından verilecek önleyici tedbir kararları- ikinci fıkrasında “Kolluk amiri -yani başından okumuyorum, son cümlelerini okuyorum- evrakı en geç kararın alındığı tarihi takip eden ilk iş günü içinde hâkimin onayına sunar. Hâkim tarafından yirmi dört saat içinde onaylanmayan işlemlerin uygulanmasına son verilir.” diyor.

Şimdi, ben bunu aslında anlayamadım, yani hâkim veyahut da mülki amir süresi içinde onaylamadığı zaman bu işlemleri ne olacak? Yani, artık o işlem bitmiş, herhangi bir kavuşturmaya kalmamış mı demek? Yani, eğer mülki amir onaylamazsa kırk sekiz saat içinde bu iş bitiyor demek, ortadan kalkıyor demek, yani kadın öldürüldü, dövüldü ama...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Hayır, öyle değil.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Hâkimle ilgili de aynı.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Bir açıklayalım müsaade ederseniz.

PROF. DR. ADEM SÖZÜER – Şimdi, burada kişi hak ve özgürlükleriyle ilgili belli müdahaleler yapıyor kolluk, bunlar da çok önemli bir müdahale, kişiyi alıp evinden uzaklaştırıyor. Bunun için aslında bir hâkim kararı gerekir ama acil bir hâl olduğu için kolluk bu kararı almaksızın kişinin konutuna gidecek ve onu konuttan çıkaracak. Bu kararın hukuka uygun olabilmesi için Anayasa’ mıza göre hâkim kararı verilmesi lazım. İşte, acele hâllerde kolluk bunu uygulayacak, daha sonra hukuka uygun olup olmadığına hâkim karar

verecek. Hâkim de bakacak, eğer derse ki “Hayır, sen hukuka uygun bir şekilde girmemişsin eve, dolayısıyla bu tedbirin uygulanmasını kaldırıyorum.” diyecek ama eğer ortada bir suç varsa, yani bu bir suçun olup olmamasıyla, soruşturma ile ilgili bir şey değil, suç varsa zaten her hâlükârda savcı, hâkim soruşturmaya devam edecek. Burada sadece uygulanan tedbirin hukuka uygun olup olmadığını hâkim denetleyecek ve burada istemeliyiz yani hâkim kararını.

BAŞKAN – Yani, bir kadına şiddetin uygulandığı görülüyorsa, yaralama, öldürme varsa zaten direkt olarak...

PROF. DR. ADEM SÖZÜER – Bu orada değil, bu şiddet uygulayana yönelik bir tedbir kararı, demin örneğini verdiğim gibi. Bunun hukuka uygun olup olmadığını hâkim denetleyecek ve böyle de olması gerekir çünkü çok önemli bir müdahale konutuna girip konuttan uzaklaştırma.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Ama, burada “mülki amir karar verir.” diyor, yani eğer “karar vermezse bu uygulama son verilir.” diyor ama burada hâkime gitmesi gerekir veya savcılığa verilmesi gerekir diye bir şey yok.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Net gerekiyorsa, yani şu mantığa göre düzeltilmesi gereken bir cümle varsa koyalım

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Herhâlde düzeltilmesi lazım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Ama Hocamızın söylediği mantığa göre yasanın altyapısı oluşturuldu. Bir eksiklik varsa önergeyle düzeltelim.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Bence şu cümlede “Gecikmesinden sakınca bulunan hallerde birinci fıkranın (a) ve (ç) bentlerinde yer alan tedbirler ilgili kolluk amirlerince ele alınabilir.” (a) işte başka bir uygun barınma yeri sağlanması, hayati tehlikesinin bulunması durumunda. “Kolluk amiri evrakı en geç kararın alındığı tarihi takip eden ilk iş günü içinde mülki amirin onayına sunar. Mülki amir tarafından kırk sekiz saat içinde onaylanmayan işlemlerin uygulanmasına son verilir.” Yani, bunun hâkime geçer veyahut da yönlendirilir diye bir şey yok.

Aynı madde hâkim için de geçerli hâkim tarafından verilecek önleyici tedbir kararlarında da, orada da yirmi dört saat içinde onaylamazsa hâkim işlemlerin uygulanmasına son verilir diyor, yani işlemler bitiyor diye ben anlıyorum.

PROF. DR. ADEM SÖZÜER – Evet, bitiyor ve bitmesi de lazım. Eğer kolluğun uygulaması yanlışsa birinin bu yanlışlığa “yanlış” demesi gerekir çünkü, bakın bu kanunda kolluğa hiçbir kanunda olmayan yetkiler veriliyor ilk defa burada, bunu özellikle bilginize sunuyorum. Eğer kolluğun yaptığı iş yanlışsa yanlış demeli ama bu yetki kolluğa niye veriliyor, kadına yönelik bir tehdit, şiddet uygulama tehlikesi var, bu bir an önce önlemin, bunun için gidip mülki amirden, gidip hâkimden karar alana kadar iş işten geçecek zaten, iş işten geçmesin hemen kararınızı... O yüzden ihbar mekanizması önemli.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – O zaman bu mülki amir tarafından onaylanmıyorsa o işlemin hâkime yönlendirilmesi gerektiğine dair bir şey eklenmesi gerekir herhâlde.

BAŞKAN – Hülya Hanımcığım, maddeyle ilgili herhangi bir değişiklik teklifiniz varsa alalım, raporumuza ekleyelim ve Sayın Bakanımızla da...

SEDEF KÜÇÜK (İstanbul) – Önergelerimizi şimdi mi verelim?

BAŞKAN – Önerileriniz varsa...

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Burada ben sözlü olarak iletirim.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ama daha bütünü üzerinde konuşuyoruz.

BAŞKAN – Maddelere geçmiyoruz, tümü üzerinden konuşalım dedik ve oy birliğiyle karar aldık. Maddelere tek tek geçmeyeceğiz, tümü üzerinden...

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Ben de tümü üzerinden diyorum.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ne zaman oy birliğiyle maddelere geçilmeyle diye karar alındı?

BAŞKAN – 23'üncü maddeye göre tümü üzerinde oylamaya geçiyoruz dedik ve maddeler değil, tümünü konuşacağız, tümü üzerinden sıkıntılarınızı konuşacağız ve sonra...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Maddeleri konuşmayacağız...

BAŞKAN – Konuşmayacağız, evet.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – İnsaf yani!

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Maddeleri konuşalım Başkanım. Herkes maddelerle ilgili düşüncesini ifade etsin.

BAŞKAN – Hayır, şöyle bir şey: Maddelerle ilgili, yani tek tek şu...

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – 2'nci maddede yönlendirilme konulmasında yarar var diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Bakanım, tümü üzerinde görüşmelerimizi yaparken arkadaşlarımızın maddelerle ilgili talepleri varsa bunları alıyoruz zaten, tümü üzerindeki görüşme bu ama hepimizin oy birliğiyle kabul ettiği maddeler var, bunları tekrar konuşmaya gerek yok. Ama, sizin maddelerle ilgili varsa öneri ve teklifleriniz bunları alıyoruz zaten.

Hülya Hanım, önerinizi bize veriyorsunuz, teşekkür ederim.

Sedef Hanım, buyurun.

SEDEF KÜÇÜK (İstanbul) – Sayın Bakan, Sayın Başkan, Komisyonun değerli üyeleri, sivil toplumun değerli üyeleri; biliyorsunuz ekim ayı içerisinde Bakanlık bir tasarı metni dağıttı, sivil toplumun fikirleri soruldu, üzerinde konuşuldu, tartışıldı. Kadın örgütleri tasarı metni üzerinde eleştirilerini ve katkılarını sundu. Akabinde dört ay kadar bir bekleme süresi geçti. Sonra gazetelerde ilk tasarı metninin değiştirildiği, tasarıda bir takım geri adımlar atılmış olduğu yolunda haberler çıktı. Açıkçası böyle bir şey olsa Bakanlık yeni metni dağıtır, Komisyon bilgi verir, üzerinde konuşuruz tartışırız diye bir beklentim vardı, bu nedenle bu haberleri spekülasyon olarak değerlendirdim. Ancak iki gün önce, yeni tasarı metni elimize geçince üzüntüyle gördüm ki gazeteler doğru yazıyormuş. Komisyon üyelerinin tasarıdaki değişiklikleri basından öğrenmek zorunda kalmasını, sanıyorum ilginç ve garip bulan tek kişi ben değilimdir.

Toplumumuzun en ciddi, en can acıtıcı sorunlarından birisi olan kadına şiddet konusu, çözüm beklemektedir, hem de acil bir çözüm beklemektedir. Yasalarımızı CEDAW yükümlülüklerine uyumlu hâle getirmemiz gerekliliği açıktır. Öncelikle her iki tasarı metnine de emek verenlere teşekkür etmek istiyorum. Evet, emek verilmiştir ancak sivil toplumun ve kadınların beklentileri karşılanmamış, nispeten çözüm üretilebilecek konularda ve tanımlarda geri adımlar atılmıştır.

Geçen süre içinde ne değişmiş de sivil toplum kuruluşlarına, komisyon üyelerine gönderilen metin farklı hâle getirilmiştir? Eksiklikleri olmakla birlikte yine de iyi hazırlanmış ve kadına şiddetin önlenmesi konusunda çözüm olabilecek ilk tasarıdan vazgeçilme gerekçeleri açıklanmaya muhtaçtır. Kamuoyunun bu değişikliklerin nedenlerini öğrenme hakkı olduğunu düşünüyorum.

Değişiklikler tasarinin adından başlayarak gerçekleşmiştir. Ailenin korunması öncelikli olarak yer almıştır. Oysa kadınlar aile bireyi olsun ya da olmasınlar kadın oldukları için şiddet görmektedir. Tasarinin isminin değişme gerekçesi de açıklanmaya muhtaçtır.

Değerli milletvekilleri, bununla birlikte “Kadın ve Aile Bireylerinin Şiddetten Korunmasına Dair Kanun Tasarısı” adını taşıyan Bakanlığın sivil toplum kuruluşlarına gönderdiği ilk tasarinin kapsam bölümünde yer alan “eşlerin, nişanlıların, yakın ilişki içinde yaşayanların, nişanlılık veya evlilik birliği ya da beraberliği herhangi bir sebeple sona ermiş olan bireylerin” ibaresi çıkarılmıştır. Bildiğiniz gibi kadın örgütleri ilk tasarıya ilişkin eleştirilerinde kapsam bölümüne “medeni hâl, aynı çatı altında yaşama, karşılıklı bir ilişki içinde olma durumlarına ve cinsel yönelimine bakılmaksızın” ibaresi eklenmesini talep etmişlerdir. Bizler tasarinin kapsam bölümünün bu haklı talep doğrultusunda genişletilmesini beklerken, kapsamın daraltılmış olması ile karşılaşyoruz.

Bakanlık ikinci tasarı ile soruna daha çok aile temelli baktığını ortaya koymaktadır. Kadın örgütlerinin önerilerinde bu maddenin önerilen şekilde değiştirilmesi ayrıntılı biçimde gerekçelendirilmiştir. Kadın örgütlerinin gerekçelerinde “kadınlar, daha ortaöğrenim sıralarından başlayarak, kendilerinin aslında kendilerinden talep edilen kadar yakın ilişki kurmak istemedikleri, daha ileri bir arkadaşlık, flört, nişanlılık, evlilik gibi ilişki düşünmedikleri erkekler tarafından da taciz ve takibe maruz kalmaktadırlar ve bu taciz ve takip, bazen on yıllarca sürmekte ve bazen de daha birkaç ay veya yıl içinde cinayetle sonuçlanmaktadır” denmektedir.

Daha geçtiğimiz günlerde Osmaniye'nin Kadiri ilçesinde, bir öğrenci servisine yapılan silahlı saldırı sonucu 2 kız öğrenci hayatını kaybetmiş, 1 öğrenci de yaralanmıştır. Bu kadın örgütlerinin kapsamın genişletilmesi gerekçelerinin ne denli haklı olduğunu ortaya koymaktadır.

Denilebilir ki tasarıda “kadın” denilerek şiddete uğrama tehdidi altındaki her kadın, birey kastediliyor. O zaman ilk öneride “eşlerin, nişanlıların, yakın ilişki içinde yaşayanların, nişanlılık veya evlilik birliği ya da beraberliği herhangi bir sebeple sona ermiş olan bireyler” tanımına neden ihtiyaç duyulmuştu? Madem tasarinin ilk halinde bu tanımlar gerekiyordu, tasarinin son hâlinde neden kaldırıldı?

Bildiğiniz gibi evlilik birliği olmadan da insanlar bir arada olabiliyor. Bu koşulda şiddet gören bireylere bu kanunla koruma sağlanması gereği ortadadır. Bu maddenin yoruma imkân bırakmayacak netlikte yazılması gerekmektedir. Bu nedenle ilk tasarı haline

dönülmesi ve Komisyonumuzun, kadın örgütlerinin tasarının kapsam bölümüne ilişkin önerilerinin dikkate alınarak yeniden düzenlenmesi zarureti ortaya çıkmaktadır.

“Acil koruyucu tedbir kararı” ilk dağıtılan tasarıda mevcutken son dağıtılan tasarıda ortadan kaybolmuştur. İlk dağıtılan tasarı metninin 6’ncı maddesinde gayet de yeterli bir biçimde düzenlenen ve cumhuriyet başsavcılarının veya korunan bireyin başvurusu üzerine duruşma olmaksızın en fazla otuz günlük bir süre için verilebilen acil koruyucu tedbir kararı son tasarı metninde yoktur. Bunun yerine son tasarının 7’nci maddesi beşinci fıkrasıyla gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde mülki amirlerce ve kollukça bu kararın verilebileceği ifade edilmektedir. Yani savcılıkların resen verebilecekleri karar mülki amirlerin görev alanına sokulmuştur.

Bildiğiniz gibi günün her saatinde nöbetçi bir savcı bulunmaktadır ama ben nöbetçi bir mülki amir duymadım. Gece yarısı bir olay çıktığında, bir kadın şiddete uğradığında, tedbir kararı almak için, hele hele acil bir durum varsa nöbetçi mülki amir mi aranacak?

Yine caydırıcılık konusunda da tasarımı tatmin edici bulmadığımı ifade etmek isterim. Uygulama takibinde belirsizlikler bulunmaktadır. İlk tasarıda yer alan ve oldukça gerekli olduğunu düşündüğüm bildirim yükümlülüğünün neden ikinci tasarıda olmadığını da anlayabilmiş değilim.

Değerli milletvekilleri, kadına şiddet sorunu gerçekten çok can yakmaktadır, bu sorun çözülmelidir. Ancak kadın cinayetlerinin, tacizlerin, takiplerin önlenmesi açısından bu tasarının yeterli olup olmayacağını kendimize sormamız gerekmektedir. Toplumun beklentilerini karşılayacak nitelikte midir? Niyet iyi olabilir ama niyet tek başına yeterli değildir.

Biliyorsunuz, çoklukla düzenlemeler uygulayıcıların yorumları altında ezilmektedir. Bu nedenle şiddete uğrayan bireylerin kapsamının açık biçimde kanunda yazılı olması gereği vardır. Kanunun kapsamı ne kadar geniş ve ne kadar az yoruma açık olursa mağduriyet kapsamına girecek kişilerin o denli kolay yararlanabileceği düşünülebilir. Bu konuda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türkiye aleyhine verdiği bir karardan bir cümleyi sizlerle paylaşmak istiyorum, kadınların uğradığı ayrımcılık kastedilerek “Bu başlı başına kanunlara dayanmamakta, yerel makamların genel tutumundan, aile içi şiddetten şikâyetçi olan kadınların karakollarda gördüğü muamele ve mağdurlara etkili koruma sağlamadaki yargısal pasiflikten kaynaklanmaktadır.” denilmektedir. Görüldüğü gibi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de yasal çerçeveye rağmen uygulayıcılardan kaynaklı bir sorun olduğuna vurgu yapmaktadır. Bu nedenle görev tanımları netleştirilmeli, mağdur kapsamı genişletilmelidir.

Geçtiğimiz on yıl içinde kadın cinayetleri 14 kat artmıştır. Bu cinayetlerin önüne geçebilmemiz için üzerinde mutabakat sağlayabileceğimiz, toplumun talepleriyle örtüşen bir tasarıya ihtiyaç vardır. Bakanlık tarafından gönderilen ilk tasarı üzerinde kadın örgütlerinin önerilerini de dikkate alarak yapılacak düzenlemelerin daha doyurucu olacağı kanaatindeyim.

Hepinize saygılar sunuyorum.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Şimdi, Sayın Milletvekilimin söylediği hassasiyetlerden dolayı zaten tanım kısmında yalnızca kadın kondu. Medeni hâline bakılmaksızın nişanlı, boşanma, boşanma öncesi, boşanma sonrası bu hassasiyetlerden dolayı ortak olarak kadın koyduğumuz zaman bu daha kapsayıcı olacak, aile mahkemesi hâkiminin elini daha güçlendirecek dendiği için bu şekilde getirildi. Dolayısıyla aynı hassasiyetteyiz ama “kadın” tanımının bulunduğu zaman bizim hassasiyetlerimiz de uygulamada geçileceği noktasındaki ortak fikrimizden dolayı medeni hâliyle ilgili bütün tanımlamalar çıkarıldı. O yüzden onu belirtmek için söz aldım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum.

Sedef Hanım, özellikle madde amaç ve kapsamda “kişilerin korunması” dendiğinde zaten çok geniş bir kapsama alanı, bireyin korunması anlamı çıkıyor ki, medeni hâli ve cinsiyet önemi dâhil olmak üzere, kişi ve birey tarifi içine giriyor. Dolayısıyla önceki tarif daha kısıtlayıcı bir tarifti bana göre, diğer arkadaşlarımızın genel kanaatinin de öyle olduğunu düşünüyorum.

Sema Hanım bana bakıyor.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – “Birey” sözcüğü neden “kişi” oldu, onun gerekçesini öğrenmek istediğim için bakıyorum.

BAŞKAN – Kişilerin korunması...

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Bir de mahkemelerde hâkimlerin “kadın” deyince trans kadınları da anlamasını bekleyeceğiz. Biz o yüzden oraya cinsiyet yönelimini...

BAŞKAN – Ama “kişiler” deyince bu da giriyor içine.

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Cinsiyet yönelimine ve cinsel kimliğine bakılmaksızın... Yani kararlardan da hâkimlerin nasıl karar verdiğini biliyoruz, o yüzden o açıklıkta yazılmasında fayda var.

BAŞKAN – Söz almayan sivil toplum örgütümüzden arkadaşımız var, buyurun.

BAŞKENT KADIN PLATFORMU DERNEĞİ TEMSİLCİSİ BERRİN SÖNMEZ – Öncelikle daha önce konuşan Şiddete Son Platformunun tüm görüşlerine katıldığımızı belirtmek istiyorum.

İlaveten, kanunun adında başlayarak bazı eleştirilerimiz var. Ailenin korunması kavramı dünyada ve ülkemizde yükselen bir değer olarak görülüyor zannediyorum Parlamento tarafından. Böyledir de, ailenin korunması sağlıklı, dengeli bir toplum, huzurlu bir sosyal barışın da sağlanması için gerekli bir ortam belki, ancak ailenin korunmasının yeri kesinlikle şiddet tasarısı olmamalı. Şiddetin önlenmesi için hazırlanan bir kanun tasarısında aileyi öncelikle zaman ev içi şiddeti ailenin içine, ailenin korunması kavramına hapsedilmiş oluyoruz ki bunu kesinlikle kabul edemeyiz. “Aile” kelimesinin, “ailenin korunması” kavramının buradan çıkarılması, “aile içi şiddet” tanımının yerleştirilmesi ve bunun dışında da...

Neden bu konuyu gerekli gördüğümü şöyle bir kere daha açıklamak istiyorum: Aile kavramı bizde kutsallaştırılmış, bu kutsallaştırılmışlık hâli içerisinde bir tabu gibi görülerek kanun uygulayıcıları kesinlikle şiddet söz konusu olduğunda aile içi bir mesele, karı koca arasındaki bir mesele gibi değerlendirerek kadını korumaya yönelmiyorlar. Yani, bizim kadının uğradığı şiddet konusunda en büyük sorunumuz bir zihniyet, var olan bir hastalıklı zihniyet. Bu zihniyet dönüşümünü gerçekleştirmek isterken kanun tasarısına ailenin korunması kavramını koyarsak eğer o zihniyet dönüşümünü asla mümkün kılamayız. Onun için şiddet kanun tasarısında ailenin korunması... Onu sosyal, kültürel başka çalışmalarda yapsın Parlamento ama şiddet tasarısında olmasın.

Bunun dışında söylemek istediğim şöyle bir şey var: Toplumsal cinsiyet eşitliği kavramını bu kanun tasarısında çıkardığımız takdirde kadını gene korumak mümkün olmayacak. Eğer cinsiyet eşitliği kavramını yerleştirmez ve kamu görevlilerini bu cinsiyet eğitimine mecbur görevliler olarak görmezsek şiddetle başa çıkmak, kanunda ne yazarsak yazalım, ne kadar ceza getirirsek getirelim mümkün olmayacaktır.

Son olarak tek bir cümle, mülki amire verilen yetki, mülki amirin bu konuda -az önce söylendi, isim şu anda hatırlamıyorum- Hülya Hanım'ın söylediği şekliyle koruma tedbir kararını vermekteki yetkili olması bana da doğru gelmiyor. Hukukun, savcılarının ve mahkeme kararının önüne geçecek bir bürokratik tedbir bence hukuk devleti ilkelerine uygun değil.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, Berrin Hanım, teşekkür ediyoruz.

Nedret Hanım, buyurun.

AYŞE NEDRET AKOVA (Balıkesir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan; Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'nın uygulanmasından sorumlu Bakanlık olarak içinde “kadın” ismi geçmeyen bir Bakanlığın sorumlu olmasını kabul etmemiz mümkün değildir.

Başta kadın aile kavramı içerisine hapsedilerek tek başına yaşayabileceği ve birey olabileceği kabul edilmemekte, aile kavramı içinde değilse dikkate alınmayacağı ve korunmayacağı mesajı verilerek şiddete de örtülü destek olunmaktadır. Benzer şekilde kanunun adının da “ailenin korunması” olarak başlaması, kadın şiddet görse de öncelik aile birliğinin korunması, kolun kırılıp yen içinde kalması mesajını toplumsal zihniyete işlemektedir.

Kanun tasarısının kapsamı ve tanımlar ilk taslağa göre oldukça daraltılmış, hukuki düzenlemelerdeki vurgu azaltılmıştır. Şiddetin ihbarıyla ilgili maddenin çıkarılması, tedbir kararının verilmesinin bile zorlaştırılması, eğitim maddelerinde toplumsal cinsiyet eşitliği, kadının insan hakları, kadın-erkek eşitliği gibi kavramların olmaması, kanunun amacından uzaklaşmasına ve yetersiz hâle gelmesine neden olmaktadır.

Kanun tasarısının “ailenin korunması” ifadesiyle başlaması yasanın evli olmayan, nişanlı, sevgili, boşanmış ya da evlilik birliği olmadan birlikte yaşayan kadınları korumama, hâkimlerin kanaatini bu doğrultuda kullanmama olasılığına mahal vermektedir. Kadını şiddete karşı korumada kadının içinde bulunduğu duruma göre ayırım yapılması bizzat şiddete davetiye çıkartmaktadır.

Kanun tasarısının ilk taslağında yer alan “Amaç, kapsam, temel ilkeler” bölümündeki açıklamaların tamamen çıkarılması, böylece yasanın kapsamını daraltmıştır. “Tanımlar” başlığının altındaki 2'nci maddenin uluslararası sözleşmelerden arındırılmış olması iç hukuktan üstün olduğu kabul edilen sözleşmelerin ışığı olmadan tasarı oluşturulması önemli bir eksikliklerdir.

Şiddet uygulanan kişi çoğu zaman korku, eğitim yetersizliği ve maddi imkânsızlıklar yüzünden kendisine şiddet uygulandığını ihbar etmemekte, şiddete karşı devlet tarafından korunabileceğini bilmediğinden dolayı da şiddete boyun eğmektedir. Şiddetle mücadele yollarının varlığından habersiz olan mağdurun hayatı ve vücut bütünlüğü çoğu zaman tehlikeye girmektedir. Bu vahim sonuçları ortadan kaldırmak için şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin varlığı durumunda şiddet uygulanan kişinin haricindekiler de yetkili mercilere ihbarda bulunabilmelidir. Yani, yasada sadece burada şiddet uygulayan kimseden bahsediyor, ancak şiddet uygulanmasına yardımcı olan kişilerden bahsedilmemekte, bu nedenle de bizim zaten maddede değişiklik teklifimiz bulunmaktadır.

Türkiye'nin taraf olduğu CEDAW'la imzaladığı İstanbul Sözleşmesi'nde ve diğer ilgili uluslararası insan hakları belgelerinde ve sözleşmelerinde olduğu gibi kadına karşı şiddetle mücadelede kadın-erkek eşitsizliğine atıf yapılmalı, bununla mücadele edileceği belirtilmelidir.

Kanun maddeleri ne kadar mükemmel olsa da toplumsal zihniyet değişimine neden olacak eğitim hükümleri düzenlenmeden kadına karşı şiddetle mücadele etmek mümkün değildir. Toplumsal cinsiyet eşitliği hususunda gerek ilköğretim seviyesinde verilecek zorunlu ders ile gerekse ilgili kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personelin alacağı toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı eğitim çalışmaları ile kadına karşı şiddetle ilgili çok daha etkili adımlar atılması ve kanunun uygulanabilirliğinin artırılması mümkün olacaktır.

Biz bu konuda kanun tasarisinin 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesi, 4'üncü maddenin birinci fıkrasının değiştirilmesi, 5'inci maddenin birinci fıkrasının değiştirilmesi, 6'ncı maddeyle ilgili, ihbarla ilgili değişiklik teklifimiz -yasadan çıkarılması nedeniyle- yine 7'nci maddenin dördüncü fıkrasıyla ilgili değişiklik teklifimiz, yine 7'nci maddeyle ilgili bir yasa değişikliği teklifimiz, 10'uncu maddeyle ilgili değişiklik teklifimiz, 9'uncu maddeyle ilgili tazminatla ilgili değişiklik tekliflerimiz, 12'nci maddeyle ilgili değişiklik teklifimiz, yine 13'üncü maddeyle ilgili değişiklik teklifimiz, 14'üncü maddenin bir, iki ve üçüncü fıkralarıyla ilgili değişiklik teklifimiz, yine 15'inci maddenin dört ve beşinci fıkralarıyla ilgili değişiklik teklifimiz ve yasanın, yasa taslağındaki geçici 1'inci maddeyle ilgili değişiklik tekliflerimiz vardır.

Biz, mutlaka şiddeti önleme ve izleme merkezleriymiş, kadının adı çıkarılmış yine kadına yönelik şiddeti önleme ve izleme merkezi gibi değerlendirmeler yapıyoruz. Bu kanun maddelerindeki değişiklik tekliflerini okumadım zamanınızı almamak için.

Tekliflerimi yazılı olarak sunuyorum efendim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önce komisyon üyeleri mize söz vereceğim.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Valla, mikrofonum açık, hakkımı kimseye kaptırmam. Yani komisyonu kaptırdık, bu kısmını kaptırmayalım diye düşünüyorum. Kısmet bu.

BAŞKAN – Buyurun.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Ben hâlâ dediğim yerdeyim, Sayın Meclis Başkanıyla birileri ilişkiye girsin, konuşsun, Sayın Meclis Başkanı buraya gelsin ve bizi ikna etsin, çünkü bu işler, belirli günler, belirli haftalar kapsamına sığmaz. 25 Kasım'a yetiştirmediğiniz sözleşmenin şu anda yürürlüğe girmemiş olmasını hâlihazırda izah edecek bir mantığımız var mı? Resmî prosedüre hâlâ sokulmadı, yalnızca imza attık.

Dolayısıyla, ben, hâlâ Sayın Bakandan ve Sayın Başkan Vekilinden, Sayın Meclis Başkanını buraya davet etmelerini rica ediyorum. Bu konuda ısrarcıyım, ben şahsım adına konuştuğumu da düşünmüyorum. Türkiye'deki bu kadar kadının, kız çocuğunun ve dolayısıyla erkekleri de mağdur eden bir konunun tarafı Adalet Komisyonu olacak diye biz burada çene patlatamayız.

Sayın Meclis Başkanı, bizler yasamanın birer elemanıyız, bizi ikna etsin. Ben hâlâ söylediğim yerdeyim, Sayın Bakan, Sayın Başkan Vekili, Sayın Cemil Çiçek'le lütfen ilişkiye geçiniz, gerekiyorsa gelsin. Bence asli görevi budur. Biz her gün gazetelerde, televizyonda, orada burada bunları görüyoruz, özel günlerde birbirimize güzel şeyler söylüyoruz. Temennidir bunlar. Ben de 8 Mart için size çok güzel şeyler söyleyebilirim. Sayın Meclis Başkanının şu anda bize yaptığı da budur. Bu kadına şiddetin ta kendisidir ve kamu eliyle bunun, hem de yasamanın en başındaki insan tarafından desteklenmesidir. Sayın Cemil Çiçek'e gerekiyorsa biz gidelim topluca. Diyelim ki "Sayın Çiçek, biz bu durumda tarafız, insandan tarafız, yaşamdan tarafız, lütfen bu konuyu düzeltin." Birlikte gitmek daha güçlü bir ifadeyi, daha güçlü bir iradeyi, daha güçlü bir duruşu sergileyecekse, muhalefeti, iktidarı, ama burada ortak paydamız insan canı, çünkü daha çok bizim kadınıymız şiddet görüyor, ölümü üzerine konuşuyoruz burada, hazırlanan taslak da bunu gösteriyor.

Bir şeyi merak ediyorum ve öğrenmek istiyorum. Sivil toplum kuruluşları, tanımlar üzerinden sanki bir mutabakata varıldı, tanımlar konulsun, devam etsin diye, ama benim anladığım sivil toplum kuruluşları taslağın aynen muhafaza edilmesinden yana. Bu

konuda net bir cümle duymak istiyorum ben de sizler gibi, yalnızca tanımların tekrarından doğan bir kısaltma olmadığını, tasarının aynen konulacağına dair bir beyanınız olmadı.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın milletvekilim, zaten onları koyduğunuz zaman, “ihbarı” koyun, “tanımı” koyun, “eğitimi” koyun, zaten hepsi yapılmış oluyor.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Öyle değil efendim.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Hayır, aynen öyle.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Peki, ben konuşmama devam edeyim o zaman.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Ben dersimi çalışarak geldim, neyin ne olduğunu söylüyorum.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Hepimiz çözdük Sayın Bakan, yıllardır çalıştık buna, yani bu bir günlük, iki günlük bir hızlandırılmış kurs değil.

Şimdi, ya bu genel gerekçe 25 Kasımdan önce yazıldı ya da hâlihazırda 25 Kasımda imzalanmış metin resmî uygulamaya geçmediği için genel gerekçenin içinde İstanbul Sözleşmesi yok. SEDAV var, 4320 var, ama İstanbul...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Siz hâlâ onaylanmadı diyorsunuz, niye yok diyorsunuz?

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Nasıl onaylanmadı?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Siz “İstanbul Sözleşmesi”yle ilgili kısım daha yürürlüğe girmedi.” diyorsunuz...

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – İşte, onun için söylüyorum.

Ya yürürlüğe girmesi için çaba sarf etmeliydiniz...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Ama devam ediyor...

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Bu kadar gecikir mi efendim?

Yani bu konuda hızlı bir kurumsal...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın milletvekilim, uluslararası sözleşme önce Meclisten çıkıyor, sonra Bakanlar Kuruluna tekrar gidiyor. Tekrar imzaya açılıyor, o yüzden...

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Efendim, bu süreci ben çok iyi biliyorum, birbirimize bildiğimiz şeyleri, tıpkı tanımların tekrar etmemek için birbirimize bunları tekrar etmeyelim, ama madem her cümlemizde, biz ilk olarak bunu imzalayan ülkeyiz diyoruz, burada o sözleşmenin imzalandığına ve ülkemizin buna taraf olduğuna dair bir ibare bulunmalıydı. Bu ibareyi bile koymuyorsak, burada başka bir çekincemiz vardır diye bir kaygım var. Ben kaygımı dile getireyim, çünkü sonuçta bu kaygılandığımız şeyler önümüze gerçek olarak geliyor.

Tanımların konulması gibi bir şey anlıyorum burada Sayın Bakanın konuşmasından ben hâlâ, fakat bu tanımlar içinde “toplumsal cinsiyet”, “kadın-erkek eşitliği” gibi ifadeler yer almıyor sayın sivil toplum kuruluşları. Bu konuda, lütfen, sivil toplum olarak bir güç, bir ifade, bir güçlü ses çıkarınız. Yasamada bizim sayımızın az olması nedeniyle gördüğümüz tablo gerçekleşiyor. O yüzden, sivil inisiyatif olarak burada bu tanımların bulunmadığının tekraren altını çizelim.

Kolluk kuvvetleri görevi ihmal ederse ne olacak, bu burada yok. Biz her ne kadar “Vatandaşın hakkı için hâkimin kararı olsun.” diyor Hocam, çok doğru, çünkü bu her zaman masanın o tarafında, bu tarafında, şiddeti uygulayan ya da şiddete mağdur olan bizler olmayacağız, ama kolluk kuvveti görevi ihmal ederse ne olacak? Bu görevli kişiler, kamu görevlilerinin çoğunlukla kadın olması ya da “tercihen kadın olması” ibaresi tanım olmadığına göre buraya tekraren konulacak mı? Medya dediğimiz şey yalnızca televizyondan mı ibarettir ya? Yalnızca televizyon mudur hafta doksan dakika, şu saat, bu saat. Biz şiddetin dik almasını İnternet üzerinden, yazılı basın üzerinden de görüyoruz. Yazılı basındaki bir fotoğraftır Türkiye’de insanların bu konuda daha fazla...

BAŞKAN – Ruhsar Hanım, onunla ilgili, yani ben inanıyorum ki amacımız orada...

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Efendim, temennilerimizi niyet gibi ifade etmeyelim. Temennilerimiz ayrı, niyetler ayrı, ameller de niyetlere göre olduğuna göre temennilerimiz keşke gerçek olsaydı.

BAŞKAN – Tamam, bununla alakalı konuşalım.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – O bakımdan, mesela sığınma evleri. Bu ülkede yıllardır bu kavramla yerleşti, 4320' nin kabul gördüğünü söylüyoruz da, "sığınma evi" kavramı bu ülkede kabul görmüş bir şey, ben bu taslakta sığınma evine dair bir şey görmüyorum, eğer gören varsa, benim gözümden kaçmıştır diyorum.

Ülkemizde kaç tane sosyal çalışmacı var, bunların ne kadarı kamudadır? Kaç tane psikiyatr var? Kaç tane aile mahkemesi var? Bütün bu kapsam içinde deniliyor ki şiddete uğrayan insanın bütün kişisel geçmişi, her şeyi incelenecek. Bunu kim yapacak? Sosyal çalışmacılar. Daha önceki taslakta, tanımınızda var çünkü. Ülkede kaç tane sosyal çalışmacı var? Kaç tane psikiyatr var, kaç tane psikolog var, kaç tane sosyolog var? Bunların kaç tanesi aile kavramını, çünkü bu çerçeve aileyi ifade ediyor, kimse kendini kandırmasın. Bu aile içindeki bir olayı ifade ediyor. Burada kadın ya da insan şiddetten muaf tutulsun filan, böyle bir şey yok. Bu, dediğim gibi, yani bizim niyetimizle temennilerimiz ayrı şeyler. Ülkedeki bu envanter çıkarıldı mı? Kamuda bunların ne kadarı istihdam ediliyor? Ülkede bölgesel farklılıkları da göz önüne aldığınızda aile mahkemelerini ne kadar yaygınlaştırdık? Bu kamu görevlilerinin ne kadarını kullanabileceğiz? Zaten elimizde yeterince yok. O zaman kalkınma planlarımızda bunlarla ilgili bir şey var mıydı? Kalkınma Bakanlığı bu konuda üniversitelerin ilgili birimleri ile irtibata geçti mi? Yeni dönemde bu mezunlar olacak mı? Konuyla ilgili bakanlıklar kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı yok ya! Yani şaka gibi bir şey bu. Millî Eğitim Bakanlığı yok ama, Millî Eğitim Bakanlığı geçtiğimiz Ağustos ayında Talim Terbiye Kuruluyla yaptığı son müfredat düzenlemesinde, SEDAV ve empatiyi müfredatından çıkardı. Bunu herhâlde bu Meclis çatısı altında en az 7 kere tekrar ettim. SEDAV ve empati Millî Eğitim Bakanlığında -ki son Millî Eğitim Bakanımızdır o düzenlemeyi yapan- SEDAV ve empatiyi çıkardı. Yerine ne koydu? Toplam kalite.

Bakın, toplam kalite ne? Bizim şiddete dair bir yaşamız var mı? Evet, var. Bu bir toplam kalite, ama içeriğinde ne var, buna kimse bakmıyor ya da bakmak istemiyor.

Sonra buradaki bu eğitim konusu, bence eğer biz şiddeti yalnızca önlemeyi önceliklese bile en çok ele alınması gereken konu, ama ben niye Adalet Komisyonuna sevk edildiğinden, Sayın Hocamın da açıklamalarından anladığım kadarıyla bir suç işlenmiş, o insan muhtemel ki ölüme ya da şiddetli bir yaralanmaya sebep olmuş bir ruhsal bozukluğu olmalı zaten o çerçevedeki kişinin, onun mahkeme sürecinin ne olacağını konuşuyoruz, çünkü biz hiç Eğitim Bakanlığıyla bir irtibatı öngörmemişiz. Eğitime dair bir çerçeve yok. Bu insanlar ne eğitimi alacak? Bu eğitimi alacak kişilerin kolluk kuvveti olması gibi bir ibare var taslakta bile. Bu süreçteki yargı mensuplarının bu eğitimi almaması, bu süreçteki sosyal çalışmacıların bu eğitimi almaması nasıl kabul edilebilir bir şey? Biz bugün bile mahkemelerde hâkimlerin basına düşmüş cümleleri var, "Kadının sırtından sopasını, karnından sıpasını eksik etmeyeceksin." diyen hâkim var bu ülkede. Bu ülkede doktora yapmış bir beyin daha bir ay önce basına düşmüş ifadeleri var kadın ve kızlarla ilgili.

Bu sosyal eğitim kısmını, yalnızca televizyonların haftada doksan dakikasının bilmem şu kadarı, bu kadarıyla ifade edemeyiz. Ben bu komisyonun asli komisyon olmaması itibarıyla, öncelikle bu eğitimlerin Meclis çatısındaki biz 550 kişiden başlanmasını teklif ediyorum ve bunun öncelikle ele alınmasını istiyorum, çünkü bizler daha bunu kavramamışsak, biz bu 550 kişi toplumsal cinsiyet, şiddet, insana muamele, insan, bu kavramları, biz, hâlâ, "Bu Adaletindir, bu Plan Bütçendir." diyorsak, burayı hâlâ görmezden gelip, "Canım bunlar da bir hoş olsunlar." Niye? Toplam kalite ya, var. Avrupa'ya bunu söyleyeceğiz, "Bizim böyle bir komisyonumuz var.", "Bizim böyle bir yaşamız var."

Efendim, iş toplam kalite değil, iş içerik. Nitelik ve nicelik kavramını da lütfen mutabık kalalım.

Sayın Bakanı ben kişi olarak seviyorum, birlikte yol yapmışlığımız da var, yolculuklar çok önemli şeylerdir. Dolayısıyla, ben iyi niyetinden tereddüt etmiyorum, ama daha güçlü bir ses için bizlerden destek istiyorsa, ben tekrar söylüyorum, Sayın Çiçek'e mi gidilecek, başka birisine mi, Sayın Başbakan'a mı gitmemiz gerekiyor, gerekiyorsa oraya da gidelim, kendisine de söyleyelim, kimse bunun muhatabı bize desin ki "Arkadaşlar, kalkın, benimle misiniz?" Ben şu anda bütün bunların bırakılıp bu işin yapılmasını istiyorum. Biz saat ikide Adalet Komisyonuna bir şey yetiştirmeye çalışıyoruz, farkındasınız herhâlde sayın üyeler?

BAŞKAN – Sayın Başkan...

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Hayır efendim, söyleyeceklerimiz bitmiyor ki.

BAŞKAN – Ama bakın...

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Efendim, ben tek tek madde konuşmaya kalksam hiç sonu gelmeyecek.

BAŞKAN – Ama tamam da, biz bakın...

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Sayın Çalık, ben lafımı bitireyim siz başlayın, son bir dakika daha bir şey söyleyeyim, ondan sonra şey yapın.

BAŞKAN – Peki, tamam, buyurun.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Bir kere bu şiddetle ilgili şeyde ben hiç mobbinge atıfla bir iş yeri filan bir şey görmedim, “İş yeri değiştirilir.” diye bir şey var. Peki, bu iş yerini değiştirdiğiniz mağdurun mu işi değiştirilmeli ki orada öyle ifade, yoksa şiddeti yapanın kendinin mi değiştirilsin? Şiddet yapan o iş yerinde kalsın, bundan sonra gelenlere de şiddet uygulasin. Böyle bir mantık olmaz. Yani bu bina gecekondudan beter bir şey, temelsiz, bilgili, bu konunun tarafı olmuş insanlar tarafından hazırlandığından tereddüdüm var, kusura bakmayınız. Bu işi bilen insanlar tarafından, dört cephesini görebilen insanlar tarafından hazırlandığına dair tereddütlerimi partim ve şahsım adına not etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Sıra bendeydi.

BAŞKAN – Sebahat Hanım, STK'ya öncelik vereceğini biliyorum.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Ama ben deminden beri söz istiyorum. Mümkünse...

BAŞKAN – Sebahat Hanım, buyurun.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Ben öncelikle şunu bir kez daha ifade etmek istiyorum, bu meselede burası asli komisyon olmalı ve biz bu meseleyi etraflıca tartışmak durumundayız. Ruhsar Hanımın söylediği gibi kim buna yetki veriyor? Sayın Bakanımız burada. Aslında aynı şeyi iktidar partisinin milletvekillerinin de göstermesi gerektiğini düşünüyorum, çünkü biz uzun süredir Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun kurulması konusunda çok kavga ettik, buralarda ve Ruhsar Hanımın söylediği aslında o eğitim meselesini de geçen dönem gündeme aldık, ama şu ki yani bu komisyona bile aslında tali yaklaşıyor Hükümet, çünkü mesele burada toplumsal cinsiyet eşitliğini temel politika olarak almayan ve buradan eşitlik politikaları üretmeye niyeti olmayan bir nokta olduğu için bugün burası tali komisyon. Ben buradaki itirazımı bir kez daha ifade etmek istiyorum. Yoksa, bugün buraya gelmeden, sanırım Sayın Bakan da, diğer arkadaşlarımız da en azından buranın asli komisyon olması konusunda gerekli şeyi yapabiliirdi, bunun genel bir politika olduğunu, yani siyasi partideki kadınların çabasına evet, yani Sayın Bakanın da, diğer milletvekillerimizin de çabasına bir şey demiyorum, ama genel olarak erkek siyasetinin aşılmadığının bir göstergesidir, çünkü bu meseleye, işte, genel olarak karar veren erkekler oluyor, Sayın Başbakan oluyor ya da diğer bakanlar oluyor, bu ciddi bir sorun. Yani bunu belirtmek istiyorum, çünkü o yüzden aşamıyoruz, o yüzden burayı asıl komisyon yapamıyoruz, o yüzden sadece konuşmuş oluyoruz, bu bir.

Bu noktada, Sayın Başbakanın beyanı bence çok belirleyici ve aslında bugünkü noktayı belirliyor. “Ben kadın erkek eşitliğine inanmıyorum.” söylemi, bence bugün konuştuklarımızın temel şeyidir, o yüzden de politikalar eşitlik üzerinde kurulmuyor.

Genel gerekçeye bakın. Mesela, dikkat edin, çok alâcele hazırlanmış ve sadece, gerçekten, kusura bakmasınlar biraz da reklam şeyi üzerinden... Böyle demek istemiyorum, ama mesela diyelim ki Anayasa tartışmaları yürütüyoruz değil mi? Anayasa'nın değişmesinden, 12 Eylül Anayasası'nın değişeceğinden bahsediyoruz, ama genel gerekçeye Anayasa'nın 90'ıncı maddesini ekliyoruz. Yani düşünün, bu aslında Anayasa'nın değişmeyeceği üzerinden bir yargı ve mevcut üzerinden, yani geleceği gören değil. Zaten Türkiye'nin sorunu bu, kırk defa yasa değiştiriyoruz. Bir yasa değişiyor, bir intibak yasası yapıyoruz, bir yasa değişiyor, orası da eksik, burası da eksik. Dolayısıyla, etraflıca tartışın, hani bu sorunlarımız nedir, bunları nasıl çözebiliriz yaklaşımı hiç yok. Günü kurtarmak, hani günü kurtarmak için önümüze gelen yasalara değiştiriyoruz, bu bir.

İkincisi, bu metnin gerekçesinde de toplumsal cinsiyet eşitliğine, kadın erkek eşitliğine dair bir tane vurgu yok yani. Sadece burada bir şey var, “Toplumsal cinsiyet eşitsizliğini gidermekle yükümlü kılınmıştır.” O da “yükümlü kılınmıştır.” Yani bu bizim istediğimiz değil, bu bir zorunluluktur, SEDAV buna yükümlü kılınmıştır, o yüzden de İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunulamaz. İstanbul Sözleşmesi, tam da bize o yüzden parti olarak da çok yoğun destekledik, Sayın Bakanımızı da kutladık, dedik çok önemli, çünkü o tasarının temel şeyleri toplumsal cinsiyet eşitliği. Dolayısıyla, toplumsal cinsiyet eşitliğini esas almayan bir yasanın kendisini şey yapması çok mümkün değil. Genel gerekçeye ilişkin bunu ifade etmek istiyorum. Dolayısıyla, nasıl baktığınız önemli.

Şimdi, mesela biraz önceki tartışmada, sivil toplum örgütlerimizin temsilcileri gelmiş, iş edinmişler, kaç yıldır çalışıyorlar, çok önemli, emeklerine teşekkür ediyoruz. Bugün eğer bu kadar görünür kılındığı için, ama mesela ölümü gösterip sıtmaya razı olmak gibi bir şey yaptık.

BAŞKAN – Bu konuda Komisyon Başkanına da davet ettiği için ya da Başkan Vekiline bir...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Size de teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Hakkı bu kadar yemeyin yani.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Hayır, burada şöyle bir şey söylemek istiyorum. Yani siz her şeyi kendi üzerinize alınıyorsunuz ama, ben burada hepimizin sorumlu olduğunu düşünüyorum. Yani ben kendimi sorumlu hissediyorum. Yani kadınlara karşı sorumlu hissediyorum, topluma karşı sorumlu hissediyorum, o yüzden de sözümü söylemenin önemli olduğunu düşünüyorum.

Şimdi, mesela Başbakanlığa gönderilen tasarı, aslında onun için, bu da yeterli değil, bunun kavgasını yürütmek için buraya gelecekken, şimdi bari bu olsun'u getirmek, gerçekten biz kadınlar açısından iyi bir nokta değil diye düşünüyorum. Bunlar sorunlu hâller.

Bir de yasa tasarısının hepsine baktığınızda, gerçekten bütünlüklü bir yaklaşım yok yani. Şu gerçek, evet, Türkiye'nin kendisini yeniden bütün yasalarıyla birlikte, hatta Anayasa'nın toplumsal cinsiyete duyarlı bir anayasa olması gerektiğini, sadece 10'uncu madde değil ya da sadece 90'ıncı madde değil, bütün maddelerinin eşitlik temelinde düzenlenmesi gerektiği talebi var. Mesela, biz Anayasa Komisyonunda bunun kavgasını da vereceğiz, tek kadın üye veren de Barış ve Demokrasi Partisi. Bir bu.

Bunun dışında, bütün yasaların... Mesela bu komisyonun, hatta biz o yüzden eşitlik bakanlığı kurulsun diye tekrardan da bu yıl gündeme getireceğiz Sayın Bakanım, çünkü bütün Adalet Bakanı, işte, diğer Eğitim Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, bütün hepsinin aslında örnek alması gereken ya da kendisine şey yapması gereken bakanlık burası, yani bakanlık olmalı, yani eşitlik bakanlığı. Mesela bunun kurulması konusunda da şey yapalım, çünkü dünya böyle çözüyor bu işi. Çerçeve metin oluşturuyor ve kimse buna aykırı davranmıyor yani. Dolayısıyla, bizim bu konuda sıkıntımız var.

Bu ailenin korunması meselesine ilişkin de...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Rapor hazırlanıyor deniliyor da o zaman biz burada niye konuşuyoruz?

BAŞKAN – Mahmut Bey...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – İzin verirseniz ben bitireyim.

Bu aile meselesi de o açıdan problemlili bir iş, ailenin korunması demek, aile bireylerinin şiddetini meşrulaştırmak demektir, çünkü biz biliyoruz ki bu aile çok geleneksel bir aile, bu ailede büyük ya da erkek her şeyin şeyidir, dolayısıyla aile bireylerine yönelik şiddeti meşrulaştıran bir noktadır. Dolayısıyla 4320 sayılı -ki yıllardır ben de kadın mücadelesi yürütüyorum- oradaki aile kavramının kalkması konusunda da kadın örgütlerinin ne kadar mücadele ettiğini biliyoruz.

Dolayısıyla, bu bir bakış açısı. Biraz önce de söyledim Sayın Bakanım, yani bu bakış açısı değişmediği sürece biz buradaki maddeleri değiştirelim.

Diğer bir nokta, mesela buraya cinsiyet kimliği eklenmemiş. Bu ülkede, mesela cinsel yönelimden dolayı şiddete uğrayan, her gün öldürülen trans bireyler var, trans kadınlar var. Onlar en çok görünen oldukları için, mesela diyelim ki lezbiyen, gey, biseksüeller kendini gizleyebiliyor toplum içerisinde, çok şey değil, ama mesela trans bireyler bunu yapamıyor ve her gün bir trans kadın cinayetine maruz kalıyoruz, hatta bu Meclis bunu gündemine almamakla, şimdi Pembe Hayat da sanırım Sayın Fatma Şahin'e, Sayın Bakanımıza rapor sunmuş, bize de Fatma Hanıma sunduğu raporu göndermiş. Burada uluslararası anlaşmaları şey göstererek... Mesela bir tane cinsiyet kimliği meselesi yok. Hani, bırakalım diğer meseleleri, diyelim ki bir bütün şiddeti engelleyeceksek, mesela aile bireylerinden birisi eşcinsel olabilir -ki var mesela, eşcinsel bireylerin aileleri var- şimdi mücadele ediyorlar. Peki, nasıl olacak bu? Ki bunların birçoğu namus cinayetine kurban gidiyor. Yaşadık. Mesela, toplumsal olarak çok ciddi, kadınlardan daha şeyler. Mesela "Namusumuz kirlendi." diye, "Nasıl sen böyle olursun." diye, mesela bunu koruyan, bunların başvuracağı bir mekân yok.

Kaldı ki kolluk kuvvetleri de çoğu zaman, mesela Ankara'da çok yoğun yaşıyor, sürekli bizi telefonla arıyorlar her gün, kolluk kuvvetleri de onlara şey yapıyor. Hatta bonus bile, ne kadar kolluk kuvveti eşcinsellere işlem yapmışsa ya da Kabahatler Kanunu'nda trafik cezası kesiyorlar Sayın Bakanım. Yani o kadar ciddi sorunlar var ki. Mesela onların sorunları da burada yok. Hani, en azından bir yere ekleyelim, cinsiyet kimliğinden dolayı insanlar şiddet uygulamasın diye.

Diğeri, mesela, bir itiraz meselesinde...

BAŞKAN – Sebahat Hanım, söz talebi çok fazla, rica ediyorum.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Ama işte sorun burada. Biz bunları konuşamayınca...

BAŞKAN – Tamam, ama konuşalım diyoruz, Adalet Komisyonuna geçelim, konuşalım, ana komisyon... (Gürültüler)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, biz öğrenmek istiyoruz.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Ama şimdi şöyle bir şey oluyor, çünkü siz Adalet Bakanına yetişmek istiyorsunuz, ben Sayın Bakanımızdan bir kez daha rica ediyorum...

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Bir milletvekili konuşuyor. Yeteri kadar konuşmayacaksak bu komisyon niye kuruldu?

BAŞKAN – Tamam, konuşuyor.

Sebahat Hanım, buyurun.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Tabii, maddelere ilişkin de önerilerim var, ama bir şeyi bir kez daha rica ediyorum Sayın Bakanımızdan, bu mesele partiler üstü bir mesele, buna böyle baktığınızı biliyorum ve lütfen, gelin, bu meseleyi hemen alırsanız, işte, 7 Martta ya da 8 Martta çıkarmayalım, şey yapalım.

Kaldı ki şöyle bir şey de var Sayın Bakanım, Genel Kurula geldiğinde ya gece yarısı geliyor ya da bize gelen öneride bunun geneli üzerinde konuşup geçiştirelim. Mesela, ben bunu da eleştiriyorum, çünkü kadın meselesi gündem olmuyor Genel Kurulda. Kadın meselesi sadece üzerinden konuşulup geçilen bir şey oluyor. Mesela, biz gün boyu bunu tartışalım, maddelerini tartışalım, şeylerini tartışalım. Yani bir gün şu Meclis kadınlar için çalışsın, Meclis kadınların gündemini de konuşsun. Mesela orada da genel bir, mesela diğer kanunlarda böyle bir öneri yok, ama burada hemen üzerinde konuşup geçelim gibi bir yaklaşım var, bunlar da problemliyi diyor düşünüyorum.

Yani tabii, bizim maddeler üzerinde de önerimiz var, ama yani belki onu yazılı olarak sunarım. Mesela, bir yerde rehabilitasyon meselesi deniliyor. Bu da bir bakış açısı. Yani kimi rehabilite edeceksin? Hangi toplumsal zemine göre rehabilite edeceksin? Mesela bu rehabilitasyon kelimesinin çıkması gerekiyor burada. Yani toplumsal olarak, bu çoğu zaman hani rehabilite ediyor, çünkü toplum normal, aslında diğerleri anormal gibi, rehabilitasyon merkezinde, hem de rehabilite edilen, bu bile itici bir kelime. Tabii, bu bakış açısıyla da alakalı, kişi ve birey meselesinde olduğu gibi. Hani normal koşullarda diyebilirsiniz, ha birey ha kişi, ama birey olma olgusuna başka bir anlam yüklediğiniz için, kişi herhangi birisidir aslında, ama birey sorgulayabilen, kendisini bilen başka bir anlamdır.

Mesela bayan ve kadın meselesinde olduğu gibi, kadınlar mesela bayan meselesine karşı çıkıyor her zaman için, çünkü yedek, bay, bayan. Dolayısıyla, kadın bizi tanımlayan bir şey. Yani bazen çok anlamlı değilmiş gibi şeyler oluyor, çok önemli değişiklikler değilmiş gibi, aslında bunlar yeni zihniyetle alakalı, yeni bir dil yaratacağsak, o yüzden buranın asli komisyon olmasını son olarak yine söylüyorum.

İkincisi, bu kanunun üzerinde birlikte şöyle bir daha çalışalım, gerçekten iyi bir şey çıksın. Biz o zaman sizi takdir de edelim, hiç kaygım yok kim yaptı bu meseleyi değil, gerçekten iyi bir şey yapalım, bir daha önümüze gelmesin diye düşünüyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Sebahat Hanım, çok teşekkür ediyorum.

Evet, son üç kişi.

Sivil toplum örgütü.

UÇAN SÜPÜRGE TEMSİLCİSİ SEVNA SOMUNCUOĞLU – Aynı zamanda Şiddete Son Platformu üyesiyiz Uçan Süpürge olarak. Yani burada aslında 5-6 kadın örgütü görünüyoruz ama, lütfen 236 kadın örgütünün sözü olarak dinleyin söylediklerimizi, çünkü onlarla uzlaşmış ve temsili olarak buraya gelmiş durumdayız.

Sanıyorum, dün akşamdan beri e-mail kutularınız oldukça doldu, çünkü 237 kadın örgütünün elinde şu bizim karşılaştırmalı taslağımız var ve karar aldık, hepimize bunun gönderdik örneğini, hepimizin elinde var sanıyorum. Buradan da görüyorsunuz ki aslında Fatma Hanım “Çok farklı bir şey yok, bunları eklersek aynısı olacak.” diyor. O zaman, lütfen, biz 237 kadın örgütü olarak Adalet Komisyonuna raporunuzda şu ilk taslağı göndermenizi istiyoruz, bunun üstüne konuşulmasını istiyoruz orada, artı Bakanlıkta en son yaptığımız çalışmada aldığımız, verilen söz gibi bunun eksikleri üzerine çalışmak için zaman istiyoruz. Bu gidecek mi, bunu soruyorum.

İkinci sorum da şu, acaba Adalet Komisyonu buradan çıkacak raporu bekleyecek mi, yoksa tasarımı şimdiden onlar görüşüp gönderecekler mi? Biz burada havanda su mu dövüyoruz?

BAŞKAN – Dövmüyoruz, dövmüyoruz.

Mahmut Bey, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkan.

Sayın Bakan, değerli sivil toplum kuruluşlarının önerileri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, tabii, 2011'i bulamadım, ama 2010 yılında, 13 Ekim 2010 tarihinde Türkiye eşitlikte sınıfta kaldı. 134 ülke arasında kadın 126'ncı sırada. 2010/14 Başbakanlık Genelgesi var, Kadın İstihdamının Artırılması ve Fırsat Eşitliğinin Sağlanması, bugüne kadar bu genelge sözde var, ama özde yok.

Tasarıyla ilgili, baktığımız zaman değerli arkadaşlar, ilk önce isimden başlamak istiyorum. Teknik anlamda isim çok uzun. "Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı." Aslında "Kadını Şiddetten Koruma Kanunu Tasarısı" şeklinde geçerse, hem daha öz hem de daha anlamlı bir ifade olur.

Kanunun birinci bölümünde amaç, kapsam ve tanımlara geçtiğimiz zaman, burada temel ilkeler yok, temel ilkelerin olması lazım.

Amaç ile kapsam karışmış durumda. Bu amaç ve kapsam, hangisi amaç, hangisi kapsam? Aslında amaç şöyle tanımlanmış olsaydı daha doğru ve yerinde olurdu: "Bu kanunun amacı, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda 20 Aralık 1993 tarihinde kabul edilen Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılmasına Dair Bildirge başta olmak üzere, uluslararası sözleşmelerdeki yükümlülüklerimizi yerine getirerek bireyleri cinsiyet ayrımcılığı temelinde şiddetten korumaktır." Amaç bu olsaydı daha doğru ve yerinde olurdu.

Kapsamı da şöyle düzenlenseydi, yani burada amacın ayrı düzenlenmesi lazım, kapsamın ayrı düzenlenmesi lazım, amaç ile kapsam bir arada yorumlanmış. Amaç da bu kanunun "Medeni durumlarına bakılmaksızın bir arada yaşıyor olmaktan veya kadın ile erkek arasındaki eşitsiz güç ilişkisinden kaynaklanan, şiddete uğrayan..." Ya da "Şiddete uğrama ihtimali" de denilebilir, o "tehlike" kavramı çok şey bir kavram, bence "ihtimalin" denilmesi lazım, "...altındaki kadın çocuk ve güçsüz konumdaki diğer bireyleri şiddetten korumaya ilişkin hükümleri kapsar."

Bu anlamda, önümüze getirilen tasarıda bu şekilde geniş kapsamlı bir kapsam ve amaç maddesi yok.

Geliyoruz tanımlar kısmında bakanlık var, evet, hâkim var, doğru, peki, mahkemeyi de yazmak gerekmez mi arkadaşlar? Hâkim doğru, aile mahkemesi hâkimi. Peki, içimizde üstat arkadaşlarımız var, yani burada aile mahkemesi hâkimi her yerde yok, bizim kanunumuz var. Diyor ki: "100 bin nüfusu olan yerlerde aile mahkemesi olur." Peki, Türkiye'de kaç tane il ve ilçemizin nüfusu 100 bin değerli arkadaşlar, aile mahkemesinin bulunma zorunluluğu? Burada da büyük bir eksiklik var.

Yani ne yapılması lazım? En azından aile mahkemesinin bulunmadığı yerlerde onun iş bölümü nedeniyle asliye hukuk hâkiminin bakması şeklinde... Ama mahkemeyi belirtmemiş, yani hâkimi belirtmişiz, mahkemeyi belirtmemişiz.

Geliyoruz, değerli arkadaşlar, tanımlar kısmında şikâyet ve ihbarın da yazılması lazım. Şikâyet ve ihbarda da en azından şu anlamda...

BAŞKAN – Mahmut Bey, tek tek sayacak mısınız?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet. Benim görevim ne peki?

BAŞKAN – Mahmut Bey, bakın komisyon üyesi olmadığınız hâlde...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben milletvekiliyim...

BAŞKAN – Başkanlık takdiri, ben size komisyon üyesi olmadığınız hâlde inisiyatifimi kullanarak söz veriyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Böyle Tüzük'te bana bir hüküm gösterir misiniz?

İnisiyatifiniz burada, siz burada...

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Başkan, sizin inisiyatifinizi kullanmıyorsunuz...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu komisyonun adına yakışmayan bir şekilde tavır takınıyorsunuz. Siz bunu yaparsanız, kadınlar...

BAŞKAN – Mahmut Bey, siz eğer tümü üzerinde görüş bildirecekseniz buyurun, ama siz maddelere tek tek girecekseniz Adalet Komisyonuna geleceksiniz, orada kendi komisyonunuzda...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben orada da bildireceğim, burada da bildireceğim.

BAŞKAN – Hayır, ben size bütün maddeler üzerinde söz vermeyeceğim, kusura bakmayın.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben şu anda tüm kapsam üzerinde görüşlerimi bildiriyorum ben şimdi.

Geliyoruz, devam ediyoruz arkadaşlar...

BAŞKAN – Hayır, hayır, Mahmut Bey, böyle bir usul yok, lütfen...

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Başkan, ben komisyonlarda da konuşuyorum, orada sizin gibi kimse müdahale etmiyor yani milletvekillerine... Rica ederim yani...

BAŞKAN – Gürkut Bey...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, siz görevinizi kötüye kullanıyorsunuz, bir parlamenterin sorumluluğu anlamında sizin aleyhinize tazminat davası açacağım ben.

BAŞKAN – Komisyonun, toplantının...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sizin aleyhinize tazminat davası açacağım. Siz buradaki görev ve sorumluluğunuzu kötüye kullanıyorsunuz.

BAŞKAN – Komisyon toplantılarının düzeni, bir komisyonda..

UÇAN SÜPÜRGE TEMSİLCİSİ SEVNA SOMUNCUOĞLU – Sayın Başkan, biz sorularımıza bir cevap alıp kalkmak istiyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama gerçekleri de görün. Yani burada amaçları gerçekten kadını şiddete karşı korumak değil, önlemek değil tamamen şov yapmaya yönelik. İzin verin de o zaman görsünler önerilerimizin ne olduğunu Cumhuriyet Halk Partisi olarak.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Başkan, ben bu komisyonun üyesiyim. Bu komisyona seçilirken, ben kadınlarla ilgili yapılacak olan her şeye katkı koymak için geldim, ama burada aceleyle getirilmiş, getirilmekte olan bir şey görüyorum. Bir komisyona bütün milletvekilleri katılır ve onlar söz hakkına sahiptir, burada İç Tüzük açıktır. Sizin buradaki müdahaleleriniz bu işi yalap şalap aceleyle getirerek bir an önce o Adalet Komisyonuna yetiştirmektedir.

Bakın, bu tasarinın Adalet Komisyonuna ana komisyon olarak alınması kesinlikle bir tuzaktır. Bunu asla kabul etmiyoruz, böyle bir şey olmaz. Burada söz hakkı kesilmez, milletvekilleri istediği gibi anlatacak.

BAŞKAN – Yani, süresiz bir konuşma şekli de yoktur.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Rica ederim, yani, siz burada terör estiriyorsunuz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Estağfurullah...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Süresiz değil Sayın Başkan... Siz burada bir terörü hakikaten... Yani, keşke AK PARTİ milletvekili erkek arkadaşlarımız da burada katılmış olsaydı.

BAŞKAN – Mahmut Bey, benim terörle hiçbir zaman alakam olmadı, lütfen...

Gürkut Bey...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Devam ediyorum izninizle.

BAŞKAN – Mahmut Bey, lütfen, sizden ricam...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sabırla dinlerseniz efendim, fazla uzatmayacağım.

BAŞKAN – Hayır, sabırla dinlemeyeceğim.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sabredeceksiniz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hayır, Gürkut Bey, böyle bir şey yok. Ne münasebet.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Öyle şey olur mu?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, bakın, biz şu anda gerçekten bir terör eylemiyle, bir şiddetle karşı karşıyayız. Ben bir şiddetle karşı karşıyayım, ben şu anda bir şiddet mağduruyum.

BAŞKAN – Mahmut Bey, bakın...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim, genelikle ilgili fazla uzatmayacağım. Aslında bu saate kadar bitmişti uzatmasaydınız.

BAŞKAN – Bütün maddeleri arkadaşlarımız gözden geçirdi ama tanımlardan başladınız, aşağıya doğru iniyorsunuz, yirmi altı maddeyi tek tek bize anlatacak vaktimiz yok.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, bakın izin verirsiniz bitecek. Kendi sinirinizi de bozuyorsunuz, beni dinleyen arkadaşları da bozuyorsunuz. Lütfen, sizden istirham ediyorum...

BAŞKAN – Buyurun.

ŞİDDETE SON PLATFORMU TEMSİLCİSİ ELÇİN CAVLAN – Ama, Sayın Vekilim, bir şey söyleyebilir miyim? Bakın, buradaki kadın örgütleri, Sayın Bakana bir soru yöneltti ve bu soru bizim ideolojik, politik duruşumuzu biçimlendirecek bir soru. Bunun cevabına göre biz bir ortak tavır belirleyeceğiz, buna göre hareket edeceğiz. Sizin şu anda uygulamış olduğunuz çok açıkça erkek şiddetidir. Müsaade ederseniz biz soru sorduk, Bakandan yanıt bekliyoruz.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ama bu doğru değil, lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, ben özür dilerim. Bakanın sözünü ben mi kestim?

Buyurun Değerli Bakanım.

ŞİDDETE SON PLATFORMU TEMSİLCİSİ ELÇİN CAVLAN – Ama bizim ideolojik duruşumuzu belirleyecek...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yok, siyasi duruşunuz bu sizin.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ama söyleyecek, bekleyin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben özür dilerim, Bakan cevap versin, ondan sonra kaldığım yerden devam edeceğim.

AYŞE NEDRET AKOVA (Balıkesir) – Buradaki bütün arkadaşlarımız Parlamento'ya gelmiş görev yapmak için, elbet konuşacaklar.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Benim tüm mal varlığım eşimle ½, ½' dir, benim hesap cüzdanlarım ½, ½ dir. Keşke sizin eşleriniz, babalarınız, kardeşleriniz eşlerine bu tavır ve tutumu takınmış olsalardı.

BAŞKAN – Öyle olmadığını nereden biliyorsunuz?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Nereden biliyorsunuz? Böyle şey olabilir mi?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani, bu anlamda terör şiddetiyle erkek şiddetine karşı olan bir insanım.

Buyurun, Bakan cevap versin, ben kaldığım yerden devam edeyim.

BAŞKAN – Mahmut Bey, sözünü bitirdiyeniz...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bitmedi, Değerli Arkadaşımız...

BAŞKAN – Mahmut Bey, sözünüzü bitirin, ben...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, bitireyim ben, izin verin.

Peki, şimdi bendeki tasarıda bir eksiklik varsa yanlış fotokopi geldiyse özür dilerim, siz de bu tasarıyla ilgili hangi bakanlık yürütür yazıyor mu arkadaşlar?

BAŞKAN – “Bakanlık” deyince hangi bakanlık olduğu tarifinde var, tanımında var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yok, kanunların geneli tanımında “Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.” veya şu bakanlık yürütür, öyle bir madde var mı değerli arkadaşlar?

Fotokopide eksiklik varsa özür dilerim, sizde varsa bir bakar mısınız? Değerli Arkadaşımızdakine baktım, yok deniliyor.

BAŞKAN – V ar.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – “Bakanlar Kurulu yürütür.” hükmü var.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Hayır, çıkarılmış oda.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – V ar, bir sonraki sayfada var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, özür dilerim. Bendekinde yok, bulamadım, özür dilerim. Özellikle de güvenmedim Gürkut Bey'e sordum “Bende de yok.” dedi. Yoksa bu bir eksiklik.

Geliyoruz değerli arkadaşlar yönetmeliklerle ilgili... Yönetmeliklerde, yönetmeliğin buradan ne kadar süreyle çıkarılacağı hususunda eğer bir hüküm olmazsa biz burada topu yine taca atmış oluruz değerli arkadaşlar, o zaman muğlakta kalır. Gerçi bizim İstanbul Sözleşmesi, tamam orada bir 75'inci madde var, 75'inci maddede işte on tane Avrupa ülkesinin imzalaması... Onlar imzalamazsa yürürlüğe girmeyecek, dolayısıyla 90'ncı maddede ondan yararlanamayız ama eğer yönetmeliklerin şu kadar sürede çıkarılacağı hususunda bir süre koymazsak yine askıda kalır. Bendeki tasarıda yönetmeliklerin ne kadar sürede çıkarılacağına ilişkin hüküm yok değerli arkadaşlar. Bunun da konulması lazım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz Mahmut Bey.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim, can alıcı konular, bakın...

BAŞKAN – Gülsüm Hanım burada...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkan, bakın can alıcı... İki dakika bir süre isteyeceğim, fazla bir şey yok, bitiyor. Özür dilerim.

BAŞKAN – On beş dakikadır konuşuyorsunuz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Siz sözümü kestiniz.

BAŞKAN – Mahmut Bey ama Genel Kurulda da hani şimdi...

Peki, iki dakika...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim, iki dakika, bakın...

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Geliyoruz, değerli arkadaşlar, burada mahkemelerin görev ve yetkisiyle ilgili bir düzenleme de yok. Mahkemenin görev ve yetkisiyle ilgili bir düzenlemenin olması gerekiyor, bunda da büyük bir eksiklik var. Artı, burada sorumluluk ve mesuliyetle ilgili de düzenleme yok. Eğer Sayın Bakanlık, Sayın Komisyonunuz bunları da nazara alıp bu şekilde rapor edip veya Komisyonunuzun kabul ettiği maddeler ne ise bu şekilde düzenlenip verilirse sevinirim.

Saygılarımı sunarım. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Gülsün Hanım, buyurun, söz sizin.

AYŞE GÜLSÜN BİLGEHAN (Ankara) – Ankara Milletvekiliyim, ayrıca İstanbul Sözleşmesi'nin imzalandığı Avrupa Konseyinin de üyesiyim. Tabii o Sözleşme'nin yıllarca süren bir emek, konuşma, tartışma sonunda hazırlandığını bildiğim için bir kere buradaki yöntemi gerçekten yadırgıyorum. Binnaz Hanım'a da söyledim, bence burada kimsenin suçu yok, yani bu yasanın geleceği de belliydi, bence Meclis Başkanına siz gidip de söyleseydiniz “Bize gelsin.” diye, büyük ihtimalle kabul ederdi. Önerim, kendi Komisyonunuza biraz daha sizin de önem vermeniz ve...

BAŞKAN – Ama, bu konuda şu an Başkan yok Gülsün Hanım.

AYŞE GÜLSÜN BİLGEHAN (Ankara) – Neyse, o geçti.

BAŞKAN – Ben Başkan Vekili olarak...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – “Zamanında yapsaydı.” diyor.

AYŞE GÜLSÜN BİLGEHAN (Ankara) – Evet, zamanında yapsaydı. Yani, sizin için söylüyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanımız bu konuda görüşmesini yaptı zaten.

AYŞE GÜLSÜN BİLGEHAN (Ankara) – Tamam, yani, şimdi kısaca söz aldığım zamana kadar, zaten bence sorun çözüldü. Yani, eğer yanlış anlamadıysam. Ben de aynı sivil toplum kuruluşları temsilcileri gibi Sayın Bakana sormak istiyorum: Sayın Bakan, yanlış anlamadıysam biraz önce çok önemli bir açılım yaptı ve “Bütün isteklerinizi kabul edeceğim.” dedi, doğru mu anladık? Siz buna burada bir açıklama getirin, eğer öyleyse tartışmaya gerek yok ama bir zaman yarışı var, Adalet Komisyonuna hazırlayıp götürün.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Şimdi, bakın, şöyle yapalım, ilk giden, Başbakanlığa giden tasarıda “tanım” kısmı çıkarılmıştı, ilave ediyoruz, “ihbar” kısmını ilave ediyoruz, “eğitim” kısmını ilave ediyoruz. Zaten üç ana başlıkta en büyük sorun, ilave ediyoruz, sorun yok. Onların zaten çıkarılmasının nedeni...

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Adı değişiyor mu mesela?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Şimdi, adıyla alakalı sizin dışınızda o kadar çok bana “Lütfen bu kalsın.” şeklinde sivil toplumdan telefon geldi ki, ben onlara da söz verdim.

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Sayın Bakan, bizler onu söyleyen sivil toplum örgütüyüz, kalsın denen “ailenin korunması” değil, lütfen...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Ama bana öyle söylendi.

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Hayır, hayır...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – “Biz 1998’den beri bunun mücadelesini yapıyoruz...”

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Aynen, doğru, 4320 sayılı Kanun...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – “Şu anda kadına yönelik şiddetle ilgili başladığı zaman bütün geçmiş silinecek.” dendi, onun için içerikle ilgili...

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Hayır, sadece 4320 sayılı... Sizin danışmanlarınız ya da görevlileriniz bize bunu bilmiyormuşuz gibi açıklamada şunu dediler: “Yasalar yapıldığında yeni numara alır.” Biz de “Bunu biliyoruz ama 4320...” dedik.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – İşte, Ailenin Korunması Kanunu bu şekilde...

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Yapmayın, biz 1998’den beri...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Bana en çok gelen talep bu.

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Bakın, 1998’den beri bu alanda, şiddet alanında çalışan örgütlerimiz.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – “Kadına yönelik şiddetle birleştirelim ve ikisi kalsın.” denildi.

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Hayır.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – O talep doğrultusunda bu yapıldı.

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – O zaman size talep anlatılamamış, bunu diyebiliyorum. Aksine biz 1998’den beri “Ailenin korunması buradan çıkarılsın.” demişiz. Nasıl buraya konsun deriz?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, şöyle yapıyoruz: Gülsün Bilgehan Hanım’ın cevabını veriyorum, Başbakanlığa giden tasarıdaki dört ana temel üzerindeki bütün değişimi kabul ediyorum.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Başlık da dâhil.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başlık hariç, başlığı söylüyorum. Daha ne yapayım, kabul ediyorum diyorum.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Bakan, sadece o değil, bakın, benim de söyleyeceklerim var. Gülsün Hanım konuşuyor, müsaade edin önce o konuşsun, sonra ben söz istiyorum.

BAŞKAN – Gülsün Hanım konuştu.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) - Ben zaten Gülsün Hanım’a cevabımı verdim, şey üzerindeki bütün değişikliği kabul ediyorum diyorum.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Ben söz istiyorum, başka çok önemli bir konu...

BAŞKAN – Gürkut Bey, ben zaten size söz verdim, konuştunuz.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Geneli üzerinde, bakın...

BAŞKAN – Geneli üzerinde söz verdim.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Söyleyeceklerim var efendim.

BAŞKAN – Ama söz verdim size.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Lütfen...

Sayın Bakan, bakın bunların devamı var.

BAŞKAN – Gürkut Bey, müsaade ederseniz... Arkadaşlar...

Sayın Bakanım, bu konuda biz sizden son görüşlerinizi almak üzere siz söz veriyorum.

Buyurun efendim.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Bir dakika efendim ben söz istiyorum.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Peki, milletvekilimizi dinleyelim, ondan sonra...

Buyurun Sayın Vekilim.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Bakan, bakınız, burada bir konu var, bu taslaktan birtakım maddeler, ifadeler bilerek çıkarılmış.

Sayın Bakan, bu sivil toplum örgütlerinin söyledikleri gerçekten çok doğru, çok yerinde, bu eleştirilere dikkat etmek lazım. Bu gelen ilk taslakla son taslak arasında o kadar ilginç farklılıklar var ki, bakınız, tasarıdan neler çıkarılmış, hangi ibareler çıkarılmış: Kadın erkek eşitliği, fiilî eşitlik, toplumsal cinsiyet eşitliği, ev içi şiddet gibi kavramlar çıkarılmış, yani bir el kadın erkek eşitliği konusuyla ilgili ne ibare varsa bu kanunda ayıklamış. Yani ben bunun bilinçli bir şekilde yapıldığı kanısındayım. Uluslararası insan hakları standartları konusunda ne varsa çıkarılmış, bütün o yasaların uygulanması, CEDAW’la ilgili, onun uygulanmasıyla ilgili ibareler çıkarılmış.

Korunma konusunda -bakın, en önemli konu budur- bu kanun bu şekliyle çıkarsa uygulanamaz. Neden uygulanamaz biliyor musunuz? Şiddete uğrayan kadın eğer koruma tedbirlerini kabul etmezse bu uygulanmayacak, onun iradesine bağlıdır.

Sayın Bakan, bir kadın ölüm tehdidi altındaysa onun iradesi ne kadar geçerlidir? Herkese soruyorum burada, siz bu alınacak olan tedbirleri mağduriyete uğramış kadının, şiddete maruz kalan kadının rızasına bırakırsanız o kadın korku içinde, ölüm korkusu içinde bir kadın, kocası ona “Vazgeç” derse “Ben vazgeçmiyorum, hayır bu tedbirler uygulansın” mı diyecek? Nasıl diyecek, hangi iradeyle diyecek? Bunu bu tasarıya koyduğunuz anda, bu kanun artık bundan sonra uygulanması mümkün olmayan bir kanun hâline gelir. Bir defa en temel konu budur çünkü “Mağduriyete uğramış kadının rızasıyla bu koruma tedbirleri uygulanır.” diyorsunuz. Bütün kanunu

çöpe atın bence, hiç gerek yok bu kanunu çıkarmanıza, böylesine vahim bir hata yapılır mı? Bir insanın hayatını korumak sadece onun iradesine... “Evet, kocam beni öldürecek, şiddet uyguluyor. Ben kendimin korunmasıyla ilgili tedbirlerden vazgeçiyorum, bunların uygulanmasını istemiyorum.” dedi, bütün tedbirler kaldırıldı.

STK TEMSİLCİSİ – Sayın Bakan, dokuz kurşunla vurulan tesadüfen ölmeyen, jandarmanın her gün kontrol ettiği bir kadın, yani bu sayede yaşıyor, bu çok önemli.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Bakanım, Sayın Başkan, bakınız, dinleyiniz. Biz burada sırf siyaset olsun diye konuşmuyoruz, bu Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda bugüne kadar bütün kararlar oy birliğiyle alındı ve önceki Başkan asla hiçbir milletvekilinin sözünü kesmemiştir.

Bakın, biz burada işimizin ve yaptığımız işin ciddiyetinin farkında olarak konuşuyoruz. Sadece Cumhuriyet Halk Partisine puan yazsın diye konuşan bir insan değilim ben ama burada bu kanun bu hâliyle çıkarsa Sayın Başkan, Sayın Bakanım, açıkça söylüyorum, sizin bütün iyi niyetinize inanıyorum, bir Bayan Bakan olarak orada olmanız... (Komisyon sıralarından “Bayan değil, kadın” sesleri) Kadın Bakan olarak, evet...

Sizin iyi niyetinize sonuna kadar inanan bir Parlamenter, bir Milletvekili olarak söylüyorum, bu kanun tasarısı gerçekten ilk geldiği hâlden çok daha kötü bir duruma getirilmiştir ve bu hâliyle uygulanamaz. Sadece bir tek işe yarar, işte “Adalet ve Kalkınma Partisi kadınları korumak için bir kanun çıkardı.” diye yarın bütün basında yazar, kadınlar güya Türkiye’de... İşte, halk, kamuoyu aldatılmış olur, bu kanunu lütfen tasarıda herkesin söylediği gibi, ilk geldiği hâliyle çıkarınız, yoksa burada bu kanun işlemez, sadece görüntüde bir şeyler olur ama inanın ki kadına karşı şiddeti önleyecek bir olay değildir, mesela eğitimi ilgili konular ayıklanmış.

Şimdi, mesela bakınız Sayın Bakan, sanki AKP genel gidişiyle kadın erkek eşitliğine inanmayan dinsel hukuka doğru giden bir geminin içinde, aslında bu bizim Fırsat Eşitliği Komisyonu ters tarafa koşan bir insan gibi ve bakınız, bunun Adalet Komisyonuna verilmesini de çok kasıtlı buluyorum, çünkü biz kadınla ilgili bir yasayı, kadına şiddet yasasını eğer Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu hazırlamayacaksa kim hazırlayacak ve ne için hazırlayacak? Biz ne için varız? Kadın için, kadın korumak için buradayız, kadın erkek eşitliğini sağlamak için buradayız ama bizim en temel kanunu çıkaracağız, o kanunu Adalet Komisyonu çıkarıyor. Bence bu kasıtlı bir gidiştir, bilerek yapılmış ve bu Komisyonun etkisini kırmak için Adalet Komisyonuna havale edilmiştir. Yani, buna lütfen karşı çıkın ve yazıktır, bir adım atıyoruz, onu çıkaralım. İyi niyetinize de inanıyorum, şu kanun çok iyi bir adım olacak ama bu hâliyle ben gerçekten çok üzgün...

Sayın Bakan, sadece bu değil, bakınız...

BAŞKAN – Gürkut Bey, ben, bakın...

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Bir dakika... Lütfen, söz hakkımı kesmeyin, ben konuşuyorum.

BAŞKAN – Bir saniye, bir müsaade eder misiniz?

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Geneli üzerinde konuşuyorum efendim.

BAŞKAN – Tamam, geneli üstündeki ikinci görüşmenizi yapıyorsunuz ve bu konuda usul hakkında da görüş bildirdiniz.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Usul hakkında konuştum, şimdi, esas hakkında konuşuyorum.

BAŞKAN – Bakın, istirhamım şudur: Bu konuda sivil toplum örgütlerimize de, milletvekillerimize de çok teşekkür ediyoruz.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın sivil toplum örgütlerini de bir şey söyleyeceğim: Bakınız, lütfen buraya geliniz, dinlemek zahmetine katlanın. Siz büyük emekler verdiniz dokuz senedir ama bu Komisyonunda dört saatlik bir toplantıya katlanamıyorsunuz. Rica ederim yani, terk etmek ne demek, benim söylediklerimin hiç önemi yok mu kadın toplumları için, örgütleri için? Böyle bir şeyi kabul edemiyorum yani.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Sayın Vekilim, size karşı bir tavır değil bu. Bütün emeklerimizin burada gerçekten değerlendirilmemesi...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sema Hanım, değerlendirilsin diyorum. Bir dakika ya, ben anlamıyorum ya...

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Sayın Bakanım...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Vekilim konuşuyor, bakın, daha devam ediyor. Bana bir soru sordu Gülsün Hanım, ben dedim ki: “İlk taslak metniyle gidecek şekilde, dört ana başlıkta Adalet Komisyonundaki önerileri kabul ediyorum.” dedim. O zaman niye ayaktasınız? Buyurun. Böyle bir şey olabilir mi?

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Şimdi, bakın, ismi bile değiştirilmeyen...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Lütfen, Sema Hanım... Sorulan soruya verdiğim cevap ayağa kalkacak bir soru değil, hep beraber Adalet Komisyonuna gidebilecek bir sorudur. Eğer, burada bunun dışında bir irade beyanınız varsa takdir sizin.

Böyle bir şey olabilir mi? Tamam diyorum, yapalım diyorum, önergeyi koyalım diyorum. Bir Bakan olarak daha ne yapabilirim ya?

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Efendim, bakın, birinci soruda reddediyorsunuz ama “İsmiyle oynayamayız.” diyorsunuz.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Hayır, ben size şunu söylüyorum, isim için beş tane sivil toplumun dışında bana gelen büyük bir talep var diyorum.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Biz de sivil toplumuz...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hangi sivil toplum örgütleri bunlar?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – İçerisindeki tanımlarla ilgili kısmının hepsini değiştireceğimi söylüyorum. Rica ediyorum ya, böyle bir şey olabilir mi ya?

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Peki, hangi sivil toplum örgütleri bunlar?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – “İçerisindeki bütün önergeyi kabul ediyorum.” diyorum, ayağa kalkıyorsunuz ama.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Biz 200 sivil toplum örgütü adına buradayız.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – O zaman takdir sizin. Kamuoyu bunu değerlendirecektir.

BAŞKAN – Sema Hanımcığım, Sayın Bakan inanılmaz hassasiyetle, sizlerle...

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Efendim, beraber çalıştık.

BAŞKAN – Evet, biliyorum, o yüzden onu söylüyorum ve şu anda da diyor ki “Tanımı koyalım, ihbarı koyalım, eğitimi koyalım...”

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Pazarlık yapmıyoruz burada, şu gitsin, şu kalsın değil.

BAŞKAN – Hayır, pazarlık değil.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Taslağı olduğu gibi koyalım. İsmiyle alakalı kısımda bana gelen binlerce telefon var, “Bizim bu geçmişimizi silmeyin.” diyorlar, bu da bizim hassasiyetimiz.

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Bizim hassasiyetimiz hâlâ anlaşılmıyor.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Uzlaşma bu değil midir? Sizden gelenle bizden gelenler birleşecek ve uzlaşacağız. Böyle bir şey olabilir mi?

BAŞKAN – Yani, sadece bir tek isme takılıp kalmayın ne olur.

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Sayın Başkan, hayır efendim. 1998’de bu Parlamento “Buraya aile koymayı yazmazsak geçmez, ne olur uğraşmayın, bu yasa geçsin, şunu koyalım.” dedi diye geçti, 2012’de ayın yerdediz. Aileyi diğer kurumlara koruyun ama kadın cinayetini engellemek istiyorsanız, aileyi koruyarak kadın cinayetlerini engelleyemezsiniz çünkü bu kadınlar bu ailelerin içinde öldürülüyor.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Şimdi, içerikle ilgili kısımdaki bütün tanımlamalarınızı ve bütün taleplerinizi değerlendireceğimizi söylüyorum.

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Biz “Bizim yasamız” demediğimiz bir yasaya razıymışız gibi konuma düştük, biz buna razı değiliz. Bu Başbakanlığa gönderilen taslak bizim için ehvenişerdir. Bizim talebimiz çok uzun, çok kapsamlı, gerçekten kadına yönelik şiddetle mücadele yasa tasarısıdır, bir cezalandırmayı sadece içermez, topyekûn bir şiddetle mücadele. Biz o tasarının peşindeyiz ama biz oradan olabildiğince...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Hayır, bu kalkış o tasarının peşinde olmadığınızı gösteriyor.

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Sayın Bakanım, yapmayın, böyle değil.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Ben söylüyorum, bütün önerlerinizi kabul ediyorum diyorum ya. Lütfen, o zaman niye kalkıyorsunuz Sayın Milletvekilim konuşurken?

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Tamam, ben tam anlayamadım... Biz şöyle bir şey söylüyoruz...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Beraber Adalet Komisyonuna gidelim, gereğini yapalım. Kadınsa mesele, şiddetle mücadeleseyse gereğini yapalım diyorum.

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Sayın Bakan, yıllardır bu... Ben sadece şunu söylüyorum, biz, lütfen bu taslağa, ehvenişer dediğimiz taslağa razı olarak burada anılmak istemiyoruz.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – 74 milyon da bunu değerlendirecektir o zaman.

KADIN DAYANIŞMA VAKFI TEMSİLCİSİ GÜLSEN ÜLKER – Rız değiliz, bir.

Bunun asli komisyon olarak burada görüşülmesini biz de istiyoruz ve şu süre baskısından kurtulalım istiyoruz. Bu Komisyon otursun, Başbakanlığa gönderilen taslak üzerinden kadın örgütlerinin taleplerini konuşalım. O taslak kadın örgütlerinin bütün dediklerini içeren bir taslak değil ki ama bu yanlış düzeltilsin lütfen.

BAŞKAN – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, buyurun, son sözü size veriyorum.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ben de söz istiyorum bir saattir.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Başkan, benim sözüm yarıda kesildi, açıklayamadım. Kadın örgütleri gidecek diye benim sözüm yok sayıldı.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Sizin dinleriz, saygıyla dinleriz, herkesi saygıyla dinleriz.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Ben sizlerden çok yararlandım, çok teşekkür ediyorum. Gerçekten çok yararlandım, memnun oldum ama bizim de burada yaptığımız görevle ilgili bu işin bilincinde, sorumluluğunda olduğumuzu bilmenizi istiyoruz.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Biliyoruz efendim.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Kadın erkek eşitliğinin Mustafa Kemal Atatürk'ün en büyük devrimidir, kimse bunun farkında değildir ama biz farkındayız ve onu sağlamak için uluslararası anlaşmaların bize sağladığı yükümlülüklerin yerine getirilmesini talep ediyoruz burada.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Sayın Milletvekilim, şunu söylemek istiyorum, bu Komisyonun kurulması için ömrünü tüketmiş sivil toplum örgütleri olarak...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Öznur Hanım, toparlar mısınız? Böyle bir Komisyon toplantısı olabilir mi? Lütfen toparlayın, kalkalım.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Sadece şunu söylemek istiyorum, şimdi bakınız...

BAŞKAN – Sema Hanımcığım şu anda ayaktasınız ve mikrofon kapalı, lütfen eğer görüş bildirmek istiyorsanız...

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Hayır, şu an...

BAŞKAN – Ama şimdi ayaktasınız. Müsaade ederseniz ben görevimi yapayım, çok rica ediyorum...

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Ben sizin görevinize saygı duyuyorum.

BAŞKAN – Ama ayağa kalkmışsınız ve "Gidiyoruz." diyorsunuz.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Bakın, şunu söylemeye çalışıyorum: Biz bu Komisyona verdiğimiz önemi ve değeri anlatmak için buradayız.

BAŞKAN – Bu Komisyona verdiğiniz önem... Ben bu Komisyonun kurucusuyum ve gece gündüz bunları yazarak, çizerek bu Komisyonun kurulmasına vesile olduk ve şu anda Komisyonun geçirdiği...

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI SEMA KENDİRCİ – Biz de bütün Türkiye'yi ayağa kaldıran sivil toplumlarımız, çok önemli bir Komisyondayız.

BAŞKAN – Sema Başkanım, bakın, 2009'da bu Komisyon kuruldu ve geçirilen en önemli ikinci konu. Diğer Avrupa Konseyi İstanbul Sözleşmesi idi, öbürü de bu. Şimdiye kadar geçen en önemli yasa tasarısı budur.

Sayın Bakanım, lütfen, son sözü...

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Bir yasa geçtiğinden bahsediyorsunuz, geçen yasa hangisi?

BAŞKAN – Avrupa Konseyi İstanbul Sözleşmesi, burada yoktunuz galiba Ruhsar Hanım?

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Sözleşme ve bir de yasa dediniz. “En önemli yasa budur.” dediniz.

BAŞKAN – Tamam, bu işte.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Şu anda geçen bir yasa yok ki.

BAŞKAN – Gececek olan diyorum.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – “Görüşülen” diyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım...

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Başkan, ben daha sözümü bitirmedim.

BAŞKAN – Gürkut Bey, Adalet Komisyonunda devam edelim isterseniz.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Bakınız Sayın Başkan, siz bana biraz önce söz aldığınızda usulle ilgili söz verdiniz, şimdi, bu yasanın tamamı üzerindeki görüşlerimi bildirmek için konuşuyorum ve siz bana diyorsunuz ki: “Daha önce de söz almıştınız.”

Elbette söz aldım çünkü o usulle ilgili bir sözdü ve ben onları burada, usulle ilgili konuları tekrar etmedim. Şimdi ben genel üzerinde konuşmadan Sayın Bakana söz verip toplantıyı bitirmeye çalışıyorsunuz, böyle şey olur mu canım?

BAŞKAN – Ama sizin uyguladığınız şiddetin siz farkında mısınız?

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Ben şiddet filan uygulamıyorum, ben sadece bana yapılan haksızlığı ve şu İç Tüzük'teki ihlalini söylüyorum.

BAŞKAN – Haksızlık yapmıyorum. Tamam, farklı bir şey söylüyorsanız, buyurun.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Efendim, ben farklı bir şey söylüyorum.

BAŞKAN – Farklı ve yeni bir şey söylüyorsanız buyurun.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Evet, farklı yeni bir şey söylüyorum.

Sayın Bakan biraz önce dedi ki: “Ben şu, şu, şu konuları kabul ediyorum.” Önce “Taslağın tamamını kabul ediyorum, ilk gelen tasarımı aynı şekilde geçireceğiz.” dedi. Sonra Gülsün Hanım söz alıp da...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Milletvekilim, beni bir dinler misiniz?

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Müsaade edin, ben bir konuşayım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – O konu zaten taslağın tamamıdır, bu dersini çalışanlar bilir.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Bakanım, bir dakika, ben bir konuşayım, izin verin.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Dört ana başlıktır şu anda eksik olan, onu da tamamladığımızı söylüyorum, başka bir şey yok.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Ben bir şey söyleyeceğim, müsaade edin cümlemi bitireyim.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Her kelimeden eksik bir taraf aranmasını artık doğru bulmuyorum ben. Rica ediyorum, ben gelen taslağın ayısında, dört ana başlığın önergesini kabul ettiğimizi irade beyanı olarak söylüyorum, bundan daha ilerisi var mı?

GÜRKUT ACAR (Antalya) – O gelen taslağıki biçimiyle eğer... Bakınız, ben size bir şey söyledim Sayın Bakanım, Sayın Başkan, eğer bunu, burada alınacak tedbirleri, önleyici ve koruyucu tedbirleri almayı mağduriyete uğrayan kadının rızasına bağlarsanız bu kanun çalışmaz.

BAŞKAN – Tamam Gürkut Bey, onu da notları arasına alsın arkadaşlarımız.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – En önemli konu budur.

Bakın, bir şey daha...

BAŞKAN – Gürkut Bey, tamam.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Son bir şey daha söylüyorum: Bakın, eğer siz Millî Eğitim Bakanlığıyla beraber çalışmazsanız, bu kanun gene amacına ulaşmaz. Millî Eğitim Bakanlığının bu konuda kesin sorumluluk altına sokulması lazımdır. Bu tasarıda bu eksik bırakılmıştır.

BAŞKAN – Kayıtlara geçti Gürkut Bey.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Son bir şey daha geçsin, 4+4+4 eğitim sistemiyle...

KEMALETTİN AYDIN (Gümüşhane) – 5 kadın milletvekili sizi bekliyor Gürkut Bey.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Müsaade edin.

...bir kadın erkek eşitliğini sağlayamazsınız.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyorum Gürkut Bey.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Efendim, müsaade edin.

KEMALETTİN AYDIN (Gümüşhane) – Sağlanmıyor, 5 kadın milletvekili sizi bekliyor Gürkut Bey.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sözümü bitirdim mi?

KEMALETTİN AYDIN (Gümüşhane) – Yok işte 5 kadın milletvekili sizi bekliyor. “Gürkut Bey kadınlara süre verse de biz konuşsak.” diyorlar.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Bakın, eğer 4+4+4’le eğitim sistemini yaparsanız kadınları daha çok şiddete uğrattırınız.

BAŞKAN – Gürkut Bey, teşekkürler.

Arkadaşlar, ikinci kere söz alan arkadaşlarımıza söz vermeyeceğim.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Kadın özgürlüğünü, kadın eşitliğini sağlayamazsınız ama bir şey söyleyeyim gerçekten ben bugüne kadar başka komisyonların toplantılarına katıldım fakat milletvekilinin sözünün kesildiği, bu kadar saygısızca milletvekiline davranılan hiçbir komisyon görmedim. Teessüf ediyorum, protesto ediyorum. Yazıktır yani!

KEMALETTİN AYDIN (Gümüşhane) – Kadın milletvekillerine hak vermek için sizinkini kestiler. Müsaade edin de arkanızdaki 5 kadın milletvekili konuşsun.

BAŞKAN – Arkadaşlar, tekrar söz almak isteyen arkadaşlarımıza yeniden müsaadenizle söz vermeyeceğim çünkü Adalet Komisyonumuza geçirmemiz gerekiyor ve şu an oradaki Komisyon bizi bekliyor.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Bekleyecek efendim.

BAŞKAN – Ruhsar Hanım, yapmayın, Allah aşkına yapmayın!

Ama söyleyecek yeni bir şeyiniz yok!

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Var, ben söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Binnaz Hanım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, kabul edilen maddelerin hiçbirisi oylamaya geçilmedi, yani sizin burada dedikleriniz ne kadar geçerli olur?

BAŞKAN – Mahmut Bey, eğer siz durduk yere konuşursanız, toplantının asayişin bozarsanız ben ne yapacağımı size söyleme fırsatı bulamam. Ben tanımı, ihbarı, eğitimi sizlerin oyuna sunacağım ama sizin değil, Komisyon üyesi arkadaşlarımızın. Müsaade edin, her cümleden...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben size yardımcı...

BAŞKAN – Ne münasebet!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Usulsüz bir işlemde dolayı uyarıyorum.

BAŞKAN – Ya hayret bir şeysiniz!

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Sayın Tanal, Sayın Bakanımızın talimatıyla az önceki söylenenlerle ilgili önergeler hazırlandı bile.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben yapılacaklarla ilgili Sayın Başkanı ve Sayın Bakanı uyarmayı...

BAŞKAN – Mahmut Bey, siz her şeyi çok iyi biliyorsunuz!

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, Gülsün Bilgehan Hanım’a söylediğim üzere Başbakanlığa giden tasarının aynısının önergesini hazırladık, Adalet Komisyonunda vereceğiz. Şu andaki geldiğimiz nokta budur.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bununla ilgili olarak biz de raporu hazırlıyoruz.

Şimdi, arkadaşlar, eğer konuşmak isteyen arkadaşlarımız varsa yeniden Adalet Komisyonuna geçeceğiz, orada söz alan arkadaşlarımız, oradaki sözlerini devam ettirsinler. Şu an sadece...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Sayın Başkan, ama böyle olmaz ki!

BAŞKAN – Sebahat Hanım, lütfen...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Burada temel bir konu var, Sayın Bakan diyor ki...

BAŞKAN – Tamam ama “Kabul ediyorum.” diyor.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – İsim konusunda itiraz var ve bizim de itirazımız var. Madem öyle, biz de ifade edelim.

BAŞKAN – Tamam söylediniz, isim itirazınızı söylediniz.

Lütfen Sebahat Hanım, Kıymetli Milletvekilim...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Bakın, şimdi, yani anlıyorum sizi, yönetmek de kolay değil ama şöyle bir sorun var, yani biz burada...

BAŞKAN – Ve bu konuda da senden destek istiyorum Kıymetli Kardeşim.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Tamam ama bakın, biz burada ortak bir şeyle çıkmak istiyorsak...

BAŞKAN – Tamam, ortak bir şey...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Ölümü görüp sıtmaya razı oluyoruz zaten.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, ortak bir şey çıkıyor, lütfen...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Ama, çıkmıyor Sayın Başkan, bakın, ismi bile değişmiyor.

BAŞKAN – Bu yasa tasarısı dört ana hedef üzerine odaklanmış vaziyette, Bakanım tarif ediyor.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Ama isim değişikliği olmuyor.

BAŞKAN – Biz şimdi ana komisyona gidelim, orada konuşalım.

Hülya Hanımcığım, ikinci kez söz vermiyorum.

Binnaz Hanım, buyurun.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Dikkati çekme istiyorum çünkü giden...

BAŞKAN – Tamam, biliyorum, söylediniz. 2'nci maddeyle ilgili öneriniz var.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, Adalet Komisyonuna gidelim konuşalım beraber.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – 3'üncü maddeyle ilgili...

BAŞKAN – Binnaz Hanım, buyurun, çok kısa ne olur, lütfen...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ben kısa bir şey söyleyeceğim. Hakikaten üzüntülüymüm çünkü şu Komisyonunda defalarca söylendi, fevkalade uyumlu bir şekilde çalışıyorduk, bu, yani şu sahne, 11.00'den beri yaşadığımız sahne, kabul edilebilir bir sahne değil.

Sayın Bakan, Sevgili Fatma Hanım, yani ısrarla şuradaki bütün arkadaşlarımız bu Komisyonun asıl komisyon olması gerektiğini, bir miktar bunu tartışmamızın yararlı olacağını defalarca, defalarca söylediler ve...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Hocam, ben de Meclis Başkanlığıyla gelen bilginin, bunun adalet sistemini değiştiren bir sistem olduğu için esas komisyona gittiğini, ben buraya gelmeden önce bunun gerekli çalışmasını yaparak geldiğimi, bundan kaynaklı olduğunu söyledim.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Biliyorum, onu anladım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – O yüzden hep beraber gidip Adalet Komisyonunda konuşalım. Bakın, adalet sistemiyle alakalı, tamamen radikal yapısal dönüşümler var diyorlar, bana gelen bilgi o.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Gülsün Hanım dedi ki: “Niye akıl edip...” Aklımın köşesine gelmedi, böyle bir yasanın oraya gideceği. Yani, şimdi burada ne karar alındı, ne yaptık hiçbir şey belli değil, böyle bir toplantı olmaz ki!

BAŞKAN – Binnaz Hanım yasadın, 11.00'den itibaren yaptığımız görüşmelerden duyduğu sıkıntıyı dile getirdi.

Sayın Bakanım, şimdi son sözü size vermeden önce...

AYŞE NEDRET AKOVA (Balıkesir) – Aile konutu şerhi konusu vardı, bakın çok önemli, hiç ona değinilmedi.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – O da var. Aile konutu şerhi var, devam ediyor.

AYŞE NEDRET AKOVA (Balıkesir) – Hayır efendim, mahkeme kararı istiyorlar.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Adalet Komisyonunda konuşalım, onu da konuşalım.

BAŞKAN – Nedret Hanım, söz almadan... Nedret Hanım, Sayın Bakandan söz almayacaksınız.

AYŞE NEDRET AKOVA (Balıkesir) – Sizden alacağız, tamam ama derdimi anlatmaya çalışıyorum.

Bir de teşekkür borcum var erkek milletvekili arkadaşlarıma, bu konudaki mücadelemizde bizlerle oldukları için.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bugün yasa tasarısıyla ilgili olarak...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Yani ne olur bugün yetişmese? Yazık günah, sizin emeğinize yazık günah!

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Bugün alınan karara uyalım, hep beraber geçelim öbür komisyona, önergelerimizle de dediğiniz hâle dönüştürelim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, şu anda görüşülmekte olan yasa tasarısıyla ilgili tali komisyon olarak görüşmelerimizi tamamlamak üzere, raporumuzu hazırlamak üzere, raporda özellikle tanımların, ihbarın ve eğitimin değişim...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, şöyle yapalım: Başbakanlığa giden metnin aynısı devam edecek şekilde Adalet Komisyonuna yazı gönderin siz. (Alkışlar)

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – İsim değişikliği de dâhil o zaman.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – İsim değişecek o zaman.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bu konuda Sayın Bakanımızın sözleri üzerine Bakanlıktan Başbakanlığa gönderilen tasarıyla ilgili, nasıl gönderildiyse o şekilde kabulüyle ilgili raporumuza yazıyoruz ve sizlerin oylarına sunuyoruz: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. 9'a 7...

Komisyon üyesi arkadaşlar, rapora imzalarınızı atın.

Kapanma Saati: 14.33